

Møteinnkalling

Utval:	Kontrollutvalet
Møtestad:	Møterom 425 Sunnhordland, Fylkeshuset
Dato:	13.02.2017
Tid:	10:00

Dersom nokon av medlemmene ikkje kan møte og må melde forfall, vert dei bedne om å gjere dette så tidleg som råd er ved **å ringa** til Roald Breistein, tlf. 55 23 94 47/ 975 05 152 eller til Hogne Haktorson, tlf. 55 23 94 53/911 05 982.

Til vara medlemer er denne innkallinga å sjå på som ei orientering. Dersom det vert aktuelt at vara medlemer må møta, vil det bli gjeve nærmare beskjed.

På iPad kan møteinnkallinga til dette møtet, og møteprotokollen frå møtet 20.12.16, lastas ned på ePolitiker og lesast i GoodReader.

Møteinnkallinga til dette møtet finn du også på denne lenkja:
<http://einnsyn.hfk.no/eInnsyn/Dmb/DmbMeetingDetail?meetingId=640>

Vidare finn du møtebok frå møte i kontrollutvalet 20.12.2016 på denne lenkja:
<http://einnsyn.hfk.no/eInnsyn/Dmb/DmbMeetingDetail?meetingId=543>

Inge Reidar Kallevåg
kontrollutvalsleiar

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift

Kopi: Fylkesrådmann
Fylkesordførar
Revisor

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 1/17	Godkjenning av innkalling og sakliste		
PS 2/17	Godkjenning av møtebok frå forrige møte		
PS 3/17	Selskapskontroll av Bybanen AS - Status i arbeidet ved Deloitte	2016/11222	
PS 4/17	Henvending 1 - 2017	2017/379	
PS 5/17	Forvaltningsrevisjon av NDLA, del II - Status i arbeidet ved Deloitte	2015/2073	
PS 6/17	Oppfølging - Forvaltningsrevisjon NDLA - 1	2015/2073	
PS 7/17	Godkjenning av 2 prosjektrekneskapar - Uttale frå kontrollutvalet	2016/2768	
PS 8/17	Forslag til kurs i regi av Deloitte i 2017	2014/10532	
PS 9/17	Forvaltningsrevisjon innkjøp og forretningsdrift i vidaregåande skular - Del 2 - Status i arbeidet ved Deloitte	2016/1940	
PS 10/17	Forvaltningsrevisjon innan oppfølging av minoritetsspråklege elevar - Status i arbeidet ved Deloitte	2016/9440	
PS 11/17	Forvaltningsrevisjon innan planlegging av investeringsprosjekt - Status i arbeidet ved Deloitte	2016/11221	
PS 12/17	Selskapskontroll innan Hordaland Teater - Status i arbeidet ved Deloitte	2016/9439	
PS 13/17	Handlingsplan - Forvaltningsrevisjon innan innkjøp i vidaregåande skular - Del 1	2016/1940	
PS 14/17	Oppfølging - Forvaltningsrevisjon av prosjektstyring	2014/10536	
PS 15/17	Oppfølging - Selskapskontroll av fastlandssamband Halsnøy AS	2014/14567	
PS 16/17	Oppfølging - Forvaltningsrevisjon HMT og internkontroll	2014/10535	
PS 17/17	Oppfølging - Forvaltningsrevisjon av "Rusførebyggande arbeid"	2014/24576	
PS 18/17	Oppfølging - Forvaltningsrevisjon av regionale utviklingsmidlar	2015/8847	
PS 19/17	Rekneskapsresultat for kontrollutvalet for 2016	2016/4239	
PS 20/17	Gjennomgang av møteprotokollar	2015/11023	
PS 21/17	Referatsaker		
RS 1/17	Skatteinngangen pr. desember 2016	2015/12603	
PS 22/17	Eventuelt		

PS 23/17 Konkurransetsetting av revisjonstenestene for Hordaland 2014/10505
fylkeskommune - Val av revisor

PS 1/17 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 2/17 Godkjenning av møtebok frå forrige møte

Arkivnr: 2016/11222-7

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	3/17	13.02.2017

Selskapskontroll av Bybanen AS - Status i arbeidet ved Deloitte

Bakgrunn for saka:

Kontrollutvalet gjorde slikt vedtak i sak PS 129/16 Selskapskontroll av Bybanen AS – Forslag til prosjektplan i møte 17.11.16:

1. *Kontrollutvalet bestiller selskapskontroll av Bybanen AS frå Deloitte AS, med utgangspunkt i forslag til prosjektplan.*
2. *Det vert akseptert ein samla timeressurs på inntil det timetal, inkludert opsjon på eventuell bruk av spørjeundersøking, som ligg i forslag til prosjektplan.*
3. *Det vert også akseptert opsjon på ev. presentasjon av rapporten i Hordaland fylkesting fakturert etter timeforbruk, inntil 8 timar.*
4. *Det er ønskjeleg at Deloitte, i samband med at revisjonsrapporten vert send på høyring til fylkesrådmannen og selskapet, ber om at dei også tar stilling til korleis forslag til tiltak som ligg i rapporten bør prioriterast.*
5. *Kontrollutvalet ønskjer at revisjonsrapport er klar frå Deloitte si side innan 30.6.2017, ferdig verifisert og med fylkesrådmannen og selskapet sin uttale vedlagt og/eller innarbeidd.*

Av den godkjende prosjektplanen går det fram at føremålet med selskapskontrollen er:

«Føremålet med selskapskontrollen er å undersøke og vurdere Hordaland fylkeskommune si eigarstyring av Bybanen AS. Vidare er føremålet med selskapskontrollen å undersøke om selskapet har etablert system og rutinar for å sikre god beredskap ved driftsproblem og for kommunikasjon med og informasjon til kundar og samarbeidspartar.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgjande overordna problemstillingar:

1. *I kva grad har Hordaland fylkeskommune etablert ei eigaroppfølging av selskapet i samsvar med etablerte normer for eigaroppfølging, egne vedtak og rutinar?*
 - a. *I kva grad er det etablert ein eigarstrategi med mål og krav til selskapet?*

- b. *I kva grad har fylkeskommunen følgt opp selskapet i samsvar med eigne rutinar for eigarstyring og føringar som er gitt til selskapet?*
2. *I kva grad har Bybanen AS etablert system og rutinar for å handtere driftsutfordringar?*
- a. *I kva grad er det etablert ein beredskapsplan og tilhøyrande rutinar som skal sikre alternativ transport ved eventuelle driftsutfordringar?*
- i. *I kva grad dekker beredskapsplanen dei driftsutfordringane som Bybanen har opplevd?*
- ii. *I kva grad blir beredskapsplanen nytta ved eventuelle hendingar?*
- b. *I kva grad er det gjennomført dokumenterte risikovurderingar som ligg til grunn for beredskapsplan og system og rutinar knytt til å sikre driftstryggleik?*
- c. *I kva grad har Bybanen tilstrekkeleg med system og rutinar for å sikre at ein tar lærdom av hendingar som har fått konsekvensar for drifta?*
- d. *I kva grad er det etablert rutinar for leiinga sin gjennomgang av tryggleikssystemet, samt gjennomgang og evalueringar av hendingar og avvik?*
- e. *I kva grad er det etablert system og rutinar som sikrar at det blir gitt naudsynt informasjon både internt, til samarbeidspartar og kundar ved eventuelle drifts- utfordringar?*
3. *I kva grad er det etablert tydeleg ansvar og rolledeling mellom Bybanen AS og andre aktuelle aktørar slik som samferdsleavdelinga, Skyss, Bybanen utbygging og operatørselskap når det gjeld etablering av ei trygg og føreseieleg drift av Bybanen?*

Drøfting:

Sekretariatet er gjort kjend med gjennom media at Jernbanetilsynet nyleg har gjennomført eit tilsyn med Bybanen AS der det m.a. er påpeikt manglar i vedlikehaldet av bybanevognene. Vidare er vi kjend med at Bybanen AS, Keolis og fylkeskommunen skal ha møte eit med Jernbanetilsynet 31.1.17 for å diskutere dette. For kontrollutvalet kan det vera nyttig å få orientering om status i høve tilsynet, m.a. for å vurdere om kontrollutvalet bør gjera endringar i si bestilling til Deloitte. På bakgrunn av dette er det gjort avtale med fylkesrådmannen at han kjem i møtet for å gje ei slik orientering.

I dette møtet vil Deloitte også orientere om status og framdrift i prosjektet.

Konklusjon:

På bakgrunn av det som kjem fram i møtet vert det tilrådd at kontrollutvalet diskuterer seg fram til om det er naudsynt å gjera endringar i bestillinga. Saka vert difor lagt fram utan forslag til vedtak.

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Arkivnr: 2017/379-8
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	4/17	13.02.2017

Henvending 1 - 2017

Bakgrunn for saka:

Sekretariatet har motteke ei henvending som inneheld informasjon som er unnateke offentleggjering med heimel i offentleglova § 13, jf. forvaltningslova § 13.

Drøfting:

Kontrollutvalet vil få munnleg orientering om henvendinga i møtet.

I samband med handsaming av denne saka vert møtet lukka med heimel i kommunelova § 31.3.

Konklusjon:

På bakgrunn av det som kjem fram i møtet vert det tilrådd at kontrollutvalet drøftar seg fram til ein konklusjon. Saka vert difor lagt fram utan forslag til vedtak.

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Arkivnr: 2015/2073-108

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	5/17	13.02.2017

Forvaltningsrevisjon av NDLA, del II - Status i arbeidet ved Deloitte

Bakgrunn for saka:

Kontrollutvalet gjorde slikt vedtak i sak 5/16 i møte 16.02.2016:

1. *Kontrollutvalet ønskjer å gå vidare inn i saka og ber Deloitte gjennomføre ein utvida forvaltningsrevisjon av NDLA.*
2. *Deloitte vert beden om å levera forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve i dette møte, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar og ressursbruk innan 1.3.16.*
3. *Leiar i kontrollutvalet, i samråd med sekretariatet, får fullmakt til å godkjenne prosjektplanen.*

Prosjektplanen vart levert innan tidsfristen og godkjend i tråd med punkt 3 i vedtaket over med slik tekst i e-post til Deloitte 4.3.16:

1. *Forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon av NDLA II er godkjent slik den ligg føre.*
2. *Det vert likevel presisert at kontrollutvalet skal varslast snarast råd, og før forbruket er gjort, dersom ein under veps i arbeidet ser at det stipulerte timetalet ikkje vil vera tilstrekkeleg.*
3. *Det vert lagt opp til at Deloitte kjem med ein kort statusrapport på arbeidet i møte i kontrollutvalet 4. – 5.4.16.*

Av den godkjende prosjektplanen går det fram at føremålet med forvaltningsrevisjonen er:

«Føremålet med prosjektet er å avdekke om NDLA sine innkjøp, samhandling med leverandører og arbeidsmiljø samsvarer med regelverk, interne rutiner og etiske retningslinjer.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgende problemstillinger:

1. *Er det etablert system, rutinar og kontrollar (økonomisk internkontroll) som førebyggjer og hindrar at korrupsjon og mislegheiter kan førekomme?*
2. *I kva grad er NDLA sine innkjøp frå leverandør av tekniske tenester i tilstrekkeleg grad dokumenterte og etterprøvbare, med behovsvurdering, spesifisert faktura med tilhøyrande bilag, fakturadokumentasjon frå underleverandør mm.?*
3. *I kva grad er innkjøp frå andre leverandører NDLA har hatt avtalar med tilstrekkeleg dokumenterte og etterprøvbare gjennom behovsvurdering, spesifisert faktura med tilhøyrande bilag, fakturadokumentasjon frå underleverandør mm.?*
4. *I kva grad har samhandling/interaksjon med leverandør av tekniske tenester og andre utvalde aktørar blitt handtert på ein profesjonell og forretningsetisk måte, og i samsvar med regelverk og ev. interne rutinar og retningsliner?*
5. *Korleis og i kva grad har ekstern leverandør av tekniske tenester vore involvert i dagleg teknisk drift av NDLA?*
 - a. *I kva grad har NDLA inngått databehandlaravtale med ekstern leverandør av tekniske tenester i dei tilfella der dette har vore aktuelt?*
 - b. *I kva grad har NDLA sikra tilstrekkeleg vern av sensitiv informasjon knytt til innkjøp, leverandørinformasjon mv.?*
6. *I kva grad har NDLA sikra eit forsvarleg arbeidsmiljø?*
 - a. *I kva grad er det etablert system og rutinar for å legge forhold til rette for varsling?*
 - b. *I kva grad har NDLA sikra tilstrekkeleg tilrettelegging og handtering av melding/varsel om kritikkverdige forhold i organisasjonen?*
 - c. *I kva grad har det vore varsla om kritikkverdige forhold i organisasjonen?*
 - d. *I kva grad er ev. varsling i NDLA gjennomført på ein forsvarleg måte?*
 - e. *I kva grad har NDLA følgt opp og behandla tilsette som har meldt frå om kritikkverdige forhold i organisasjonen i samsvar med gjeldande regelverk?*

I samband med at Deloitte rapporterte om status i arbeidet i møte 17.11.16 vart det gjort slikt vedtak:

1. *Leveringstidspunkt for revisjonsrapporten vert å komme attende til i neste møte.*
2. *Informasjonen vert elles teken til orientering*

I samband med at Deloitte rapporterte om status i arbeidet i møte 20.12.16 vart dette protokollert:

«Handsaming i møtet

Møtet vart lukka med heimel i kommunelova § 31.3 i delar av Deloitte si orientering.

E-post frå Deloitte dagsett 18.12.16 «Vedrørande handtering av personopplysningar» vart delt ut i møtet.

Forvaltningsrevisor Birte Bjørkelo frå Deloitte orienterte om status i høve arbeidet med forvaltningsrevisjon av NDLA 2 og svarte på spørsmål frå kontrollutvalet. Fylkesrådmann Rune Haugsdal orienterte også om sitt syn på saka.

Tidspunkt for levering av revisjonsrapport vert å komme tilbake til i neste møte.

På bakgrunn av meirarbeid med denne forvaltningsrevisjonen aksepterer kontrollutvalet at timetalet vert auka med det tal timar som er medgått i 2016 utover vedteken ramme, dvs. ein auke på 130 timar, slik at totalt timetal etter dette vert 582 timar. Endeleg timetal vert å komme tilbake til seinare.

Etter dette vart slikt vedtak samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Tidspunkt for levering av revisjonsrapport av NDLA 2 vert å komme tilbake til i neste møte.
2. Kontrollutvalet aksepterer at timetalet på forvaltningsrevisjon av NDLA 2 vert auka med 130 timar, slik at totalt timetal vert 582 timar. Endeleg timetal vert å komme tilbake til seinare.
3. Informasjonen vert elles teken til orientering»

Drøfting:

Kontrollutvalet er tidlegare orientert både munnleg og skriftleg om at det har vore ein del korrespondanse mellom NDLA, Deloitte og sekretariatet i høve databehandlaravtalar og personopplysningar dei siste månadene. I den samanheng vert det vist til e-post frå Deloitte dagsett 18.12.16 «Vedrørande handtering av personopplysningar» som vart delt ut i møte i kontrollutvalet 20.12.16. Denne e-posten ligg ved saka i dag som vedlegg 1.

Vi har også motteke e-post utveksling frå Deloitte gjeldande skriftleg veiledning som dei har fått frå Datatilsynet i e-post «Vedrørande håndtering av personopplysninger ved gjennomføring av spørreundersøking». Som det går fram av e-post utvekslinga har også dagleg leiar i NDLA hatt kontakt med Datatilsynet etter at Deloitte fekk si veiledning. Denne ligg ved som vedlegg 2. E-posten er også send vidare til m.a. styreleiar i NDLA som skriv dette i ein e-post til sekretariatet 23.1.2017:

«Som styreleder i NDLA fikk jeg kopi av epost til kontrollutvalgene vedrørende framdrift i forvaltningsprosjektet. Det påpekes her at det er utfordrende å få tak i nødvendig informasjon fra NDLA. Jeg er også kjent med at det har vært nødvendig å avklare håndtering av personalopplysninger ved gjennomføring av spørreundersøkelse slik det framgår av epostutveksling som jeg fikk kopi av fra dere den 20.01.

Utfordringene det vises til er ikke nærmere beskrevet. Dersom utfordringene er av en slik art at styreleder kan bidra til å løse dem, hører jeg gjerne fra dere.»

Vidare har vi motteke e-post frå dagleg leiar i NDLA dagsett 19.1.17 som ligg ved som vedlegg 3.

I dette møtet vil Deloitte orientere om status og framdrift i prosjektet. I tråd med punkt 2 i vedtaket frå forrige møte er det lagt opp til at endeleg timetal vert å komme tilbake til.

Konklusjon:

Dersom det ikkje kjem fram særskilte opplysningar, som t.d. krev justering ift. godkjend prosjektplan, vert det tilrådd at kontrollutvalet tar informasjonen til orientering. I tillegg bør utvalet vurdere om dei skal ta stilling til det endeleg timetalet i dette møtet.

Forslag til vedtak

1. Endeleg revisjonsrapport for forvaltningsrevisjon av NDLA, del II vert å levere sekretariatet innan
2. Informasjonen vert elles teken til orientering

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg

- 1 Vedrørende handtering av personopplysningar
- 2 Vedrørende handtering av personopplysningar ved gjennomføring av spørjeundersøking
- 3 NDLA

Fra: Bjorkelo, Birte (NO - Bergen) (bbjorkelo@DELOITTE.no)

Sendt: 18.12.2016 15:11:09

Til: Roald Breistein; Hogne Haktorson; Inge Reidar Kallevåg

Kopi: Stein Ove Songstad; Fiksdal, Iver (NO - Oslo)

Emne: [BULK] Vedrørende handtering av personopplysningar

Vedlegg: image001.png;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png

Til kontrollutalet i Hordaland fylkeskommune

Viser til pågåande kommunikasjon vedrørende gjennomføring av spørjeundersøking i samband med forvaltningsrevisjon av NDLA. Etter at Deloitte svarte dagleg leiar i NDLA på korleis Deloitte handterer personopplysningar, engasjerte NDLA Advokatfirma Thommessen til å gje ei vurdering av Deloitte sitt svar. Vi merkar oss at Thommessen presiserer at det er hefta usikkerhet ved samtlege av konklusjonane deira og at dei tilrår difor at ein bør kontakte Datatilsynet for å få rettleiing.

Underteikna vil presisere at Deloitte sitt mål heile vegen har vore å sikre at handteringa av personopplysningar skjer på ein trygg og god måte i samsvar med regelverket. Dette er noko vi er svært opptatt av i alle prosjekt. Underteikna har difor ringt Datatilsynet for å få rettleiing på dei spørsmåla som er reist og konklusjonane som blei skissert i brevet frå Thommessen.

Underteikna fekk ein svært god og grundig tilbakemelding av ein juridisk rådgjevar ved Datatilsynet. Juridisk rådgjevar presiserte at rettleiinga ikkje er ein bindande uttale frå Datatilsynet, men ei rettleiing. Om vi hadde sendt saka inn skriftleg ville vi ifølgje han få same svar med same status (men det ville ta noko lengre tid).

- **Er Deloitte behandlingsansvarlig eller databehandlar når vi gjennomfører ei spørjeundersøking som revisor for fylkeskommunen?**
 - Rådgjevar understreka at kven som er behandlingsansvarleg må aktørane sjølve gjere ei vurdering av basert på oppdraget som skal gjennomførast. Mange faktorar vil kunne spele inn og revisjon med tilhøyrande spørjeundersøking kan tolkast ulikt og det kan vere argument for begge roller. Rådgjevar viste til at ettersom det er utarbeidd ein rettleiar av NKRF som nettopp har forsøkt å tolke denne regelen i høve til revisjonsverksemd kan det vere naturleg å ta utgangspunkt i denne ettersom ein må rekne med at dei har gjort ei vurdering som ligg til grunn for denne tilrådinga. Også Thommessen legg avgjerande vekt på den praksis som NKRF har lagt til grunn i sin rettleiar når dei konkluderer med at Deloitte kan vere behandlingsansvarleg, men understrekar at dei autoritative kjeldene trekk i litt ulike retningar.
- **Må Deloitte ha konsesjon for å handsame sensitive personopplysningar?**
 - Rådgjevar var tydeleg på at revisjonen er omfatta av unntaket i § 33 femte ledd i personopplysningslova. Konsesjonsplikt etter første og andre ledd gjeld ikkje for behandling av personopplysningar i organ **for** stat eller kommune når behandlingen har heimel i egen lov. Rådgjevar understreka at vi som revisjon gjer ein jobb **for** stat/kommunar, med heimel i lov. Rådgjevar var kjent med at det var nokon som har tolka lovteksten som «av» stat og kommune, men at dette er ei feil forståing av regelverket. Det vil kome ei presisering av dette på nyåret frå Datatilsynet for å unngå at dette blir tolka feil framover. Deloitte må altså ikkje ha konsesjon for handsaming av sensitive personopplysningar.
- **Samlar vi inn personsensitiv informasjon i denne konkrete undersøkinga?**
 - Rådgjevar meinte at tiltaka vi har sett i verk i spørjeundersøkinga med å fjerne bakgrunnsvariablar var viktige, samt presisering i undersøkinga om at vi ikkje ønskjer personidentifiserande informasjon i dei opne svarfelta. Dersom personar vel å legge inn personidentifiserande informasjon i opne svarfelt sjølv om vi understreker at vi ikkje vil dette, vil slik informasjonen bli gitt *uoppfordra*, og er dermed unntatt konsesjon i følgje rådgjevaren. Dette blei ikkje vidare problematisert ettersom rådgjevar understreka at Deloitte i sin rolle som revisor uansett var unntatt konsesjon etter § 33 femte ledd i personopplysningslova (jf punkt over).

Mvh

Birte Bjørkelo

Director | ERS

Deloitte

Damsgårdsveien 135, 5160 Bergen, Norway

Tel/Main: +47 55 21 81 00 | Mobile: +47 928 98 908

bbjorkelo@deloitte.no | www.deloitte.no

***Disclaimer:** This message (including any attachments) contains confidential information intended for a specific individual and purpose, and is protected by law. If you are not the intended recipient, you should delete this message and are hereby notified that any disclosure, copying, or distribution of this message, or the taking of any action based on it, is strictly prohibited.

This message (including any attachments) contains confidential information intended for a specific individual and purpose, and is protected by law. If you are not the intended recipient, you should delete this message and any disclosure, copying, or distribution of this message, or the taking of any action based on it, by you is strictly prohibited.

v.E.1

Fra: Bjorkelo, Birte (NO - Bergen) (bbjorkelo@DELOITTE.no)

Sendt: 19.01.2017 13:07:10

Til: Roald Breistein

Kopi:

Emne: FW: Vedrørende handtering av personopplysningar ved gjennomføring av spørjeundersøking

Vedlegg:

image001.jpg;image002.png;image003.png;image004.png;image005.png;image006.png;image008.png;image009.jpg

From: Tobias Judin [mailto:Tobias.Judin@Datatilsynet.no]

Sent: 17. januar 2017 10:37

To: oivind@ndla.no

Cc: Bjorkelo, Birte (NO - Bergen) <bbjorkelo@DELOITTE.no>

Subject: SV: Vedrørende handtering av personopplysningar ved gjennomføring av spørjeundersøking

Hei, og takk for din e-post.

Vår svartjeneste gir deg kortfattet rådgivning. Vi vil derfor ikke konkludere i saken din, men gi deg råd og veiledning.

Innledningsvis presiserer vi at vi har gitt en veiledende uttalelse. Vi har ikke foretatt en konkret vurdering av spørreundersøkelsen, men uttalt oss på generelt grunnlag. Ingenting vi sier på vår veiledningstjeneste kan tolkes som en konklusjon.

1. Dersom respondentene ikke kan besvare spørreundersøkelsen uten å oppgi personidentifiserende informasjon, er den åpenbart ikke anonym. Dersom undersøkelsen er utformet slik at man ikke kan unngå å oppgi identifiserende opplysninger, kan opplysningene heller ikke oppfattes som avgitt uoppfordret. Det er bra at dere har et bevisst forhold til dette, for det er selvsagt *svært* riktig å ha på det rene.
2. Jeg viser til det som står nedenfor – vi har ikke tatt stilling til hvem som er den behandlingsansvarlige. Dette må dere selv ta stilling til. Den behandlingsansvarlige er definert som den som har fastsatt formålet med og virkemidlene for behandlingen av personopplysninger. Her er det flere momenter som taler for at enten dere eller Deloitte eller dere og Deloitte sammen er behandlingsansvarlige.
3. Dere kan uavhengig av spørsmålet om behandlingsansvar velge å sette føringer for oppdraget i kontrakt – dersom dette lar seg forene med lovhjemmelen og kontrollutvalgets beslutning.

Håper dette er til hjelp.

Vennlig hilsen

Tobias Judin

Juridisk rådgiver, Datatilsynet

.....
Telefon: (+47) 22 39 69 00

Postadresse: Postboks 8177 Dep., 0034 Oslo

Besøksadresse: Tollbugata 3, Oslo

www.datatilsynet.no

www.personvernbloggen.no

www.twitter.com/datatilsynet

Datatilsynet – i front for retten til selvbestemmelse, integritet og verdighet

Fra: Sissel Svendsberget Røss **På vegne av** Postkasse

Sendt: 16. januar 2017 12:36

Til: Tobias Judin

Emne: VS: Vedrørende handtering av personopplysningar ved gjennomføring av spørjeundersøking

Fra: Øivind Høines [<mailto:oivind@ndla.no>]

Sendt: mandag 16. januar 2017 11.06

Til: Postkasse <postkasse@Datatilsynet.no>

Kopi: Jørgen Skorstad <jorgen.skorstad@datatilsynet.no>

Emne: Fwd: Vedrørende handtering av personopplysningar ved gjennomføring av spørjeundersøking

Att:Tobias Judin

Hei Tobias,

Viser til nedenforstående kopi av ditt svar til Deloitte av 9/1-17.

Jeg er daglig leder av Nasjonal digital læringsarena (NDLA) og ansvarlig for den virksomheten som Deloitte gjennomfører forvaltningsrevisjon på, og som denne saken gjelder. Hordaland fylkeskommune er kontorkommune for det inter- fylkeskommunale samarbeidet NDLA.

I forbindelse med denne revisjonen har mine medarbeidere tatt kontakt med meg fordi de opplever at spørreundersøkelsen som er avholdt ikke gir dem som respondenter et tilstrekkelig personvern.

Konkret har dette gått på at en i kommunikasjon fra Deloitte uttrykker at undersøkelsen er anonym, samtidig som at en igjennom spørsmålene ikke opplever at en kan gi svar uten å samtidig gjøre det mulig å bli identifisert.

Jeg har tidligere hatt ansvar med å følge opp personopplysningslov og forskrift i Hordaland fylkeskommune. I denne saken opplever jeg at jeg må si meg enig med medarbeidere som har uttrykt bekymring. Min vurdering er at ; slik undersøkelsen ble gjennomført vil respondentene være mulig å identifisere, på grunn av hvordan undersøkelsen er utformet.

Jeg lurer her på hvorvidt Datatilsynets råd til Deloitte i denne saken er gitt med bakgrunn i en gjennomgang av den faktiske spørreundersøkelsens som er foretatt, eller om den kun er baserer seg på en dialog med Delotte?

Som tidligere personvernansvarlig i Hordaland fylkeskommune har jeg også reagert på hvordan Deloitte har valgt å gjennomføre oppdraget fra kontrollutvalget. Etter min mening begrenser dagens løsning personvernet unødige (ie. der en leverandøren opptre som behandlingsansvarlig) for de medarbeidere som revideres.

Databehandleravtalen, og alt arbeid med å beskrive formål og vurdere risiko, har i dag ikke forankring hos oppdragsgiver og den som definerer behov, og som skal ha den endelige rapporten. I de tilfellene der vi har påpekt mangler i revisjonsprosess rundt personvern blir dette forvaltningsmessig uklart adressert.

Deloitte har i prosessen vært uklar på hvorvidt en ser at en er pliktig i å følge Hordaland fylkeskommunes rutiner for personvern fordi en står suverent i rollen som databehandler. Dagens praksis, der kontrollutvalget som bestiller ikke er databehandler, stiller i dag ingen krav til bestillers egen kompetanse eller ansvarlighet mht personvern. Dette er en prinsipiell svakhet som har resultert i konkrete uklarheter i prosessen.

Innleide revisjonsselskap kan gis en rolle der man nyter et kompetansemessig overtak i forholdet til sine oppdragsgiver. Prinsipielt vil det etter min mening her være enda viktigere å tydeliggjøre bestillers formelle ansvar mht til personvern.

Gitt aktivitetens karakter, og dagens praksis, er jeg prinsipielt uenig i at ikke kontrollutvalget påtar seg

behandlingsansvar for det en innleid operatør foretar seg.

Hvis Datatilsynet har behov for mer informasjon er det bare å ta kontakt på mail eller telefon.

Mvh

Øivind Høines
Daglig leder NDLA
9900 5647

----- Videresendt e-post -----

Fra: **Hogne Haktorson** <Hogne.Haktorson@hfk.no>

Dato: 13. januar 2017 kl. 15:35

Emne: VS: Vedrørende handtering av personopplysningar ved gjennomføring av spørjeundersøking

Til: "'oivind@ndla.no' (oivind@ndla.no)" <oivind@ndla.no>

Kopi: Svein Leidulf Heggheim <Svein.Leidulf.Heggheim@hfk.no>, "John Arve Eide (John.Arve.Eide@afk.no)" <John.Arve.Eide@afk.no>, Rune Haugsdal <Rune.Haugsdal@hfk.no>, Birte Bjørkelo <bbjorkelo@deloitte.no>, "Fiksdal, Iver (NO - Bergen)" <ifiksdal@deloitte.no>, Roald Breistein <Roald.Breistein@hfk.no>

Hallo!

Vidaresending, til orientering.

Ha ei fin helg!

Med helsing

Hogne Haktorson
Kontrollsjef
Sekretariat for kontrollutvalet

Tlf: 55 23 94 53 | Mob: 911 05 982

www.hordaland.no

Eg gjer merksam på at dette ikkje er ei privat e-postadresse; både inngåande og utgåande e-post vert vurdert for ev. journalføring i vårt sak- og arkivsystem.

Fra: Bjorkelo, Birte (NO - Bergen) [<mailto:bbjorkelo@DELOITTE.no>]

Sendt: 10. januar 2017 08:23

Til: Roald Breistein <Roald.Breistein@hfk.no>; Hogne Haktorson <Hogne.Haktorson@hfk.no>

Emne: Vedrørende handtering av personopplysningar ved gjennomføring av spørjeundersøking

Hei,

Viser til sak i kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommunen knytt til handtering av personopplysningar ved gjennomføring av spørjeundersøking.

Etter sist kontrollutvalsmøte sendte vi ein førespurnad til Datatilsynet om å få ei skriftleg stadfesting av rettleiinga vi fekk på telefon. Under er mailkorrespondansen med Datatilsynet.

I tilbakemeldinga frå Datatilsynet blir vi også gjort merksam på ei endring i personopplysningsforskriften frå 1.1 2017 som mellom anna endrar krava til meldeplikt. Frå 1. januar 2017 er behandlingar i organ for stat eller kommune når behandlinga har heimel i lov verken konsesjons- eller meldepliktige.

Mvh

Birte Bjørkelo

Director | ERS

Deloitte

Damsgårdsveien 135, 5160 Bergen, Norway

Tel/Main: +47 55 21 81 00 | Mobile: +47 928 98 908

bjorkelo@deloitte.no | www.deloitte.no

[Redacted]

[Redacted]

From: Veiledning [<mailto:veiledning@datatilsynet.no>]

Sent: 9. januar 2017 12:39

To: Bjorkelo, Birte (NO - Bergen) <bjorkelo@DELOITTE.no>

Subject: SV: Vedrørende håndtering av personopplysninger ved gjennomføring av spørreundersøkelse

Hei, og godt nyttår!

Kort fortalt synes jeg du har oppsummert samtalen vår på en fin måte, og jeg bekrefter at det var dette som ble sagt. Det er også bra at dere er oppmerksomme på at dette er en veiledende vurdering.

Til punkt 1 kan jeg legge til at når noen igangsetter en behandling for å etterleve egne plikter etter loven, vil vedkommende typisk selv være behandlingsansvarlig. Dette er argumentet som trekker i retning at HFK selv er behandlingsansvarlig. Jeg står likevel ved det jeg sa i samtalen – det er virksomheten selv som i første omgang må vurdere hvor behandlingsansvaret ligger, og her har man tilsynelatende foretatt en slik vurdering.

I punkt 2 sa jeg at det skulle komme en presisering. Det var uheldig ordlagt av meg – det kommer ingen presisering fra vår side på dette – derimot har det kommet en [ny regel](#) som sier at slike behandlinger også er unntatt meldeplikt. Jeg beklager uklarheten.

Til punkt 3 har jeg ingenting å tilføye.

Håper dette var til hjelp og lykke til med det videre arbeidet!

Vennlig hilsen

Tobias Judin

Juridisk rådgiver, Datatilsynet

.....
Telefon: (+47) 22 39 69 00

Postadresse: Postboks 8177 Dep., 0034 Oslo

Besøksadresse: Tollbugata 3, Oslo

www.datatilsynet.no

www.personvernbloggen.no

www.twitter.com/datatilsynet

Datatilsynet – i front for retten til selvbestemmelse, integritet og verdighet

cid:7DB981B1-8971-4F78-A9B8-5DC4A6B3738E@lan

Fra: Bjorkelo, Birte (NO - Bergen) [<mailto:bbjorkelo@DELOITTE.no>]

Sendt: 5. januar 2017 12:13

Til: Postkasse <postkasse@Datatilsynet.no>

Emne: Vedrørende håndtering av personopplysninger ved gjennomføring av spørreundersøkelse

Til Tobias Judin

Godt nyttår. Takk for god veiledning før jul vedrørende en sak knyttet til en spørreundersøkelse gjennomført av Deloitte i Hordaland fylkeskommune hvor vi er revisor. Vi hadde fått innspill fra advokat Thommesen om at vi burde få vurdert om vår forståelse av regelverket knyttet til behandling av personopplysninger var riktig. Jeg tok derfor kontakt for å få en veiledning og synes jeg fikk en svært god og oppklarende veiledning fra deg.

Forholdene som jeg tok opp med deg og som Thommesen hadde stilt spørsmål ved var:

- **Kan vi som revisor anse oss selv som behandlingsansvarlig?** Vi har sett på oss selv om behandlingsansvarlig ved gjennomføring av spørreundersøkelser og har inngått databehandler avtale med Questback. Vi ivaretar derfor også meldeplikten til datatilsynet. Vår tolkning og praksis bygger blant annet på Norges kommunerevisorforbunds (NKRFS) veileder side 100-101 http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_i_forvaltningsrevisjon_NKRF_2016_04_25.pdf. Også Thommesen legger avgjørende vekt på den praksis som NKRF har lagt til grunn i sin veileder når de konkluderer med at Deloitte kan være behandlingsansvarlig, men understreker i sitt brev at de autoritative kildene trekker i litt ulike retninger.
- **Må vi som revisor for en kommune/fylkeskommune søke om konsesjon dersom vi behandler personsensitive data?** Vi har lagt til grunn at vi er omfattet av unntaket i § 33 femte ledd i personopplysningsloven. Thommesen er uenig i dette.
- **Dersom vi presiserer i spørreundersøkelsen vi gjennomfører som revisor at vi ikke ønsker personidentifiserende informasjon i åpne svarfelt, vil informasjon som likevel gis tolkes som «uoppfordret» og dermed være unntatt konsesjon?** Vi har lagt til grunn at eventuell informasjon som kommer i åpne svarfelt kan vurderes å ha blitt opplyst om uoppfordret. Thommesen er uenig i dette.

Etter vår samtale utarbeidet jeg en oppsummering av samtalen som jeg sendte til kontrollutvalget i Hordaland fylkeskommune som er vår oppdragsgiver. Jeg har også presentert dette på et møte med dem. De var fornøyd med oppsummeringen og synes denne var oppklarende. Samtidig lurte de på muligheten for å få en skriftlig bekreftelse på «veiledningen» i tilfelle reviderte enheter vil stille spørsmål vedrørende bruk av spørreundersøkelser. Oppsummeringen jeg sendte dem er gjengitt under:

- **Er Deloitte behandlingsansvarlig eller databehandler når vi gjennomfører ei spørjeundersøking som revisor for fylkeskommunen?**
 - Rådgjevar understreka at kven som er behandlingsansvarleg må aktørane sjølve gjere ei vurdering av basert på oppdraget som skal gjennomførast. Mange faktorar vil kunne spele inn og revisjon med tilhøyrande spørjeundersøking kan tolkast ulikt og det kan vere argument for begge roller. Rådgjevar viste til at ettersom det er utarbeidd ein rettleiar av NKRF som nettopp har forsøkt å tolke denne regelen i høve til revisjonsverksemd kan det vere naturleg å ta utgangspunkt i denne ettersom ein må rekne med at dei har gjort ei vurdering som ligg til grunn for denne tilrådinga. Også Thommesen legg avgjerande vekt på den praksis som NKRF har lagt til grunn i sin rettleiar når dei konkluderer med at Deloitte kan vere behandlingsansvarleg, men understrekar at dei autoritative kjeldene trekk i litt ulike retningar.
- **Må Deloitte ha konsesjon for å handsame sensitive personopplysningar?**
 - Rådgjevar var tydeleg på at revisjonen er omfatta av unntaket i § 33 femte ledd i personopplysningslova. Konsesjonsplikt etter første og andre ledd gjeld ikkje for behandling av personopplysningar i organ **for** stat eller kommune når behandlingen har heimel i eigen lov. Rådgjevar understreka at vi som revisjon gjer ein jobb **for** stat/kommunar, med heimel i lov. Rådgjevar var kjent med at det var nokon som har tolka lovteksten som «av» stat og kommune, men at dette er ei feil forståing av regelverket. Det vil kome ei presisering av dette på nyåret frå Datatilsynet for å unngå at dette blir tolka feil framover. Deloitte må altså ikkje ha konsesjon for handsaming av sensitive personopplysningar.

- **Samlar vi inn personsensitiv informasjon i denne konkrete undersøkinga?**
 - Rådgjevar meinte at tiltaka vi har sett i verk i spørjeundersøkinga med å fjerne bakgrunnsvariablar var viktige, samt presisering i undersøkinga om at vi ikkje ønskjer personidentifiserande informasjon i dei opne svarfelt. Dersom personar vel å legge inn personidentifiserande informasjon i opne svarfelt sjølv om vi understrekar at vi ikkje vil dette, vil slik informasjonen bli gitt *uoppfordra*, og er dermed unntatt konsesjon i følge rådgjevaren. Dette blei ikkje vidare problematisert ettersom rådgjevar understreka at Deloitte i sin rolle som revisor uansett var unntatt konsesjon etter § 33 femte ledd i personopplysningslova (jf punkt over).

Har du mulighet for å bekrefte denne veiledningen skriftlig? Jeg er klar over at du eller datatilsynet ikke kan gi en juridisk bindende uttalelse, men at dette uansett har status som en veiledning. Bare ta kontakt med meg på mail eller telefon om du har spørsmål eller om du vil ha tilsendt ytterligere informasjon som for eksempel brevet fra Thommesen.

Takk for hjelpen,

Mvh

Birte Bjørkelo

Director | ERS

Deloitte

Damsgårdsveien 135, 5160 Bergen, Norway

Tel/Main: +47 55 21 81 00 | Mobile: +47 928 98 908

bbjorkelo@deloitte.no | www.deloitte.no

Disclaimer: This message (including any attachments) contains confidential information intended for a specific individual and purpose, and is protected by law. If you are not the intended recipient, you should delete this message and are hereby notified that any disclosure, copying, or distribution of this message, or the taking of any action based on it, is strictly prohibited.

Disclaimer: This message (including any attachments) contains confidential information intended for a specific individual and purpose, and is protected by law. If you are not the intended recipient, you should delete this message and are hereby notified that any disclosure, copying, or distribution of this message, or the taking of any action based on it, is strictly prohibited.

Disclaimer: This message (including any attachments) contains confidential information intended for a specific individual and purpose, and is protected by law. If you are not the intended recipient, you should delete this message and are hereby notified that any disclosure, copying, or distribution of this message, or the taking of any action based on it, is strictly prohibited.

Fra: Hogne Haktorson (Hogne.Haktorson@hfk.no)

Sendt: 19.01.2017 12:20:54

Til: Roald Breistein

Kopi:

Emne: VS: NDLA

Vedlegg:

Fra: Øivind Høines [mailto:oivind@ndla.no]

Sendt: 19. januar 2017 10:46

Til: Hogne Haktorson <Hogne.Haktorson@hfk.no>

Kopi: John Arve Eide <John.Arve.Eide@afk.no>; Svein Leidulf Heggheim <Svein.Leidulf.Heggheim@hfk.no>; Anne Høgestøl <annehoegestoel@ndla.no>

Emne: NDLA

Hei Hogne.

Viser til mail som er utsendt til kontrollutvalg i de ulike fylker der det står at det er særdeles vanskelig å få ut nødvendig informasjon fra NDLA. Videre knyttes dette opp til at leverandøren nå får utvidet rammene for sin leveranse.

Jeg er ikke informert om at NDLA ikke har etterkommet revisors rettmessige behov. NDLA har etter det jeg vet utelukkende bidratt til at revisjonen skal få tilgang til all informasjon de ber om, på best mulig måte.

Jeg ber derfor om at jeg blir orientert om alle konkrete forhold der en kan se at NDLA ikke har tilbudt informasjon etterspurt, og der dette har ført til forsinkelser.

NDLA prioriterer å få fulgt opp revisjonsprosessen på en profesjonell måte svært høyt. I den grad det blir kommunisert et budskap om at NDLA ikke svarer opp sine forpliktelser i revisjonsarbeidet ber jeg om at dette konkretiseres og presiseres i kommunikasjonen.

Om sekretariatet for kontrollutvalget har spørsmål til NDLAs vurdering av mulige årsaker til at prosessen trekker ut, kan vi tilby å gi informasjon om dette i eget møte.

Vi vil fortsette vårt arbeid må bidra til at revisor får all den informasjon de trenger, så raskt som mulig, og på best mulig måte.

Mvh

Øivind Høines

Daglig leder NDLA

Arkivnr: 2015/2073-107

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	6/17	13.02.2017

Oppfølging - Forvaltningsrevisjon NDLA - 1

Bakgrunn for saka:

Fylkestinget gjorde slikt vedtak i sak PS 4/2016 i møte 9.3.16:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport av NDLA ber fylkestinget fylkesrådmannen og styret i NDLA syte for å:

1. *Utarbeide ei oversikt over alle innkjøpsavtalar NDLA har med leverandørar.*
2. *Utarbeide rutinar for oppfølging og kontroll av alle innkjøp NDLA gjennomfører, som inneheld:*
 - a) *Rutinar for kontroll av etterleving av regelverk for offentlege anskaffingar, og*
 - b) *Rutinar for kontraktsoppfølging.*
3. *Etablere eit system for avvikshandtering.*
4. *Utarbeide ein kompetanseplan for innkjøpsaktivitet i NDLA.*
5. *Utbetne internkontrollen i NDLA, gjennom å sørge for:*
 - a) *Systematisk kontroll av at innkjøpsprioriteringar og innkjøpsaktivitet samsvarar, og*
 - b) *Sentralisert kontroll av om innkjøp er samstemt med føresegn i kontraktar og rammeavtalar.*
6. *Søke balansert leverandøruavhengigheit i samsvar med innkjøpsstrategi.*
7. *Gjennomføre risikovurdering og etablerer internkontroll knytt til ev. leverandøruavhengigheit.*
8. *Utarbeide rutinar for kommunikasjon og rapportering mellom dagleg leiing og styret i NDLA.*
9. *Sikre at NDLA har ei fungerande styreform som sikrar kontroll og oppfølging av at organisasjonen blir drifta i samsvar med vedtekter.*
10. *Utarbeide rutinar for habilitet som er tilpassa innkjøpsaktiviteten i NDLA.*
11. *Sikre etterleving av innkjøpsstrategien sine etiske retningsliner for NDLA.*
12. *Sikre at dokumentasjon blir arkivert i samsvar med gjeldande lovverk og arkivrutinar.*
13. *Utarbeide rutinar som sikrar at det ikkje føreligg personlege interesser som kan innebere interessekonfliktar i anskaffingsprosessar som vert gjennomført av NDLA.*
14. *Etablere tydelege kanalar og rutinar for intern varsling.*
15. *Laga ein prioritert handlingsplan innan 1.6.2016 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»*

Drøfting:

Handlingsplan dagsett 31.5.16 vart handsama i møte i kontrollutvalet 21.06.16. I saksutgreiinga til saka stod det m.a. dette:

«Sekretariatet ser positivt på det arbeidet som er starta opp i samband med forvaltningsrevisjon av NDLA. Av handlingsplanen går det fram at ei rekke tiltak er sett i verk for å betre rutinane innan området. Det er likevel, slik sekretariatet ser det, framleis ein del arbeid som gjenstår før alt er heilt på plass. Dette gjeld, slik vi ser det, m.a. desse punkta:

- Punkt 2 når det gjeld tidspunkt for når nye fullmaktar er tildelt og til kven
- Punkt 4 når det gjeld gjennomføring av ytterlegare opplæring
- Punkt 6 når det gjeld ny innkjøpsstrategi
- Punkt 7 når det gjeld konkret status på kjøp frå tidlegare eineleverandør av teknisk utvikling og applikasjonsforvaltning i høve tidlegare
- Punkt 8 når det gjeld rutinar for kommunikasjon og rapportering mellom dagleg leiing og styret i NDLA
- Punkt 9 når det gjeld handsaming av nye vedtekter i samarbeidsfylka
- Punkt 10 når det gjeld stadfesting på at alle medarbeidarar **har** skrive under på habilitetserklæring
- Punkt 11 når det gjeld **konkret kva som er gjort** i høve innkjøpsstrategien sine etiske retningsliner
- Punkt 12 når det gjeld at NDLA ikkje er heilt ferdig med arkiveringsarbeidet inn i Hordaland fylkeskommune sitt elektroniske arkiv- og dokumenthandteringssystemer

Sekretariatet har for øvrig merka seg at NDLA i stor grad har nytta seg av eksterne konsulentar i oppfølginga av forbetningspunkta i rapporten. Vonar og at forbetningsarbeidet har fått den naudsynte forankringa i styret og i leiinga i NDLA.»

Kontrollutvalet gjorde slikt vedtak i saka 21.6.16:

1. Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er starta opp i samband med forvaltningsrevisjon av NDLA.
2. På bakgrunn av at resten av tiltaka skal vera ferdig i løpet av hausten 2016 ber kontrollutvalet om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 1.12.2016.

Ny tilbakemelding frå NDLA dagsett 19.01.17 vart motteke 26.01.17 og ligg ved saka.

Av tilbakemeldinga har sekretariatet merka seg at NDLA har gjennomført tiltak i tråd med fylkestinget sitt vedtak for å betre rutinane innan dei fleste punkta. Det er likevel nokre punkt som ikkje er heilt ferdig gjennomført. Dette gjeld punkta 8, 9, 11 og 12. Kontrollutvalet bør be om ny skriftleg status i høve desse punkta tidleg haust 2017.

Konklusjon

På bakgrunn av det som går fram over vert det tilrådd at kontrollutvalet ber om ny status i høve punkta 8, 9, 11 og 12, i form av skriftleg tilbakemelding, innan 01.09.2017.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet har merka seg at NDLA har gjennomført tiltak i tråd med fylkestinget sitt vedtak for å betre rutinane innan dei fleste punkta i fylkestinget sitt vedtak når det gjeld forvaltningsrevisjon av NDLA - 1.
2. På bakgrunn av at det framleis er nokre punkt som ikkje er heilt ferdig gjennomført ber kontrollutvalet om ny status i høve punkta 8, 9, 11 og 12 i form av skriftleg tilbakemelding innan 01.09.2017.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Svar på partsbrev - Handlingsplan- Forvaltningsrevisjonen av NDLA 1

NotatDato: 19.01.2017
Arkivsak: 2015/2073-112
Saksbehandlar: annhoge**Unnateke offentliggjeriing OFFL § 14**

Til: Sekretariatet for kontrollutvalet v/Roald Breistein

Frå: Fylkesrådmannen

Svar på partsbrev - Handlingsplan- Forvaltningsrevisjonen av NDLA 1**Partsbrev – Handlingsplan- Forvaltningsrevisjon av NDLA 1**

Viser til partsbrev – notat frå sekretariatet for kontrollutvalet til fylkesrådmannen, datert 23.06.2016.
Svarfrist er etter avtale utsett til 27.01.2017.

Følgjande vedtak vart fatta i møte i Kontrollutvalet 21.06.2016:

Handlingsplan dagsett 31.5.16 i tråd med punkt 15 i vedtaket over er motteke og ligg ved.

Sekretariatet ser positivt på det arbeidet som er starta opp i samband med forvaltningsrevisjon av NDLA. Av handlingsplanen går det fram at ei rekke tiltak er sett i verk for å betre rutinane innan området. Det er likevel, slik sekretariatet ser det, framleis ein del arbeid som står igjen før alt er heilt på plass. Dette gjeld, slik vi ser det, m.a. desse punkta:

Punkt 2 når det gjeld tidspunkt for når nye fullmaktar er tildelt og til kven

Punkt 4 når det gjeld gjennomføring av ytterlegare opplæring

Punkt 6 når det gjeld ny innkjøpsstrategi

Punkt 7 når det gjeld konkret status på kjøp frå tidlegare eineleverandør av teknisk utvikling og applikasjonsforvaltning i høve tidlegare

Punkt 8 når det gjeld rutinar for kommunikasjon og rapportering mellom dagleg leiing og styret i NDLA

Punkt 9 når det gjeld handsaming av nye vedtekter i samarbeidsfylka

Punkt 10 når det gjeld stadfesting på at alle medarbeidarar **har** skrive under på habilitetserklæring

Punkt 11 når det gjeld **konkret kva som er gjort** i høve innkjøpsstrategien sine etiske retningsliner

Punkt 12 når det gjeld at NDLA ikkje er heilt ferdig med arkiveringsarbeidet inn i Hordaland fylkeskommune sitt elektroniske arkiv- og dokumenthandteringssystem.

Tilbakemelding blir her gjeve punktvis:

Punkt 2 – Tidspunkt for når fullmakter er tildelt og til kven.

Følgjande tilbakemelding vert gitt:

- Det er utarbeidd rutinar for delegasjon i NDLA der ansvar og mynde er klart definert.
- Fullmakt til å underteikne kontraktar med leverandørar og avtalar som gjeld fylkeskommunale medarbeidarar i NDLA, er ikkje delegert vidare frå dagleg leiar.
- Frå 01.01.2017 er fullmakt til å gjere avrop innan rammeavtalar gitt i delegasjonsskriv dagsett 05.12.2016 frå dagleg leiar til fem leiarar/teamleiarar, avhengig av rammeavtala sitt innhald. Det er ikkje delegert fullmakt til å gjere avrop til meir enn ein medarbeidar pr. rammeavtale. Alle avrop blir kvalitetssikra av innkjøpsfagleg ressurs som skal sikre at innhaldet i avropet er i samsvar med innhaldet i rammeavtalen, og at avropet er signert av fullmaktsinnehavar i NDLA. Avropet vert etter at denne kontrollen er gjennomført, send leverandør for signering. Avrop som ikkje følgjer vedtekne prosedyre, vert meld som avvik.
- Attestasjons – og bestillingsfullmakt innanfor dei einskilde budsjettpostar vart i eigne delegasjonsskriv dagsett 07.11.2016 frå og med 01.01.2017 delegert til leiarane innan kvart fagområde. (Administrasjon, produksjon, teknisk og strategi). Berre produksjonsleiar har fullmakt til å delegere vidare – og då til teamleiarane innan produksjon. (til saman 4 teamleiarar). Delegasjon til teamleiarane vart gjort frå produksjonsleiar i delegasjonsskriv dagsett 13.12.2016. Teamleiarane kan ikkje delegere vidare.

Punkt 4 – gjennomføring av ytterlegare opplæring,

Opplæring av medarbeidarar i NDLA med innkjøpsansvar vart gjennomført 29.02.2016 og 09. – 10.11.2016. Deltakarane på kursa har fått tilsendt kursbevis frå begge kursa. Berre dei som har gjennomført kurs kan saman med innkjøpsjuridisk ressurs gjennomføre ein innkjøpsprosess. Det er planlagt eit tredje kurs våren/tidleg haust 2017. Tidspunkt vil verte fastsett i næraste framtid.

Punkt 6 når det gjeld ny innkjøpsstrategi

Styret i NDLA fatta i møte 19.05.2016, sak 02.3/16 følgjande vedtak:

NDLA benytter Hordaland fylkeskommunes innkjøpsstrategi, men med tilpasningar til NDLAs virksomhet som overordnet dokument for vår innkjøpsstrategi.

Styret ber om at det arbeides vidare med forslag til plan for tiltak under hvert punkt.

Tilpassing til Hordaland fylkeskommune sin innkjøpsstrategi vart handsama i styremøte 14.12.2016.

Styret i NDLA fatta i møte 14.12-2016, sak 17/2016 følgjande vedtak:

Styret vedtar med dette å knytte NDLAs innkjøpsarbeid mot gjeldende innkjøpsstrategi for Hordaland fylkeskommune slik det framkommer i framlagte dokument.

Ved endring i Hordaland fylkeskommunes innkjøpsstrategi skal NDLAs innkjøpsarbeid endres tilsvarende.

Hordaland fylkeskommune har starta arbeidet med å revidere sin innkjøpsstrategi. Når ny innkjøpsstrategi er vedteke, vil NDLA straks starte arbeidet med tilpassing av NDLA sin innkjøpsstrategi til denne.

Punkt 7 når det gjeld konkret status på kjøp frå tidlegare eineleverandør av teknisk utvikling og applikasjonsforvaltning i høve tidlegare

Følgande tilbakemelding vert gitt:

- Det vart våren 2016 gjennomført ein innkjøpsprosess på områda teknisk utvikling og applikasjonsforvaltning. Inventura AS, Bergen gjennomførte prosessen på oppdrag frå NDLA.
- Innan området teknisk utvikling vart det totalt inngått rammeavtalar med 13 leverandørar. Tidlegare eineleverandør av teknisk utvikling er ein av desse.
- Området applikasjonsforvaltning er delt inn i to underområder. Den eine har tittel applikasjonsforvaltning. Under dette området er det inngått 2 rammeavtalar. Innan det andre området, rådgiving er det inngått 4 rammeavtalar. Tidlegare eineleverandør av tenesta er ein av leverandørane innan begge områda.
- Alle avrop i rammeavtalane vert gjort gjennom minikonkurransar mellom dei NDLA har avtale med.

Punkt 8 når det gjeld rutinar for kommunikasjon og rapportering mellom dagleg leiing og styret i NDLA

Rutinar for kommunikasjon og rapportering mellom dagleg leiar og styret i NDLA vil verte regulert i nye vedtekter for NDLA.

Styret i NDLA fatta i møte 14.12-2016, sak 15/2016 følgjande vedtak:

- *Styret stiller seg bak forslag til vedtekter med de endringer som ble gjort på Styremøte 14.12.16 og enes om 1.juli som endelig dato for gjennomført behandling av likelydende vedtak i alle fylkesting.*
- *Styreleder sender samarbeidende fylker fylkesdirektøren i Hordaland sitt forslag til sak i Fylkestinget som mulig mal for saksframstilling i fylkene.*
- *Parallelt med behandling av nye vedtekter i fylkene, skal det arbeides med nye rutiner for hvordan ivareta medarbeidere i NDLA. Rutinene skal styrebehandles.*

Punkt 9 når det gjeld handsaming av nye vedtekter i samarbeidsfylka

Det vart på styremøtet 14.12.2016 antatt at revisjonsrapport NDLA 2 skulle ligge føre til handsaming i fylka seinast i mars/april 2017. Det er eit uttrykt ønskje frå fylka å vente med handsaming av nye vedtekter til revisjonsrapport NDLA 2 føreligg. Tidspunkt for handsaming av nye vedtekter i fylka kan dersom revisjonsrapport NDLA 2 vert ytterlegare forsinka, verte tilsvarande utsett.

Punkt 10 når det gjeld stadfesting på at alle medarbeidarar har skrive under på habilitetserklæring

NDLA si rutine er at alle medarbeidarar, både dei som er fylkeskommunalt tilsett og dei NDLA har inngått kontrakt med, skal skrive under på habilitetserklæring. Dette vert følgt opp av personalrådgivar og innkjøpsrådgivar i NDLA, avhengig av om dette gjeld ein fylkeskommunalt tilsett eller leverandør.

Ved alle nye arbeidsavtaler for fylkeskommunale medarbeidarar, vil etiske retningslinjer med underskrift på at retningslinjene er lest og forstått, samt erklæring om eventuelle interesser i anna verksemd følge med arbeidsavtale for signering og retur. Underskrivne dokument arkiverast hjå NDLA – administrasjon. Ved kvar ny anskaffing skal habilitetserklæring frå alle som deltek i anskaffinga signerast. Desse vert arkivert i NDLA sine arkiv.

Punkt 11 når det gjeld konkret kva som er gjort i høve innkjøpsstrategien sine etiske retningslinjer

Habilitet, etikk og varsling var sentrale tema på innkjøpskurs del 1, gjennomført 29.februar 2016.

Det kan elles nemnast:

- Som skissert under punkt 10, alle medarbeidarar har skrive under både på at dei har lest og forstått etiske retningslinjer samt oppgitt om dei har interesser i anna verksemd. Dette skal også gjelde aktørar frå privat verksemd som gjennom kontrakt har avtale med NDLA.
- Ved årleg reengasjement av fylkeskommunale medarbeidarar skal skjema vedr. andre interesser/habilitet på nytt fyllast ut og signerast.
- NDLA skal jamleg ha etikk i innkjøpsprosessar som tema på samlingar. Det er planlagt ei 3. samling vår /tidlig haust 2017. Etikk vil vere eit tema på samlinga.
- I samband med alle anskaffingar må våre medarbeidarar som deltek i prosessen skrive under på habilitetserklæring. Dette gjeld også og dei som har bistått prosessen med juridisk kompetanse.
- ROS – analyse vert gjennomført ved alle anskaffingar over kr 500 000,-

Punkt 12 når det gjeld at NDLA ikkje er heilt ferdig med arkiveringsarbeidet inn i Hordaland fylkeskommune sitt elektroniske arkiv- og dokumenthandteringssystemer

Følgande tilbakemelding vert gitt:

- Alle kontraktar og avtalar inngått etter mai 2015 er systematisk arkivert i Hordaland fylkeskommune sine arkiv.
- Avtalar og kontraktar før denne tid er i hovudsak arkivert, men då arkivering ikkje vart utført systematisk, er det vanskelig å dokumentere at alt er arkivert. Kontraktar frå 2007 og fram til 2009/2010 er i hovudsak arkivert i BTV (samarbeid mellom Buskerud, Telemark og Vestfold) som på dette tidspunkt utførte arkivteneste for NDLA.
- Det er no satt i gong eit arbeid med å samle inn tidlegare avtalar og systematisere desse. Kopi av alle arkiverte avtalar i BTV er mottatt frå Buskerud fylkeskommune. Arbeidet med arkivering av desse som kopi i HFK har starta opp.
- Det er også henta inn kopiar av dei avtalar som var lagra hjå tidlegare medarbeidarar med administrativ ansvar i NDLA. Avtalane er no lagra i HFK sitt arkivsystem som kopiar.
- Dei første åra av NDLA hadde fagredaktørar fullmakt til å inngå avtalar. Dette var i hovudsak avtalar av mindre økonomisk storleik. Det er vanskeleg å skaffe seg oversikt over alle moglege avtalar gjort av medarbeidarar som ikkje lengre er engasjert i NDLA. Det vil likevel verte gjort et forsøk på å finne eventuelle avtalar som ikkje er arkivert i BTV eller HFK.

Rune Haugsdal
Fylkesrådmann

Svein Leidulf Heggheim
Fylkesdirektør opplæring

Øivind Høines
Dagleg leiar NDLA

Arkivnr: 2016/2768-15

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	7/17	13.02.2017

Godkjenning av 2 prosjektrekneskapar - Uttale frå kontrollutvalet

Bakgrunn for saka:

Kontrollutvalet skal i samsvar med gjeldande budsjett- og økonomiforskrifter, uttala seg om årsrekneskapane. Det er lagt til grunn at prosjektrekneskapar følgjer same prosedyre. I samband med dette gjorde fylkestinget slikt vedtak i sak 49/13 i møte 15.10.13:

«Fylkestinget vedtek at prosjektrekneskapar:

1. På 10 millionar kroner eller høgare skal reviderast av ekstern revisor og handsamast i kontrollutvalet før dei går vidare til politisk handsaming.
2. Der avviket i høve opphavleg budsjett er meir enn 10 % skal same rutine følgjast.»

Uttalen frå kontrollutvalet skal for desse prosjektrekneskapane leggjast ved sak frå fylkesrådmannen til fylkesutvalet, som gjer vedtak i saka. Sekretariatet har motteke uttale til prosjektrekneskap for 2 prosjekt. I revisjonsmeldingar dagsett 27.01.17, har Deloitte stadfesta at prosjektrekneskapane gjev eit rettvise bilete av prosjekta og at dei er i samsvar med god kommunal rekneskapskikk.

Notat om avslutning av prosjekta, prosjektrekneskapar, revisjonsmeldingar og oversikt over prosjektrekneskapane ligg ved.

Drøfting:

Prosjekt 2118 – Arna vgs – ombygging/tilbygg gjekk ut med eit meirforbruk på heile 40,6 % som må seiast å vera ei monaleg overskriding. Sekretariatet har også merka seg at det har teke omlag 5 år frå siste løyving vart gjeve og til prosjektrekneskap er avlagt. Slik vi ser det hadde det vore ei føremon om prosjektrekneskapen kunne vore avlagt tidlegare. For heilskapen sin del bør og nemnast at overskriding etter tilleggsløyving er på kr. 421.515, som utgjør 1,5%.

For prosjekt 207 Universell utforming er det eit mindreforbruk på 23.0 %. For dette prosjektet har sekretariatet merka seg at det har teke omlag 4 år frå løyving vart gjeve og til prosjektrekneskap er avlagt.

Her bør nemnast at tidsbruk er grunngeve med omfattande reklamasjonsarbeid, at det var mindre uføresette utgifter enn ein hadde venta, samt at utløyste spelemidlar vert meir enn venta.

Utover det som går fram over er handsaming og revisjon av prosjektrekneskapane utført i tråd med regelverket ved at dei vert revidert etter kvart, ved at dei vert send vidare til sekretariatet for handsaming i kontrollutvalet og at det er lagt ved notat med forklaring på avvik for prosjekta.

Konklusjon:

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet i sin uttale merkar seg at det for begge desse prosjekta viser seg at ein har store avvik i høve opphavleg løyving og at det difor kan vera grunn for å spørja om kalkylane, eller grunnlagsmaterialet for kalkylane, har vore gode nok. Dette har kontrollutvalet også kommentert ved fleire høve i samband med tidlegare prosjektrekneskapar. Vidare tilrår sekretariatet at kontrollutvalet merkar seg at det for begge prosjekta har teke omlag 4 – 5 år frå siste løyving vart gjeve og til prosjektrekneskap er avlagt. Dette har utvalet også kommentert ved tidlegare prosjektrekneskapar.

Kontrollutvalet bør tilrå at fylkesrådmannen vurderer om rutinane på desse områda er gode og dekkande nok. Sekretariatet tilrår elles at kontrollutvalet tar konklusjonane frå Deloitte til etterretning.

Forslag til uttale

1. Kontrollutvalet viser til konklusjon frå Deloitte, der det går fram at prosjektrekneskapane gjev eit rettvise bilete av at prosjekta er i samsvar med god kommunal rekneskapskikk og tar konklusjonen til etterretning.
2. Utvalet har igjen merka seg at eit av prosjekta har store avvik i høve opphavleg budsjett og at det difor kan vera grunn for å spørja om kalkylane, eller grunnlagsmaterialet for kalkylane, har vore gode nok.
3. Vidare har utvalet merka seg at det for begge prosjekta har teke omlag 4- 5 år frå siste løyving vart gjeve og til prosjektrekneskap er avlagt. Det kan difor vera grunn til å stille spørsmål ved om prosjektrekneskapane burde vore avlagt tidlegare
4. Kontrollutvalet ber om at fylkesrådmannen vurderer om rutinane når det gjeld kalkulering av prosjektkostnader og tidspunkt for avlegging av prosjektrekneskapane er gode og dekkande nok.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgsekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Rekneskapsavslutting prosjekt nr. 02118 - Arna vgs - ombygging/tilbygg
- 2 Rekneskapsavslutting prosjekt nr. 02118 - Arna vgs - omb./tilbygg
- 3 Rekneskapsavslutting prosjekt nr. 00207 - UU - uteområde
- 4 Rekneskapsavslutting prosjekt nr. 00207 - UU-uteområde
- 5 Attestasjon prosjektrekneskaper
- 6 Oversyn 2 prosjektrekneskapar

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen
5892 BERGEN

Dato: 04.01.2017
Vår ref.: 2016/4160-8
Saksbehandlar: vidklos
Dykkar ref.:

Rekneskapsavslutting prosjekt nr. 02118 - Arna vgs - ombygging/tilbygg

KOSTNADSRAMME	27 700 000
Fuv 43/10 løyvd	1 000 000
FT 28/10 løyvd	5 700 000
Fuv 32/11 løyvd	21 000 000
FINANSIERING	
Finansiert bruk	28 121 515,08
Meirforbruk	421 515,08
Overskriding vert dekkja av totalramma.	

Tor Oddvar Sjøvoll

Vidar Kloster
Spesialrådgjevar

Vedlegg: Notat frå Eigedomsavdelinga

Kopi: Sekretariat for kontrollutvalet

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

NotatDato: 16.11.2016
Arkivsak: 2016/2011-38
Saksbehandlar: ireolse

Til: Vidar Kloster

Frå: Eigedomsavdelinga

Rekneskapsavslutting prosjekt nr. 02118 - Arna vgs - omb./tilbygg

Rekneskap: 28 121 515,08 Budsjett: 27 700 000,-

Fuv 43/10 - løyving kr 1 000 000,-

Utdrag frå saka:

«Fylkestinget har gjort vedtak om å legge ned Restaurant og matfag ved skolen i frå hausten 2010. Dette frigjer noko areal, samstundes som bygg- og anleggsteknikk i dag held til i ueigna lokale på Storanestet i Arna. Heller ikkje plasseringa i forhold til resten av skulen er gunstig. I tillegg går leigeavtale ut summaren 2011. Dersom ein skal samla skulen vil det være behov både for ombygging og for eit tilbygg. I denne omgang rår ein til at det vært løyvd 1,0 million kroner til planlegging og prosjektering. Kostnadsramme og eventuelle ytterlegare løyvingar vert å kome attende til.»

FT 28/10 – løyving kr 5 700 000,-

Utdrag frå saka:

«Økonomi/finansiering:

Prosjektet er kostnadsrekna til 20 mill kr. , fordelt med 15 mill kr. på den nye bygghallen og 5 mill kr. på nødvendig ombygging i eksisterande skule. Det er i sak FUV 43/10 allereie løyvd 1 mill kr. Til planlegging av tiltaket. Prosjektet vil strekke seg over 2 budsjettår, og i denne saka vil ein foreslå ei oppstartsløyving på 5,7 mill kr. for 2010. Dei resterande 13,3 mill kr. vil ein koma attende til i ny sak for 2011. På grunn av bindinga for komande års budsjett medfører det at saka vert lagt fram for fylkestinget for avgjerd.»

Fuv 32/11 – løyving kr 21 000 000,-

Utdrag frå saka:

«Fylkestinget behandla i sak 28/2010 forprosjekt for ny byggehall og ombygging av eksisterande bygning. Ved framlegging av forprosjektet var det gjort eit kostnadsoverslag på totalt 20 million kroner. I same saka vart det og gjeve ei startløyving på 6,7 million kroner. Det er no innhenta anbod byggehallen, som syner ein klart høgare kostnad enn det som var lagt til grunn då. Samla kostnad for byggehallen er no kostnadsrekna til om lag 23,7 million kroner. Kostnadane knytt til ombygging av eksisterande kjem i tillegg og er rekna til om lag 4 million kroner. Til tross for at kostnaden er blitt monaleg høgare enn tidlegare lagt til grunn, finn ein likevel å anbefale at prosjektet blir prioritert innanfor løyvinga for 2011, og at det vert løyvd 21 million kroner til prosjektet i 2011.»

Kommentar:

Prosjektet har hatt eit meirforbruk på kr 421 915,- inkl mva. Dette utgjør ca. 1,5% av prosjektkostnadene og skuldast meirkostnader på inventar og utstyr

Bjarte Molvik
Seniorråddevar

Irene Olsen

Vedlegg: Statusrapport

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen
5892 BERGEN

Dato: 11.01.2017
Vår ref.: 2016/4160-9
Saksbehandlar: vidklos
Dykkar ref.:

Rekneskapsavslutting prosjekt nr. 00207 - UU - uteområde

KOSTNADSRAMME	1 500 000
Fuv 255/12 Løyvd	1 000 000
Brev Egedomsseksjonen 2015	500 000
FINANSIERING	
Finansiert bruk	1 155 475
Mindreforbruk	344 525

Tor Oddvar Sjøvoll

Vidar Kloster
Spesialrådgjevar

Vedlegg: Notat frå Egedomsavdelinga

Kopi: Sekretariat for kontrollutvalet

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Notat

Dato: 11.10.2016
Arkivsak: 2016/2011-32
Saksbehandlar: ireolse

Til: Fylkeskasseraren

Frå: Eigedomsavdelinga

Rekneskapsavslutting prosjekt nr. 00207 - UU-uteområde

Brutto rekneskap: 1 155 475,- Budsjett: 1 500 000,-

Finansiering

Fuv 255/12 – løyving kr 1 000 000,-, og ramme 1 250 000,- inkl. tippemidlar.

Utdrag frå saka:

Det er vedteke ein plan som skal sikre deltaking for alle og universell utforming (UU) av fylkeskommunale bygg. I 2012 er det løyvd til saman 15 million kroner til denne typen tiltak, og fylkesutvalet har i møte 24.05.12 fordelt 14 mill. kr. Det står difor att 1 mill. kr til fordeling. I denne saka vil ein tilrå løyving av midlar for opprusting av delar av uteområdet ved Olsvikåsen videregående skole til universell utforming.

Olsvikåsen vgs vart tatt i bruk hausten 2006. Som ein del av prosjektet vart det etablert ein grusbane i tilknytning til idrettshallen. Grusbanen vert lite nytta til elevaktivitet da mange aktivitetar krev eit betre dekke og permanent oppmerking.

Skulen har utvikla eit prosjekt der dei føreslår å leggja eit "sportcourt"-dekke som kan merkast for mange ulike aktivitetar. Dekke har ei plan og fast overflate som er fargemerka for ulike idrettar. Anlegget vert utført etter krava til universell utforming.

Skulen har ein stor avdeling for tilrettelagt opplæring der mange av elevane sitt i rullestol eller har andre funksjonshemningar. For desse elevane vil eit oppgradert uteområde med nytt dekke gje nye moglegheit for uteaktivitet

I vedlagte prosjektplan har skulen skildra prosjektet nærare og pekt på kva aktivitetar ein kan nytte anlegget til.

Prosjektet er kostnadsrekna til 1,25 mill kr. Fylkesrådmannen foreslår å løyve 1 mill. kr til prosjektet. I tillegg vil ein søke om tippemidlar til prosjektet. Skulen har også sagt seg villig til å ta del i finansieringa.

Brev eigedomsseksjonen 2015 – 500 000,-

Kommentar:

Brevet frå Egedomsseksjonen var knytt til budsjettering av tippemidler. Opphavleg var det lagt til grunn 0,25 million kroner i tippemidler, som deretter vart justert opp til 0,5 million kroner i 2015. Endeleg resultat ser ut til å bli 0,6 million kroner i tippemidler. Bakgrunnen for auke i tilskot var at ein delte prosjektet opp i to anlegg, og høgare sats enn budsjettert.

Prosjektet har vidare tatt noko lengre tid enn opphavleg lagt til grunn, noko som skuldast omfattande reklamasjonsarbeider, som entreprenør med underentreprenør har tatt på seg.kostnadane ved. I opphavleg kalkyle var det lagt inn noko reserve i forhold til uforutsett. Samla får ein dermed og innsparing i forhold til kostnadskalkyla, og ei betydeleg innsparing i forhold til venta netto kostnad for fylkeskommunen.

Bjarte Molvik
Seniorrådgjevar

Irene Olsen

Vedlegg: Statusrapport

Til fylkesutvalget

REVISORS BERETNING

Tlf.: +47 55 21 81 00
Faks: +47 55 21 81 33
www.deloitte.no

Uttalelse om prosjektregnskapet

Vi har revidert prosjektregnskapet for prosjekt 02118 – Arna vgs – ombygging/tilbygg, dagsett 4. januar 2017, som viser en samlet investering på kr 28.121.515. Prosjektregnskapet er avsluttet med et merforbruk på kr 421.515 i forhold til vedtatt kostnadsramme.

Ledelsens ansvar for regnskapsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av prosjektregnskapet, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et prosjektregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om regnskapsrapporten på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at prosjektregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Vi gir vår uttalelse i samsvar med ISA 805 – Særlige hensyn ved revisjon av enkeltstående regnskapsoppstillinger og spesifikke elementer, kontoer eller poster i en regnskapsoppstilling.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i prosjektregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at prosjektregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et prosjektregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av enhetens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av regnskapsrapporten.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

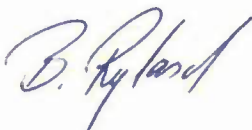
Konklusjon

Etter vår mening er prosjektregnskapet for 02118 – Arna vgs – ombygging/tilbygg i det alt vesentlige et rettviseende bilde av prosjektet i samsvar med god kommunal regnskapskikk.

Grunnlag for regnskapsavleggelse og begrenset distribusjon

Regnskapsrapporten er utarbeidet for å gi informasjon til fylkesutvalget i Hordaland fylkeskommune. Regnskapsrapporten er derfor ikke nødvendigvis egnet for andre formål. Vår uttalelse er kun beregnet til fylkesutvalget i Hordaland fylkeskommune og skal ikke distribueres til andre parter. Dette forholdet har ingen betydning for vår konklusjon.

Bergen, 27. januar 2017
Deloitte AS

Bjarne Ryland
statsautorisert revisor

Til fylkesutvalget

REVISORS BERETNING

Tlf.: +47 55 21 81 00
Faks: +47 55 21 81 33
www.deloitte.no

Uttalelse om prosjektregnskapet

Vi har revidert prosjektregnskapet for prosjekt 00207 – UU – uteområde, dagsett 11. januar 2017, som viser en samlet investering på kr 1.155.475. Prosjektregnskapet er avsluttet med et mindreforbruk på kr 344.525 i forhold til vedtatt kostnadsramme.

Ledelsens ansvar for regnskapsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av prosjektregnskapet, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et prosjektregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om regnskapsrapporten på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at prosjektregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Vi gir vår uttalelse i samsvar med ISA 805 – Særlige hensyn ved revisjon av enkeltstående regnskapsoppstillinger og spesifikke elementer, kontoer eller poster i en regnskapsoppstilling.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i prosjektregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at prosjektregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et prosjektregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av enhetens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av regnskapsrapporten.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

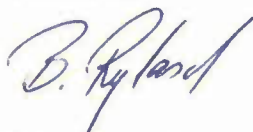
Konklusjon

Etter vår mening er prosjektregnskapet for 00207 – UU – uteområde i det alt vesentlige et rettvise bilde av prosjektet i samsvar med god kommunal regnskapsskikk.

Grunnlag for regnskapsavleggelse og begrenset distribusjon

Regnskapsrapporten er utarbeidet for å gi informasjon til fylkesutvalget i Hordaland fylkeskommune. Regnskapsrapporten er derfor ikke nødvendigvis egnet for andre formål. Vår uttalelse er kun beregnet til fylkesutvalget i Hordaland fylkeskommune og skal ikke distribueres til andre parter. Dette forholdet har ingen betydning for vår konklusjon.

Bergen, 27. januar 2017
Deloitte AS

Bjarne Ryland
statsautorisert revisor

Prosjektrekneskap

Rekneskapsført: Oktober - november 2016

Revidert: 27.012017

Prosj.nr.	Eining	Føremål	Opphavleg løyving	Rekneskap	Avvik	Avvik i %
2118	Arna vgs	Ombygging/tilbygg	kr 20 000 000	kr 28 121 515	-kr 8 121 515	-40,6 %
207	Universell utforming	Uteområde	kr 1 500 000	kr 1 155 475	kr 344 525	23,0 %

Arkivnr: 2014/10532-21

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	8/17	13.02.2017

Forslag til kurs i regi av Deloitte i 2017

Bakgrunn for saka

Hordaland fylkeskommune valde Deloitte som revisor med verknad frå 1.7.2012. I kontrakten som er inngått går dette fram av vedlegg 1 Kravspesifikasjon punkt 4:

«REVISOR skal leggje fram forslag om, og halde kurs for kontrollutvalet sine medlemmar eller for medarbeidarar i fylkesadministrasjonen. Tema skal avtalast ved det einskilde høve. Omfang skal reknast til 2 kursdagar per rekneskapsår.»

I tilbodet frå Deloitte punkt 3.2.8 går det også fram m.a. dette:

«Deloitte gjennomfører årleg ei rekkje kurs innanfor eit breitt spekter av faglige tema. Desse kursa vil nøkkelpersonar frå fylkeskommunen vederlagsfritt kunne delta på. Slike kurs kan eksempelvis omfatte nyhende innan avgift og rekneskap, aktuelle problemstillingar innan sentrale tenesteområde og/eller tema knytt til dømes til effektivisering, interkommunalt samarbeid, verktøy og metodar.

Deloitte vil også forplikte seg til å setje opp 2 kursdagar per rekneskapsår i tråd med konkurransegrunnlaget. Tema vil avtalast ved det einskilde høve.

Deloitte kan utover dette også halde andre kurs for kontrollutvalet eller fylkeskommunen innan ei rekkje tema. Vederlag vil bli avtalt i kvart tilfelle.»

Drøfting

I 2016 vart det gjennomført desse kursa innan kurskvoten:

- Samfunnsansvar og antikorrupsjon
- Kurs for innkjøpsansvarlege i fylkeskommunen
- Bestilling og oppfølging av forvaltningsrevisjonar
- Styrekompetanse

Deloitte har no levert forslag til aktuelle kurs som kan vera aktuelle å halde for kontrollutvalet og/eller administrasjonen i Hordaland fylkeskommune. Oversikten ligg ved. I oversikten går det fram at dei kan tilby kurs innan:

- Samfunnsansvar og korrupsjon
- Lov om offentlege anskaffingar
- Merverdiavgift og merverdiavgiftskompensasjon
- Habilitet
- Kontrakts- og leverandør oppfølging
- Ny kommunelov, når den ligg føre
- Utvalde tema knytt til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll basert på mellom anna kontrollutvalsboka
- Innføring i kommunerekneskap
- Avstemming av rekneskapen
- Pensjon
- Innberetning av løn
- Skiljet mellom driftsrekneskapen og investeringsrekneskapen
- Andre rekneskapsmessige problemstillingar

Er det andre tema kontrollutvalet ønskjer å ha kurs innan kan dette diskuteras med Deloitte. Det kan også vera føremålstenleg å spørja om administrasjonen ønskjer å nytta noko av denne kurskvoten, i tillegg til at dei blir invitert med på dei kursa kontrollutvalet arrangerar. Det normale til no har vore at slike kurs har hatt ein varighet på 2 timar og at dei har vore halde i samband med eit kontrollutvalsmøte.

Konklusjon

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet diskuterer kva kurs dei vil at Deloitte skal gjennomføre utover i 2017. Kontrollutvalet bør også spørja om administrasjonen ønskjer å nytta noko av kurskvoten. Vidare bør utvalet be sekretariatet ta seg av alt det praktiske med organisering, kunngjering og avviking av kursa.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ber om at Deloitte gjennomfører kurs innan 27.03.17
2. Kontrollutvalet ber om at Deloitte gjennomfører kurs innan 15.06.17
3. Kontrollutvalet ber om at Deloitte gjennomfører kurs innan 25.09.17 ev. 29.11.2017
4. Kontrollutvalet ber om at sekretariatet tar opp med administrasjonen om dei ønskjer å nytte noko av kurskvoten.
5. Sekretariatet vert beden om å ta seg av alt det praktiske med organisering, kunngjering og avviking av kursa.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

1 Deloitte - Kurstilbod 2017

Kva kurs kan Deloitte tilby?

Lista over kurs er ikkje uttømmende.

Nivået på kvart einskild kurs kan tilpassast kursdeltakarane.

Oversikt over kva kurs Deloitte kan tilby

- Samfunnsansvar og antikorrupsjon
 - Gi ei innføring i relevante lover, krav og konsekvensar. Gi praktiske døme og underbygge viktigheita av eit tilstrekkeleg antikorrupsjonsprogram.
- Lov om offentlige anskaffelser
 - Innføring i endringar i regelverket
- Meirverdiavgift og meirverdiavgiftskompensasjon
 - Innføring i kompensasjonsordninga
 - Praktiske døme
- Habilitet
 - Kurset vil gi ei innføring i regelverk knytt til habilitet, korleis desse vurderingane kan gjerast og korleis kommunen kan etablere gode rutinar for å sikre at tilsette ikkje handsamar saker der dei er inhabile.
- Kontrakts- og leverandøroppfølging
 - Kurset gir ei innføring i korleis ein kan etablere gode system og rutinar for å følgje opp at leverandørar leverer tenester i samsvar med avtale. Fokus vil vere på ivaretaking av oppdragsgjevar sitt omdømme, samfunnsansvar, kvalitet i leveransane og oppfølging av kontrakt.

Oversikt over kva kurs Deloitte kan tilby

- Ny kommunelov (ikkje aktuelt før ny kommunelov føreligg)
 - Kva er dei viktigaste endringane frå tidlegare lov?
- Utvalde tema knytt til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll basert på mellom anna kontrollutvalsboka
 - Kva er forvaltningsrevisjon og/eller selskapskontroll?
 - Korleis føreta ei god bestilling?
 - Korleis følgje opp ein gjennomført revisjon?
 - M.v.
- Innføring i kommunerekneskap
 - Grunnleggjande innføring i kommunerekneskap
- Avstemming av rekneskapen
 - Kva bør ei avstemming innehalde?
 - Kor ofte bør avstemmingar utarbeidast?
 - Kva avstemmingar skal utarbeidast?
 - Kva regelverk gjeld på området?

Oversikt over kva kurs Deloitte kan tilby

- Pensjon
 - Pensjon er eit komplisert område. Kurset omhandlar gjeldande regelverk på området og praktiske døme.
- Innberetting av lønn
 - Kva ytingar er arbeidsgjevaravgiftspliktige og kva ytingar er oppgåvepliktige?
- Skiljet mellom driftsrekneskap og investeringsrekneskap
 - Kva skal bokførast i driftsrekneskapen?
 - Kva kriterium skal vere oppfylt for bokføring i investeringsrekneskapen?
- Andre rekneskapsmessige problemstillingar
 - Tilpassa den einskilde kommune

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.no for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

This communication contains general information only, and neither Deloitte AS nor Deloitte Advokatfirma AS is, by means of this publication, rendering professional advice or services and shall not be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

Arkivnr: 2016/1940-27

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	9/17	13.02.2017

Forvaltningsrevisjon innkjøp og forretningsdrift i vidaregåande skular - Del 2 - Status i arbeidet ved Deloitte

Bakgrunn for saka:

I samband med sak 144/16 i møte i kontrollutvalet 20.12.16 vart dette protokollert:

«Handsaming i møtet

Forvaltningsrevisor Birte Bjørkelo presenterte forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon innan innkjøp og forretningsdrift i vidaregåande skular og svarte på spørsmål frå kontrollutvalet.

Det vart gjort nokre mindre endringar i prosjektplanen, ny redigert prosjektplan vert å sende sekretariatet innan 9.1.2017. Endeleg timetal for dette prosjektet vert å komme tilbake til.

Etter dette vart slikt vedtak samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjon innan «Innkjøp og forretningsdrift i vidaregåande skular – Del 2» frå Deloitte AS, med utgangspunkt i forslag til prosjektplan og innspel under drøftinga i møtet.
2. Ny korrigerert prosjektplan vert å sende sekretariatet innan 9.1.2017.
3. Det vert førebels akseptert ein samla timeressurs på inntil 465 timar, inkludert opsjon for eventuell presentasjon i Fylkestinget med inntil 6 timar. Endeleg timetal vert å komme tilbake til.
4. Det er ønskjeleg at Deloitte, i samband med at revisjonsrapporten vert send på høyring til fylkesrådmannen, ber om at han også tar stilling til korleis forslag til tiltak som ligg i rapporten bør prioriterast.
5. Kontrollutvalet ønskjer at revisjonsrapport er klar frå Deloitte si side innan 04.09.17, ferdig verifisert og med fylkesrådmannen sin uttale vedlagt og/eller innarbeidd.»

Korrigerert prosjektplan i tråd med punkt 2 i vedtaket over ligg ved.

Av den godkjende prosjektplanen går det fram at føremålet med forvaltningsrevisjonen er:

«Føremålet med forvaltningsrevisjonen er å kartlegge omfanget av forretningsdrift i dei vidaregåande skulane i Hordaland, undersøke om forretningsdrifta er innanfor regelverket og om fylkeskommunen har tilfredsstillande system og rutinar for forretningsdrift ved skulane.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgende problemstillinger:

1. Kva er omfanget av dei vidaregåande skulane i Hordaland si forretningsdrift?

- a) Kor mange skular har forretningsdrift?
- b) Kva varar og tenester blir omsett ved skulane?
- c) Kor mykje omsette skulane for i rekneskapsåret 2015?
- d) Korleis er forretningsdrifta organisert ved skulane?

2. I kva grad er forretningsdrifta ved vidaregåande skular i samsvar med regelverk, nasjonale føringar og Fylkeskommunen sine retningslinjer?

- a) I kva grad er forretningsdrifta ved skulane føremålstenleg organisert med tanke på å sikre betryggande kontroll?
- b) I kva grad er det etablert tilstrekkeleg med sentrale og lokale system og rutinar for forretningsdrifta ved dei vidaregåande skulane?
 - i. Er det etablert retningslinjer og rutinar for forretningsdrift ved skulane?
 - ii. Er det etablert tiltak for å sikre økonomisk internkontroll slik som rutinar for budsjettering, ordremottak, dokumentasjon, fakturering, bokføring, avgiftsplikt m.v?
 - iii. Er det etablert rutinar for handtering av overskot/underskot av forretningsdrifta?
 - iv. Har skulane etablert eit rekneskapsmessig skille mellom skuledrift og forretningsdrift? Er det etablert retningslinjer for å hindre kryss-subsidiering?
 - v. Kva prinsipp blir lagt til grunn for prising av varer og tenester, og kva omsyn blir tatt knytt til konkurranse med lokalt næringsliv?
 - vi. I kva grad er det etablert tilstrekkelig system og rutinar som regulerer sal av undervisningstenester både frå skulen og frå lærarane som private aktørar?

Drøfting:

I dette møtet vil Deloitte orientere om status og framdrift i prosjektet. I vedtaket punkt 3 frå møte 20.12.16 er det lagt opp til at endeleg timetal vert å komme tilbake til.

Konklusjon:

Dersom det ikkje kjem fram særskilte opplysningar, som t.d. krev justering ift. godkjend prosjektplan, vert det tilrådd at kontrollutvalet tar informasjonen til orientering. I tillegg bør utvalet vurdere om dei skal ta stilling til det endeleg timetalet i dette møtet.

Forslag til vedtak

Informasjonen vert teken til orientering.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

1 Rev. prosjektplan - forvaltningsrevisjon av forretningsdrift

Forvaltningsrevisjon | Hordaland fylkeskommune Innkjøp og forretningsdrift i vidaregåande skular – Del 2

Prosjektplan/engagement letter

Januar 2017

«Forvaltningsrevisjon av innkjøp og
forretningsdrift i vidaregåande
skular – Del 2 – prosjektplan»

Januar 2017

Prosjektplan utarbeidd for
Hordaland fylkeskommune av
Deloitte AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen,
5892 Bergen
tlf: 51 21 81 00
www.deloitte.no
forvaltningsrevisjon@deloitte.no

Innhald

1. Føremål og problemstillingar	4
1.1 Bakgrunn	4
1.2 Føremål og problemstillingar	4
2. Revisjonskriterium	6
2.1 Innleiing	6
2.2 Krav i lov og forskrift	6
2.3 Avtalar, utgreiingar og rettleiarar	7
2.4 Fylkeskommunale styringsdokument og vedtak	7
3. Metode	8
3.1 Dokumentanalyse	8
3.2 Spørjeundersøking	8
3.3 Case	8
3.4 Intervju	8
3.5 Verifisering og høyring	8
4. Tid og ressursbruk	9
4.1 Nøkkelpersonell	9
4.2 Ressursbruk	9
4.3 Gjennomføringsplan	9

1. Føremål og problemstillingar

1.1 Bakgrunn

Deloitte har i samsvar med bestilling frå kontrollutvalet 17.11.16 sak PS 133/16 utarbeidd ein prosjektplan for forvaltningsrevisjon av forretningsdrift i vidaregåande skuler i Hordaland fylkeskommune.

Forvaltningsrevisjonen er ein oppfølging etter forvaltningsrevisjon av innkjøp og forretningsdrift i vidaregåande skuler (sak PS 103/16). Kontrollutvalet ønsket å sjå nærare på korleis forretningsdrifta ved vidaregåande skular er organisert og om dette skjer innanfor det regelverk og retningslinjer som gjeld.

Med forretningsdrift i denne samanheng meiner vi sal (og utleige) av varer og tenester som er produsert av skulane. Spesielt vil dette kunne vere tilfelle innan dei yrkesfaglege studieretningane. Produksjonen/ tenesteytinga føregår ofte som ein integrert del av undervisningsopplegget i ulike fag. Dette kan til dømes vere hår- eller hudpleiebehandling, catering, mekanisk arbeid eller større og mindre snikkararbeid.

1.2 Føremål og problemstillingar

Føremålet med forvaltningsrevisjonen er å kartlegge omfanget av forretningsdrift i dei vidaregåande skulane i Hordaland, undersøke om forretningsdrifta er innanfor regelverket og om fylkeskommunen har tilfredsstillande system og rutinar for forretningsdrift ved skulane.

Med bakgrunn i føremålet er det utarbeidd følgjande problemstillingar som vil bli undersøkt:

1. Kva er omfanget av dei vidaregåande skulane i Hordaland si forretningsdrift?

- a) Kor mange skular har forretningsdrift?
- b) Kva varar og tenester blir omsett ved skulane?
- c) Kor mykje omsette skulane for i rekneskapsåret 2015?
- d) Korleis er forretningsdrifta organisert ved skulane?

2. I kva grad er forretningsdrifta ved vidaregåande skular i samsvar med regelverk, nasjonale føringar og Fylkeskommunen sine retningslinjer?

- a) I kva grad er forretningsdrifta ved skulane føremålstenleg organisert med tanke på å sikre betryggande kontroll?
- b) I kva grad er det etablert tilstrekkeleg med sentrale og lokale system og rutinar for forretningsdrifta ved dei vidaregåande skulane?
 - i) Er det etablert retningslinjer og rutinar for forretningsdrift ved skulane?
 - ii) Er det etablert tiltak for å sikre økonomisk internkontroll slik som rutinar for budsjettering, ordremottak, dokumentasjon, fakturering, bokføring, avgiftsplikt m.v?

- iii) Er det etablert rutinar for handtering av overskot/underskot av forretningsdrifta?
- iv) Har skulane etablert eit rekneskapsmessig skille mellom skuledrift og forretningsdrift? Er det etablert retningsliner for å hindre kryss-subsidiering?
- v) Kva prinsipp blir lagt til grunn for prising av varer og tenester, og kva omsyn blir tatt knytt til konkurranse med lokalt næringsliv?
- vi) I kva grad er det etablert tilstrekkelig system og rutinar som regulerer sal av undervisningstenester både frå skulen og frå lærarane som private aktørar?

2. Revisjonskriterium

2.1 Innleiing

Revisjonskriteria vil bli henta frå og utleia av autoritative kjelder, rettsreglar, politiske vedtak og fastsette retningslinjer. Revisjonskriteria under er ikkje utømmende for kva som kan vere relevant i forvaltningsrevisjonen. Andre kriterium vil kunne komme til dersom det skulle vere naudsynt for å få ei fullstendig undersøking og vurdering av problemstillingane.

2.2 Krav i lov og forskrift

2.2.1 Internkontroll

Det går fram av kommunelova¹ § 23 nr. 2 at administrasjonssjefen i fylkeskommunen *“skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjer, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.”*

Kommunelova gjev inga nærare skildring av kva som ligg i *“betryggende kontroll,”* men det går fram av *Ot.prp. nr. 70 (2002–2003)*² at

«Selv om administrasjonssjefen etter kommuneloven i dag ikke eksplisitt er pålagt å etablere internkontroll, må det regnes som fast praksis at administrasjonssjefen har ansvar for etablering av internkontroll i administrasjonen. Etableringen av en tilstrekkelig internkontroll må regnes som en nødvendig del av administrasjonssjefens ledelsesansvar.»³

I *Ot.prp. nr. 70 (2002–2003)* går det vidare fram at internkontroll blir definert i vid forstand som ein prosess, sett i verk og gjennomført av leiarar og tilsette i verksemda med føremål å sikre måloppnåing på følgjande område:

- Målretta og effektiv drift
- Påliteleg ekstern rapportering
- Etterleving av gjeldande lover og regelverk.

Det finst fleire rammeverk for korleis ein kan utarbeide eit internkontrollsystem. Eit av dei mest brukte rammeverka for internkontroll er COSO-modellen.⁴ Hovudelementa i COSO-modellen er felles for fleire av dei ulike rammeverka for internkontroll. Dei viktigaste elementa er:

- kontrollmiljø
- risikovurdering
- kontrollaktivitetar
- kommunikasjon og informasjon
- leiinga si oppfølging

¹ Kommunal- og regionaldepartementet: Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven). LOV-1992-09-25-107.

² Om lov om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (kommunal revisjon).

³ Kapittel 1.5.4

⁴ Sjå norsk oversetting i Internkontroll – et integrert rammeverk. Norges interne revisorers forening (1996), Oslo: Norges interne revisorers forening (NIRF).

2.2.2 Bokføringslov- og forskrift

Bokføringslova stiller krav til spesifisering, dokumentasjon og oppbevaring av rekneskapsopplysningar. Dette omfattar mellom anna krav om at rekneskapsystemet skal vere oversiktleig, og at bokføringa skal sikre fullstendigheit, realitet, nøyaktighet, ajourhald, dokumentasjon, sporbarheit, oppbevaring og sikring av rekneskapsdokumentasjonen (§ 4). I § 6, første ledd, i lova går det fram:

Bokførte opplysningar skal lett kunne følges fra dokumentasjonen via spesifikasjoner frem til pliktig regnskapsrapportering. Det skal likeledes på en lett kontrollerbar måte vere mulig med utgangspunkt i pliktig regnskapsrapportering å kunne finne tilbake til dokumentasjonen for de enkelte bokførte opplysningene.

I bokføringsforskrifta § 5-3-2 går det fram at det er eit krav til å bruke kassaapparat eller tilsvarande system for registrering av kontantsal⁵:

Bokføringspliktige skal registrere kontantsalg fortløpende på kassaapparat, terminal eller annet likeverdig system og dokumentere kontantsalget ved daterte, nummererte summeringsstrimler (kassaruller) eller tilsvarende rapport, med mindre annet er bestemt i denne forskrift. Beløp som registreres på kassaapparatet skal vere lett synlig for kunden med mindre det er vanskelig gjennomførbart.

Det er unntak for kravet til eit slikt system dersom salet gjeld ambulerande eller sporadisk kontantsal som ikkje overstig tre gongar grunnbeløpet i folketrygda i løpet av eit rekneskapsår. Ein skal då dokumentere kontantsal «fortløpende i innbundet bok, der sidene er forhåndsnummerert, ved gjenpart av daterte forhåndsnummererte salgsbilag eller ved oppstilling over ut- og innleverte varer og kontanter» (§ 5-4-1).

Når ein brukar kassaapparat, terminalar og tilsvarande system, skal ein i følgje § 5-4-3 ta daglege oppgjer med summeringsstrimler eller rapportar over opplysningar som er registrerte på systemet.

2.3 Avtalar, utgreiingar og rettleiarar

2.3.1 EØS-avtalens regler om offentlig støtte

Offentlege myndigheter driv i stor grad med lovpålagte oppgåver. Når det offentlege derimot driv økonomisk verksemd i konkurranse med private aktørar, er det fare for at offentlege ressursar blir nytta på ein måte som vrir konkurransen til ulempe for dei private aktørane.

Reglane om offentlig støtte inneber at konkurranseutsett verksemd må drives på forretningsmessig grunnlag. Det må sikrast at den offentlege verksemda ikkje blir mottakar av ulovlig offentlig støtte. Stikkordet her er kryssubsidiering, som betyr at midlar blir flyttet frå skjerma til konkurranseutsett verksemd. Det offentlege må treffe tiltak for å hindre at kryssubsidiering skjer.

2.4 Fylkeskommunale styringsdokument og vedtak

Relevante fylkeskommunale styringsdokument og vedtak vil bli nytta som revisjonskriterium. Dette kan til dømes dreie seg om retningsliner for prising, internfakturering, bokføring og prosjektrekneskap.

⁵ «kontantsal» viser i denne samanhengen til «salg der kjøpers betalingsforpliktelse overfor selger gjerres opp ved levering» (forskrifta § 5-3-1), slik som ved bruk av kontantar, bankkort eller kredittkort.

3. Metode

Deloitte utfører forvaltningsrevisjon i samsvar med gjeldande standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001) og kvalitetssikring er underlagt krava til kvalitetssikring i Deloitte Policy Manual (DPM).

3.1 Dokumentanalyse

Revisjonen vil kartlegge rettsreglar, direktiv, offentlege utgreiingar, rettleiingar og vedtak. Dette vil bli nytta som revisjonskriterium i tillegg til å svare på problemstilling 2. Vidare vil informasjon om Hordaland fylkeskommune og skulane som er valt ut, bli samla inn og analysert. Dette vil mellom anna omfatte budsjett, rekneskap og retningsliner for kvar skule, samt retningsliner, føringar og vedtak i fylkeskommunen. Innsamla dokumentasjon vil bli vurdert i forhold til revisjonskriteria.

3.2 Spørjeundersøking

Revisjonen vil sende ut ein spørjeundersøking til alle vidaregåande skular i Hordaland. Resultatet av denne vil bli nytta for å kartlegge omfanget av forretningsdrifta ved vidaregåande skuler i Hordaland, samt som grunnlag for val av case skuler for forvaltningsrevisjonen. Spørjeundersøkinga vil i hovudsak spørje om kva type forretningsdrift som skulane har, omfanget av denne og kva retningsliner skulane har etablert for forretningsdrifta.

3.3 Case

Revisjonen ønskjer å nytte fem vidaregåande skular og deira forretningsdrift som døme for å svare meir inngåande på korleis forretningsdrifta er organisert, kva system og rutinar som finst og korleis krav til betryggande kontroll er ivarettatt. Utvalet vil vere basert på spørjeundersøkinga til alle dei vidaregåande skulane som skal kartlegge kva som er omfanget på forretningsdrift ved skulane per i dag. Det vil vere hensiktsmessig at dei utvalte skulane representerer fleire studieretningar for å sikre best mogleg innsikt.

3.4 Intervju

For å få supplerande informasjon til skriftlege kjelder vil Deloitte intervjuje representantar frå Hordaland fylkeskommune som arbeider med økonomi og oppfølging av skulane knytt til eventuell forretningsdrift. Dette kan vere i Fylkeskassen, ved økonomiavdelinga og/eller ved opplæringsavdelinga. I tillegg tek revisjonen sikte på å gjennomføre intervju med rektor samt anna personell som arbeider med forretningsdrift ved dei fem utvalde skulane. Til saman er det planlagt intervju med om lag 12 personar.

3.5 Verifisering og høyring

Oppsummering av intervju vil bli sendt til dei intervjuja for verifisering. Det er informasjon frå det verifiserte intervjureferatet som vil bli nytta i rapporten. Faktadelen i rapporten vil bli sendt til fylkeskommunen og skulane for verifisering. Deretter vil heile rapporten, inkludert vurderingsdel og forslag til tiltak, bli sendt til fylkesrådmannen for uttale. Fylkesrådmannen sin høyringsuttale vil bli vedlagt den endelege rapporten som blir sendt til kontrollutvalet.

4. Tid og ressursbruk

4.1 Nøkkelpersonell

Stein Ove Songstad er ansvarleg partner på oppdraget. I tillegg vil teamet bestå av prosjektleiar Merete Solheim Larsen (siviløkonom), Espen Hordvik (statsautorisert revisor), og Gunnar Hoff (statsautorisert revisor). Deloitte har sett saman eit team som sikrar at prosjektet blir gjennomført i samsvar med gjeldande retningslinjer, samt med naudsynt kompetanse og erfaring innanfor fylkeskommunal revisjon.

4.2 Ressursbruk

Med utgangspunkt i prosjektet sin karakter og planen som er lagt for korleis prosjektet skal bli gjennomført vil det totalt ta om lag 465 timar å gjennomføre prosjektet. Dette inkluderer førebuing av prosjektet, utarbeiding av problemstillingar og prosjektplan, førebuing og gjennomføring av datainnsamling, analyse av data, samt utarbeiding og kvalitetssikring av rapport. Timetalet omfattar også presentasjon av ferdig rapport for kontrollutvalet.

Timeestimatet inkluderer ikkje førebuing og gjennomføring av presentasjon i fylkestinget. Ein eventuell presentasjon av rapporten i fylkestinget vil bli fakturert etter medgått tid, inntil 6 timar i tillegg til det totale timetalet som er presentert over.

Sjå vedlegg for oversikt over timefordeling.

4.3 Gjennomføringsplan

Oppstart av prosjektet vil vere januar 2017 og rapporten vil vere klar for oversending til kontrollutvalet ved sekretariatet i starten av september 2017. Det er lagt opp til ein litt lengre gjennomføringsperiode då den omfattar fleire skular. For å kunne gjennomføre prosjektet innan denne fristen og med stipulert timebruk er det likevel nødvendig at fylkeskommunen og skulane sender over etterspurt dokumentasjon innan dei fristar som blir sett, og at utvalde personar stiller til og verifiserer intervju, samt verifiserer rapport.

Fakturering av kostnadene ved prosjektet vil skje i samsvar med avtale mellom Hordaland fylkeskommune og Deloitte.

Bergen, 5. januar 2017

Stein Ove Songstad
Oppdragsansvarleg partner

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.no for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

© 2017 Deloitte AS

Arkivnr: 2016/9440-9
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	10/17	13.02.2017

Forvaltningsrevisjon innan oppfølging av minoritetsspråklege elevar - Status i arbeidet ved Deloitte

Bakgrunn for saka:

I samband med sak 105/16 i møte i kontrollutvalet 20.10.16 vart dette protokollert:

«Handsaming i møtet

Forvaltningsrevisor Line Margrete Johansen frå Deloitte presenterte forslag til prosjektplan når det gjeld forvaltningsrevisjon innan oppfølging av minoritetsspråklege elevar og svarte på spørsmål frå kontrollutvalet.

Det vart gjort ei mindre tilføyning i problemstilling 4.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjon innan oppfølging av minoritetsspråklege elevar frå Deloitte AS, med utgangspunkt i forslag til prosjektplan og ev. innspel under drøftinga i møtet.
2. Ny korrigerert prosjektplan vert å sende sekretariatet innan 31.10.2016.
3. Det vert akseptert ein samla timeressurs på inntil det timetal som ligg i forslag til prosjektplan.
4. Det vert også akseptert opsjon på ev. presentasjon av rapporten i Hordaland fylkesting fakturert etter timeforbruk, inntil 8 timar.
5. Det er ønskjeleg at Deloitte, i samband med at revisjonsrapporten vert send på høyring til fylkesrådmannen, ber om at han også tar stilling til korleis forslag til tiltak som ligg i rapporten bør prioriterast.
6. Kontrollutvalet ønskjer at revisjonsrapport er klar frå Deloitte si side innan 24.4.2017, ferdig verifisert og med fylkesrådmannen sin uttale vedlagt og/eller innarbeidd.»

Av den godkjende prosjektplanen går det fram at føremålet med forvaltningsrevisjonen er:

«Føremålet med prosjektet vil vere å undersøkje om minoritetsspråklege elevar i vidaregåande skular i Hordaland får den oppfølginga og opplæringa dei har rett på. Vidare er det eit føremål å undersøkje om unge asylsøkjjarar sin rett til vidaregåande opplæring blir ivareteke på ein tilfredsstillande måte.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgjande problemstillingar:

1. **I kva grad har Hordaland fylkeskommune system og rutinar som sikrar at unge asylsøkjjarar sin rett til vidaregåande opplæring blir ivareteke?**
 - a. I kva grad får asylsøkjjarar med rett til vidaregåande opplæring eit tilbod om slik opplæring i Hordaland?
 - b. Er det etablert tilfredsstillande system for å halde oversikt over kor mange asylsøkjjarar i aldersgruppa 16-18 år som bur i ulike delar av Hordaland?
 - c. Er det etablert tilstrekkeleg med samarbeid mellom Hordaland fylkeskommune og kommunane i Hordaland for å avklare oppfølgingsansvar for asylsøkjjarungdom i aldersgruppa 16-18 år som ikkje sjølv søkjar vidaregåande opplæring?
2. **I kva grad får minoritetsspråklege elevar i vidaregåande skular i Hordaland tilbod om særskilt språkopplæring i samsvar med føresegn i regelverket?**
 - a. Er det etablert tilfredsstillande system for kartlegging av norskkunnskapane til minoritetsspråklege elevar?
 - b. I kva grad blir det gjort ei konkret vurdering av om elevar som har behov for særskilt norskopplæring også har behov for tospråkleg fagopplæring og/eller morsmålsopplæring?
 - c. Blir vedtak om særskilt språkopplæring utforma i samsvar med sentrale krav i opplæringslova og forvaltningslova?
 - d. I kva grad har skulane tilstrekkeleg kompetanse og ressursar til å gi eit tilbod om særskilt språkopplæring i samsvar med det som blir vurdert å vere eleven sitt behov?
3. **I kva grad blir innføringsklasse for minoritetsspråklege elevar nytta i samsvar med dei krav og avgrensingar som går fram av regelverket?**
 - a. I kva grad blir innføringsklasse nytta i opplæringstilbodet til minoritetsspråklege elevar?
 - b. I kva grad ligg ei heilskapleg vurdering av kva opplæringstilbod som vil vere til eleven sitt beste til grunn for bruk av innføringsklasse, og i kva grad blir det innhenta samtykke til bruk av innføringsklasse?
 - c. I kva grad sikrar fylkeskommunen at innføringsklasse berre blir nytta i den utstrekning regelverket opnar for?
4. **I kva grad er det etablert system og rutinar for å sikre at minoritetsspråklege elevar får relevant informasjon om målform?**
 - a. I kva grad er det etablert rutinar for å informere minoritetsspråklege elevar om rett til å velje skriftleg hovudmålform?
 - b. I kva grad er det etablert rutinar for å informere minoritetsspråklege elevar om moglegheit til fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål, samt kva følgjer eit slikt fritak eventuelt kan få for vidare utdanning og jobb?

Det er formulert slik avgrensing av dette prosjektet:

«Forvaltningsrevisjonen er avgrensa til å omhandle fylkeskommunale vidaregåande skular i Hordaland. Private vidaregåande skular er ikkje omfatta av undersøkinga.»

Drøfting:

I dette møtet vil Deloitte orientere om status og framdrift i prosjektet.

Konklusjon:

Dersom det ikkje kjem fram særskilte opplysningar, som t.d. krev justering ift. godkjend prosjektplan, vert det tilrådd at kontrollutvalet tar informasjonen til orientering.

Forslag til vedtak

Informasjonen vert teken til orientering.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Arkivnr: 2016/11221-9

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	11/17	13.02.2017

Forvaltningsrevisjon innan planlegging av investeringsprosjekt - Status i arbeidet ved Deloitte

Bakgrunn for saka:

I samband med sak PS 128/16 i møte i kontrollutvalet 17.11.16 vart dette protokollert:

«Forvaltningsrevisor Birte Bjørkelo frå Deloitte presenterte forslag til prosjektplan og svarte på spørsmål frå kontrollutvalet.

På bakgrunn av det som kom fram vart det gjort nokre presiseringar i prosjektplanen.

Etter dette vart slikt vedtak samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjon innan planlegging av investeringsprosjekt frå Deloitte AS, med utgangspunkt i forslag til prosjektplan og innspel under drøftinga i møtet.
2. Ny korrigerert prosjektplan vert å sende sekretariatet innan 30.11.2016.
3. Det vert akseptert ein samla timeressurs på inntil det timetal som ligg i forslag til prosjektplan.
4. Det vert også akseptert opsjon på ev. presentasjon av rapporten i Hordaland fylkesting fakturert etter timeforbruk, inntil 8 timar.
5. Det er ønskeleg at Deloitte, i samband med at revisjonsrapporten vert send på høyring til fylkesrådmannen, ber om at han også tar stilling til korleis forslag til tiltak som ligg i rapporten bør prioriterast.
6. Kontrollutvalet ønskjer at revisjonsrapport er klar frå Deloitte si side innan 30.06.17, ferdig verifisert og med fylkesrådmannen sin uttale vedlagt og/eller innarbeidd.»

Av den godkjende prosjektplanen går det fram at føremålet med forvaltningsrevisjonen er:

«Føremålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke og vurdere Hordaland fylkeskommune si planlegging og styring av investeringsprosjekt med særlig fokus på rutinar for god kostnadsstyring.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgende problemstillinger:

- 1) *I kva grad har Hordaland fylkeskommune føremålstenlege rutinar for prioritering og planlegging av investeringar?*
 - a. *Er det etablert føremålstenleg organisering og samhandling knytt til planlegging og gjennomføring av investeringar i fylkeskommunen (mellom avdelingar og mellom administrasjonen og politisk nivå)?*
 - b. *Er det etablert føremålstenleg investeringsplanar med tydelege prioriteringar?*
 - i. *I kva grad er det etablert føremålstenlege rutinar for utarbeiding og rullering av langtidsplan og for innlemming av planlagde investeringar i årsbudsjett?*
 - ii. *I kva grad er det etablert rutinar for å gjennomføre behovsvurderingar knytt til planlagde investeringar?*
 - iii. *I kva grad er det utarbeidd rutinar for utarbeiding av kalkylar for investeringane?*
 - iv. *I kva grad er det utarbeidd rutinar som sikrar at det blir tatt omsyn til dei økonomiske driftsmessige konsekvensane ved investeringane?*
 - v. *I kva grad er det utarbeidd rutinar for å gjennomføre risikovurdering av investeringsplan og av vedtekne investeringar? I kva grad omfattar slike risikovurderingar ei vurdering av om det er realistisk å gjennomføre prosjektet innanfor dei rammene som er sett med omsyn til gjennomføringsperiode og estimert kostnad.*
 - c. *I kva grad er det samsvar mellom kostnadsestimat i investeringsplan og faktiske kostnader i prosjektrekneskapen i dei avslutta investeringsprosjekta?*
- 2) *I kva grad har Hordaland fylkeskommune føremålstenlege rutinar for økonomisk rapportering av vedtekne investeringsprosjekt?*
 - a. *Er det etablert rutinar for tidsriktig rapportering om kostnadsutvikling i investeringsprosjekt både administrativt og til politisk nivå?*
 - b. *I kva grad er det rutinar for å følgje opp rapportert kostnadsutvikling i pågåande prosjekt ved rullering av investeringsplan og planlegging av neste års budsjett?*
 - c. *I kva grad er det etablert rutinar for vurdering, og ev. implementering, av kostnadsreducerande tiltak ved kostnadsauke i investeringsprosjekt slik som til dømes justering eller terminering av prosjekta?*
 - d. *I kva grad er det etablert tilfredsstillande rutinar for å sikre momsrefusjon?*
- 3) *I kva grad har det vore tilfredsstillande kontroll med kostnadsutviklinga i utvalte prosjekt som er gjennomført i fylkeskommunen? (jf. problemstillingane over).*

Det er formulert slik avgrensing av dette prosjektet:

«Forvaltningsrevisjonen er avgrensa til å kartlegge og vurdere organisering, system og rutinar for investeringsarbeid, samt faktisk utføring av investering i to-tre investeringsprosjekt. Særleg eigedomsavdelinga og samferdsleavdelinga er relevante avdelingar å velje døme frå.

Hovudfokus i forvaltningsrevisjonen vil, i tråd med bestilling frå kontrollutvalet, vere på den overordna investeringsplanlegginga og samhandlinga knytt til denne. Når vi nyttar konkrete prosjekt som døme vil hovudfokus vere på økonomistyringa i prosjekta. Dette vil omfatte vurderingar både av realismen i avgjerdsgrunnlag/kalkyler, korleis endringar er handsama, samt korleis politisk nivå har vore informert.»

Drøfting:

I dette møtet vil Deloitte orientere om status og framdrift i prosjektet.

Konklusjon:

Dersom det ikkje kjem fram særskilte opplysningar, som t.d. krev justering ift. godkjend prosjektplan, vert det tilrådd at kontrollutvalet tar informasjonen til orientering.

Forslag til vedtak

Informasjonen vert teken til orientering.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Arkivnr: 2016/9439-9
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	12/17	13.02.2017

Selskapskontroll innan Hordaland Teater - Status i arbeidet ved Deloitte

Bakgrunn for saka:

Kontrollutvalet gjorde slikt vedtak i sak PS 82/16 Bestilling av selskapskontroll i møte 8.9.16:

1. *Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført selskapskontroll av Hordaland Teater.*
2. *Deloitte vert beden om å levere forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar og ressursbruk*
3. *Forslag til prosjektplan bes levert sekretariatet seinast innan 22.9.2015.*
4. *Leiar i kontrollutvalet, i samråd med sekretariatet, får fullmakt til å godkjenne prosjektplanen.*

Forslag til prosjektplan vart motteken frå Deloitte 21.9.16. Etter å ha førelagt prosjektplanen for leiar i kontrollutvalet, i tråd med punkt 4 i vedtaket over, vart det send slik e-post til Deloitte 26.9.16:

«Forslag til prosjektplan er førelagt leiar i kontrollutvalet. Han har, i samråd med sekretariatet, godkjend prosjektplanen slik den ligg føre.

Det betyr at Deloitte kan starte opp arbeidet. Vi legg opp til at Deloitte kjem med ein kort statusrapport på arbeidet i møte i kontrollutvalet 20.10.16.»

Av den godkjende prosjektplanen går det fram at føremålet med selskapskontrollen er:

«Føremålet med selskapskontrollen er å undersøke og vurdere Hordaland fylkeskommune si eigarstyring av Hordaland teater AS. Vidare vil føremålet med selskapskontrollen vere å undersøke om selskapet har etablert system og rutinar for å sikre at selskapet driver i samsvar med vedtekter, politiske vedtak og regelverk, samt har etablert ei organisering som sikrar ei god og effektiv drift.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgjande overordna problemstillingar:

«(A) Problemstillingar knytt til fylkeskommunen si eigarskapsforvaltning:

1. *I kva grad har Hordaland fylkeskommune etablert ei eigaroppfølging av selskapet i samsvar med etablerte normer for eigaroppfølging, eigne vedtak og rutinar?*
 - a. *Korleis har Hordaland fylkeskommune følgd opp selskapet som eigar?*
 - b. *I kva grad er det etablert ein eigarstrategi med mål og krav til selskapet?*
 - c. *I kva grad blir eventuelle mål og krav til selskapet følgd opp av fylkeskommunen?*
 - d. *Kva krav har fylkeskommune sett ved tildeling av tilskot til selskapet og i kva grad følgje fylkeskommunen opp at tilskot blir forvalta i samsvar med krav og føringar?*

(B) Problemstillingar knytt til drifta

2. *I kva grad driv Hordaland teater si verksemd i samsvar med sitt vedtektsfesta føremål og andre sentrale mål som eigarane har sett for selskapet?*
3. *I kva grad er det etablert system og rutinar som sikrar at aksjelova sine krav til god selskapsleiing blir etterlevd?*
4. *I kva grad har selskapet etablert føremålstenleg organisering og god internkontroll som omfattar:*
 - a. *Kontrollmiljø (organisering, leiarmodell, ansvarsdeling, samhandling)*
 - b. *Risikovurderingar (mål, risikovurderingar og risikoreduserande tiltak)*
 - c. *Kontrollaktivitetar (system og rutinar for kritiske prosessar)*
 - d. *Kommunikasjon og informasjon i verksemda*
 - e. *Leiinga si oppfølging (oppfølging av drifta i selskapet)*
5. *I kva grad blir tilskot nytta i samsvar med Hordaland fylkeskommune sine føringar og krav til resultat?»*

Drøfting:

I dette møtet vil Deloitte orientere om status og framdrift i prosjektet.

Konklusjon:

Dersom det ikkje kjem fram særskilte opplysningar, som t.d. krev justering ift. godkjend prosjektplan, vert det tilrådd at kontrollutvalet tar informasjonen til orientering.

Forslag til vedtak

Informasjonen vert teken til orientering.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Arkivnr: 2016/1940-31

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	13/17	13.02.2017

Handlingsplan - Forvaltningsrevisjon innan innkjøp i vidaregåande skular - Del 1

Bakgrunn for saka:

Forvaltningsrevisjonsrapport innan innkjøp i vidaregåande skular i Hordaland fylkeskommune – Del 1 vart handsama i fylkestinget 13.12.2016 der det vart gjort slikt vedtak:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan «innkjøp og forretningsdrift i vidaregåande skular i Hordaland» ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for:

- At pågåande ulovlege innkjøp ved skulane som er påpeikt i rapporten vert avslutta og gjennomført med konkurranse i samsvar med krava i regelverket. I dette ligg det også:
 - At det snarast vert etablert kontrollrutinar ved skulane for å avdekke og følgje opp eventuelle brot på rutinar og regelverk i innkjøpsarbeidet*
 - Å utarbeide prosedyre for innhenting av tilbod frå fleire leverandørar, slik det er lagt opp til i retningslinjene, som einingane kan støtte seg på i gjennomføring av mindre innkjøp**
- Å utarbeide retningsliner for dokumentasjon og kontroll av kontantsal, og sørge for at kontantsal blir handtert i samsvar med krav i bokføringsforskrifta*
- Å utarbeide:
 - Oversikter over varelager og rutinar for vareteljing*
 - Oversikter over maskiner og utstyr*
 - Eit formalisert system for utlån og utleige av maskiner og utstyr*
 - Oppdaterte retningsliner knytt til utlån, utleige og avhending, og sikre at skulane vert gjort kjende med retningslinene**
- Å vurdere å innføre retningsliner knytt til kven som kan kjøpe inn varer ved skulane som omfattar:
 - Kven som har høve til å kjøpe inn varer og tenester til skulen, kva typar varer/tenester og beløpsgrenser*
 - Krav til kva opplæring dei som har ansvar for innkjøp skal ha**
- Å vurdere å setja minimumskrav til opplæring for alle som har fullmakt til å gjennomføre anskaffingar, og vurderer om innkjøpsseksjonen i så fall bør få ansvar for å følgje opp minimumskrava til opplæring i fylkeskommunen*

6. *Å vurdere om det er mogleg å finna betre metodar for å innhenta meir pålitelege data for måltalet «andel kjøp innanfor avtale»»*
7. *Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 1.2.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»*

Drøfting:

Kontrollutvalet har eit særskilt ansvar for å følgje opp at fylkestinget sine vedtak i samband med handsaming av rapportar om forvaltningsrevisjon vert følgd opp. Det vert vist til «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner» § 12 «Oppfølging av forvaltningsrevisjoner» der det står dette:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.»

Handlingsplan i tråd med punkt 7 i vedtaket i fylkestinget er no motteke og ligg ved saka.

Sekretariatet ser positivt på det arbeidet som er starta opp i samband med forvaltningsrevisjon av innkjøp i vidaregåande skular i Hordaland fylkeskommune – Del 1. Av handlingsplanen går det fram at det meste av forbetningsarbeidet skal vera ferdig innan utgangen av første halvår 2017. På bakgrunn av dette bør kontrollutvalet be om ny status i forbetningsarbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 31.8.2017.

Konklusjon:

På bakgrunn av at det som går fram over vert det tilrådd at kontrollutvalet ber om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 31.8.2017.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er starta opp i samband med forvaltningsrevisjon innan innkjøp i vidaregåande skular i Hordaland fylkeskommune – Del 1.
2. På bakgrunn av at det meste av forbetningsarbeidet skal vera ferdig innan utgangen av første halvår 2017, ber kontrollutvalet om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 31.8.2017.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Tiltaksplan-forvaltningsrevisjon innkjøp og forretningsdrift i vidaregåande skular

NotatDato: 01.02.2017
Arkivsak: 2016/1940-29
Saksbehandlar: birhau

Til:	Kontrollutvalet
Frå:	Fylkesrådmannen

Tiltaksplan-forvaltningsrevisjon innkjøp og forretningsdrift i vidaregåande skular

Det vert vist til sak 93/16 «Forvaltningsrevisjon innan vidaregåande skular i Hordaland - Revisjonsrapport.» som vart handsama i Fylkestinget 13.12.16.

Under følgjer tiltaksplan med ansvarleg for oppgåve og frist for ferdigstilling.

	FUNN	KOMMENTAR/REFERANSE	ANSVARLEG	FRIST
1	Å innføre retningslinjer knytt til kven som kan kjøpe inn varer ved skulane som omfattar: a) kven som har høve til å kjøpe inn varer og tenester til skulen, kva typar varer/tenester og beløpsgrenser b) krav til kva opplæring dei som har ansvar for innkjøp skal ha	Fullmactsreglementet og innkjøpshandboka. Må også ta høgde for kjøp av tenester	1a) Fylkesdirektør økonomi og organisasjon 1b) Fylkesdirektør økonomi og organisasjon og Innkjøpssjef	31.06.17 31.06.17
2	At pågåande ulovlege innkjøp ved skulane som er påpeikt i rapporten vert avslutta og gjennomført med konkurranse i samsvar med krava i regelverket	Konkurranse lyst ut og tilbud motteke. Avtale start 01.02.17	Fylkesdirektør økonomi og organisasjon og Innkjøpssjef	01.02.17
3	At det snarast vert etablert kontrollrutinar ved skulane for å avdekke og følgje opp eventuelle brot på rutinar og regelverk i innkjøpsarbeidet	HFK har kvalitetssystem levert av QM+ som ivaretek kontroll, evaluering og oppfølging. Styrande dokumentasjon inkludert prosedyrar, rutinar og retningslinjer er godkjent og forankra.	Fylkesdirektør økonomi og organisasjon og Innkjøpssjef	

		Innkjøpsavdelinga har etablert kostkontroll. Gjennomgang av rutinar på skulane (bestillar-nivået).		31.03.17
4	Å utarbeide oversikter over varelager og rutinar for vareteljing	Utarbeide rutine og mal for varemottak og registrering av varesal. Utarbeide rutine og mal for vareteljing .	Fylkesdirektør økonomi og organisasjon og Fylkeskasserar	01.06.17 01.06.17
5	Å utarbeide oversikter over maskiner og utstyr	Dette må vurderast for heile HFK. Det må gjerast ei vurdering av omfang. Anleggsregister Skulevise oversikter Ny e-handelsløyising har anleggsregister	Fylkesdirektør økonomi og organisasjon og Fylkeskasserar	01.06.17
6	Å utarbeide retningslinjer for dokumentasjon og kontroll av kontantsal, og sørge for at kontantsal blir handtert i samsvar med krav i bokføringsforskrifta		Fylkeskasserar	01.06.17
7	Å formalisere alle utlån og utleige av maskiner og utstyr	Lage prosedyre	Fylkesdirektør opplæring og seksjonsleiar fellestenester	30.06.17
8	Å utarbeide prosedyre for innhenting av tilbud frå fleire leverandørar, slik det er lagt opp til i retningslinjene, som einingane kan støtte seg på i gjennomføring av mindre innkjøp	Presisere prosedyre for mindre kjøp under 100 000.	Fylkesdirektør økonomi og organisasjon og Innkjøpssjef	31.03.17
9	Å gjennomgå retningslinjer knytt til utlån, utleige og avhending, og sikre at skulane vert gjort kjende med retningslinjene	Lage prosedyre	Fylkesdirektør opplæring og seksjonsleiar fellestenester	30.06.17
10	Å vurderer å setja minimumskrav til opplæring for alle som har fullmakt til å gjennomføra anskaffingar, og vurderer om	HFK har etablert rutinar og krav til opplæring. Gjennomfører årleg innkjøpsforum.	Fylkesdirektør økonomi og organisasjon og Innkjøpssjef	31.05.17

	innkjøpsseksjonen i så fall bør få ansvar for å følgja opp minimumskrava til opplæring i fylkeskommunen	Stille krav til kompetanse hos innkjøper.		
11	Å vurdere om det er mogleg å finna betre metodar for å innhenta meir pålitelege data for måltalet «andel kjøp innanfor avtale»»	Gjøre nye vurderingar knytt til Visma og overføring av opplysingar til Qlikview.	Fylkesdirektør økonomi og organisasjon og Innkjøpssjef	31.10.17
12	Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet, med kopi til fylkestinget, innan 1.2.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.		Fylkesdirektør opplæring og seksjonsleiar fellestenester	01.02.17

Kopi til:
Roald Breistein

Arkivnr: 2014/10536-50

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	14/17	13.02.2017

Oppfølging - Forvaltningsrevisjon av prosjektstyring

Bakgrunn for saka:

Fylkestinget gjorde slikt vedtak i sak 6/15 i møte 10.3.2015

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innan "Prosjektstyring", ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

- bidra til at Eigeomsseksjonen får etablert eit heilskapleg og oppdatert prosjektstyringssystem, som er tilpassa behova i bygge- og rehabiliteringsprosjekt, og som mellom anna inneheld:*
 - rutinar for å gjennomføre risikovurderingar og overvake risikoen i heile prosjektperioden, samt at dette blir registrert og kommunisert til rett instans.*
 - rutinar og ansvar for kvalitetssikring av planlegging og gjennomføring av investeringsprosjekt, og vurdere å utarbeide sjekklister for kvalitetssikringa av prosjektgjennomføring.*
 - retningslinjer for oppfølging i dei ulike fasane av prosjekta, og prosedyrar, rutinar og sjekklister for å sikre at aktivitetar blir gjennomført som føreset.*
 - systematisk prosjektevaluering for å bidra til kontinuerleg forbetring av prosjektstyring og organisasjonslæring.*
 - rutinar for oppfølging av kontraktar.*
- etablere internkontroll som sikrar at krava i prosjektstyringssystema blir følgd i praksis.*
- sikre at det ved oppstart i alle prosjekt blir etablert ei formalisert prosjektorganisering med klare ansvarsforhold og rapporteringslinjer, samt at prosjektorganiseringa blir vurdert og eventuelt endra ved behov undervegs i prosjektet*
- etablere ei styringsgruppe for større bygge- og rehabiliteringsprosjekt.*
- etablere ein strategi for å sikre naudsynt kapasitet og kompetanse til gjennomføring av bygge- og rehabiliteringsprosjekt.*
- Laga ein handlingsplan innan 1.6.2015 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.*

I møte i kontrollutvalet 17.6.15 vart referatsak RS 51/15 «Forvaltningsrevisjon innan Prosjektstyring» – handlingsplan handsama og det vart gjort slikt vedtak:

Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er starta opp i samband med forvaltningsrevisjon innan prosjektstyring i Hordaland fylkeskommune. På bakgrunn av at det framleis gjenstår mykje arbeid før det er sett i verk naudsynte tiltak ber kontrollutvalet om ny status i form av skriftleg tilbakemelding innan 01.12.2015.

I møte i kontrollutvalet 16.2.16 vart status på oppfølging av forvaltningsrevisjon innan prosjektstyring handsama i sak PS 10/16 og det vart gjort slikt vedtak:

1. *Av tilbakemeldinga går det fram at det er sett i gang mange positive prosessar for å følgje opp tilrådingane i rapporten. Kontrollutvalet registrerer likevel at ingen av tiltaka er ferdigstilt enno, ca. 9 månader etter at fylkestinget handsama rapporten. Ein del av tiltaka skal vera ferdig innan utgangen av 2015 medan det også er ein del tiltak som ikkje vil vera ferdig før i løpet av første halvår 2016.*
2. *Kontrollutvalet ber om å få ny oppdatert skriftleg tilbakemelding på status for oppfølging av forvaltningsrevisjon prosjektstyring innan 7.4.2016.*

I møte i kontrollutvalet 2.5.16 vart ny status på oppfølging av forvaltningsrevisjon innan prosjektstyring handsama og det vart gjort slikt vedtak:

1. *Av tilbakemeldinga går det fram at det er sett i gang mange positive prosessar for å følgje opp tilrådingane i rapporten og at nokre av punkta er ferdig implementert. Kontrollutvalet registrerer likevel at fleire av tiltaka ikkje er ferdigstilt enno, men det er planlagt at det meste skal vera på plass innan utgangen av første halvår 2016.*
2. *Kontrollutvalet ber om å få ny oppdatert skriftleg tilbakemelding på status for oppfølging av forvaltningsrevisjon prosjektstyring innan 1.9.2016.*

I møte i kontrollutvalet 20.10.16 vart ny status på oppfølging av forvaltningsrevisjon innan prosjektstyring handsama og det vart gjort slikt vedtak:

1. *Av tilbakemeldinga går det fram at det er sett i verk forbetringar på store delar av tilrådingane i forvaltningsrevisjonsrapport innan prosjektstyring. Kontrollutvalet registrerer likevel at det framleis er noko arbeid som er planlagt ferdig i løpet av hausten 2016.*
2. *På bakgrunn av dette ber kontrollutvalet om å få om å få ny oppdatert skriftleg statusrapport på punkta 2.2.2, 2.3, 2.3.1 og 2.3.2 innan 31.12.2016.*

Drøfting:

Skriftleg tilbakemelding dagsett 05.01.2017 om status på arbeidet med oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen vart motteke 30.1.17 frå fylkesrådmannen og ligg ved saka. Av tilbakemeldinga registrerer sekretariatet at det meste er gjort for å få på plass forbetringar på alle punkta i rapporten og meiner med det at kontrollutvalet bør seie seg nøgd med det arbeidet som er gjort.

Konklusjon:

På bakgrunn av det som går fram over vert det tilrådd at kontrollutvalet seier seg nøgd med det som kjem fram i tilbakemeldinga frå fylkesrådmannen når det gjeld forvaltningsrevisjon innan prosjektstyring.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet seier seg nøgd med det som kjem fram i tilbakemeldinga frå fylkesrådmannen når det gjeld forvaltningsrevisjon innan prosjektstyring i Hordaland fylkeskommune og seier seg ferdig med saka.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

1 Handlingsplan

Handlingsplan prosjektstyring

Oppfølging av vedtak i Fylkestinget av 10.03.15, sak 6/15, Forvaltningsrevisjon innan prosjektstyring

Vedtak:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innan "Prosjektstyring", ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. *Bidra til at eigedomsseksjonen får etablert eit heilskapleg og oppdatert prosjektstyringssystem, som er tilpassa behova i bygge- og rehabiliteringsprosjekt, og som mellom anna inneheld:
 - a. *Rutinar for å gjennomføre risikovurderingar og overvake risikoen i heile prosjektperioden, samt at dette blir registrert og kommunisert til rett instans.*
 - b. *Rutinar og ansvar for kvalitetssikring av planlegging og gjennomføring av investeringsprosjekt, og vurdere å utarbeide sjekklister for kvalitetssikringa av prosjektgjennomføring.*
 - c. *Retningslinjer for oppfølging i dei ulike fasane av prosjekta, og prosedyrar, rutinar og sjekklister for å sikre at aktivitetar blir gjennomført som føresett.*
 - d. *Systematisk prosjektevaluering for å bidra til kontinuerleg forbetring av prosjektstyring og organisasjonslæring.*
 - e. *Rutinar for oppfølging av kontraktar.**
2. *Etablere internkontroll som sikrar at krava i prosjektstyringssystema blir følgd i praksis.*
3. *Sikre at det ved oppstart i alle prosjekt blir etablert ei formalisert prosjektorganisering med klare ansvarsforhold og rapporteringslinjer, samt at prosjektorganiseringa blir vurdert og eventuelt endra ved behov undervegs i prosjektet.*
4. *Etablere ei styringsgruppe for større bygge- og rehabiliteringsprosjekt.*
5. *Etablere ein strategi for å sikre naudsynt kapasitet og kompetanse til gjennomføring av bygge- og rehabiliteringsprosjekt.*
6. *Lage ein handlingsplan innan 01.06.2015 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksetjinga.»*

Kategori	Nr	Tiltak	Ansvar	Frist	Ref Vedtak	Merknad/status
Organisering	1	Organisering av Egedomsavdelinga som sikrar utvikling, oppfølging og kontinuerlig læring for prosjektstyringssystem	Egedomsdirektør	31.12.15		Utført Ny organisasjonsstruktur gjeldande frå 09.11.15
	1.1	Utpeke ansvarlig for prosjektstyringssystemet. KS-leiar	Egedomsdirektør	31.12.15		Utført Ny organisasjonsstruktur gjeldande frå 09.11.15. Inneheld rolla KS/HMS-Leiar
	1.2	Etablere organisatorisk struktur som sikrar at alle prosjekt får ein prosjektleiar og ein prosjekteigar/ansvarleg. Prosjekteigar er ansvarleg for at prosjektet har nødvendige ressursar, følgjer gjeldande rutinar og melder inn avvik og manglar i prosjektstyringssystemet	Egedomsdirektør	31.12.15	2,3,5	Utført Ny organisasjonsstruktur gjeldande frå 09.11.15. definerer kven som skal vera prosjekteigar. Stillingsinstruksar for alle ferdigstilt
	2	Utvikle nytt prosjektstyringssystem med basis i eksisterande system og eksterne relevante system.	Egedomsdirektør	30.06.16		Utført Gjennomføring i tre trinn. Har valt å nytte FEF-kvalitetsplan for prosjektstyring supplert med egne rutinar for nokon områder (FEF=Fylkeskommunalt Eiendomsforum). Prosjektstyringsverktøyet nyttast av fleire andre fylkeskommunar bl.a. Akershus og Møre og Romsdal
Prosjektstyringssystem – Trinn 1	2.1	Prosjektstyringssystem trinn 1 – Innføring av økonomi og status rapportering, tryggleiksstyring, Stillingsinstruksar	KS-Leiar	30.12.15		Utført Økonomi og status rapportering samt tryggleiksstyring innført for alle prosjekter over 10 mill. Status-/tryggleiksmøte kvar tredje månad. Egedomsdirektør og utbyggingssjef deltar. Årshjul for statusmøter utarbeid (eit prosjekt kvar veke).
	2.1.1	Innføring av periodisk statusrapportering inkludert rapportering av avvik og manglar med prosjektstyringssystemet	KS-Leiar	30.12.15	1d,1e,2	Utført Nyttas i alle ny prosjekt. Komplette statusrapport er implementert i økonomisystemet ISY prosjektøkonomi Rapportert månadleg (forutan juli). Gjelder prosjekt over 10 mill.

Kategori	Nr	Tiltak	Ansvar	Frist	Ref Vedtak	Merknad/status
	2.1.2	Innføring av månedleg økonomirapportering	KS-Leiar	30.12.15	1e	Utført Budsjetteringsmal for større prosjekt etablert. ISY Prosjektøkonomi er innført for alle nye prosjekt. Rapporterst månedleg (forutan juli). Gjelder alle investeringsprosjekt.
	2.1.3	Innføring av tryggleiksstyring i prosjekta	KS-Leiar	30.12.15	1a	Utført Rutine/skjema for tryggleiksstyring utarbeid. Eige møte for tryggleiksstyring kvar tredje måned i alle prosjekt
	2.1.4	Stillingsinstruksar inkluder ansvar og myndigheit	Eigedomsdirektør	30.12.15	3	Utført
Prosjektstyringssystem – Trinn 2	2.2	Prosjektstyringssystem trinn 2 – Etablere fyrste versjon av nytt heilskapleg prosjektstyringssystem	KS-Leiar	31.03.16		Utført Har valt FEF-kvalitetsplan som basis
	2.2.1	Etablere struktur for komplett prosjektstyringssystem med fasar og vedtakspunkter	KS-Leiar	31.03.16	1b, 1c, 1d	Utført Nyttar FEF-kvalitetsplan. Dette systemet har dei fasar og vedtakspunkter som er aktuelle for HFK
	2.2.2	Etablere dei sentrale rutine, malar og sjekklister for dei ulike fasane	KS-Leiar	31.03.16	1b, 1c, 5	Utført. FEF-kvalitetsplan er nytta som basis, men mange rutinar er revidert/tilpassa arbeidet i Hordaland fylkeskommune
	2.2.3	Oppdatere og utvikle kravspesifikasjonar for alle fag	Fag-ansvarleg	31.03.16	1b	Utført
Prosjektstyrings-system – Trinn 3	2.3	Prosjektstyringssystem trinn 3 – Ferdig utarbeid og tatt i bruk i alle prosjekt	KS-Leiar	30.06.16		Utført. Eit komplett styringssystem er etablert og dei enkelte prosjekta vil ta det i bruk i løpet av januar/februar 2017.
	2.3.1	Ferdigstilling av alle rutinar, malar og sjekklister	KS-Leiar	30.06.16	1b, 1c	Utført. FEF-kvalitetsplan er nytta som basis, men mange rutinar er revidert/tilpassa arbeidet i Hordaland fylkeskommune. Det er også innført rutinar for kontinuerlig betring av systemet.
	2.3.2	Rutine for bruk av styringsgruppe. Definisjon av kriterier for etablering av styringsgruppe og samansetning.	Eigedomsdirektør	30.06.16	4	Rutine etablert. Prosjekt over 500 mill og prosjekter med fleire eigarar skal etablerer ei styringsgruppe.

Kategori	Nr	Tiltak	Ansvar	Frist	Ref Vedtak	Merknad/status

Arkivnr: 2014/14567-53

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	15/17	13.02.2017

Oppfølging - Selskapskontroll av fastlandssamband Halsnøy AS

Bakgrunn for saka:

Fylkestinget i Hordaland gjorde slikt vedtak i sak PS 4/15 «Selskapskontroll av Fastlandssamband Halsnøy AS» i møte 10.3.15.

«På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Fastlandssamband Halsnøy AS, ber fylkestinget om at:

Fylkesrådmannen syter få å:

1. Sikre at styrerepresentantar og folkevalde får tilbod om tilstrekkeleg opplæring, i samsvar med KS sine tilrådingar.
2. Stille krav til selskapsstyret om å etablera styreinstruks og instruks for dagleg leiing, rutinar for eigenevaluering, styreopplæring, styreseminar, årleg plan for styret sitt arbeid og samla utgreiing i årsrapport, i samsvar med KS sine tilrådingar.
3. Utarbeide retningslinjer for val av styrerepresentantar og utøving av styreverv i samsvar med vedtak i fylkestinget.
4. Lage ein handlingsplan innan 01.06.15, som syner kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Fastlandssamband Halsnøy AS syter for å:

5. Innføre følgjande praksisar tilrådd av KS:
 - Utarbeide styreinstruks
 - Gjennomføre eigenevaluering for styret
 - Tilbod om opplæring for styrerepresentantar
 - Gjennomføre styreseminar med fokus på roller, ansvar og oppgåver
 - Utarbeide årleg plan for styret sitt arbeid

- Slutte seg til KS sitt styrevervregister
6. Gjennomgå selskapet sine system og rutinar for innkjøp og sikre at innkjøp blir gjennomført i samsvar med regelverket om offentlege anskaffingar.
 7. Legge arkivforskrifta til grunn for føring av selskapet sin postjournal.
 8. Utarbeide skriftlege rutinar for budsjettering og oppfølging av budsjett, som inkluderer retningslinjer for rapportering om avvik frå budsjett.
 9. Lage ein handlingsplan innan 01.06.15, som syner kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»

Kontrollutvalet har i fleire møte følgd opp denne selskapskontrollen i høve det som gjaldt tilbakemelding frå fylkesrådmannen seinast i møte 20.12.16 der det vart gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet tar informasjonen frå fylkesrådmannen til orientering.
2. Kontrollutvalet seier seg nøgd med dei tiltaka fylkesrådmannen har sett i verk i høve selskapskontroll av Hardangerbrua AS og Fastlandssamband Halsnøy AS og seier seg ferdig med saka.

Kontrollutvalet gjorde slikt vedtak i samband med handsaming av referatsak RS 49/15 i møte 17.6.15 som gjaldt tilbakemelding frå Fastlandssamband Halsnøy AS om tiltak for å følgje opp tilrådingar etter denne selskapskontrollen:

«Kontrollutvalet ser positivt på at Fastlandssamband Halsnøy AS har sett i verk nokre av tiltaka som går fram av vedtaket i fylkestinget. På bakgrunn av at det er planlagt at fleire av tiltaka skal setjast i verk i samband med valet hausten 2015 ber kontrollutvalet om ny status i form av skriftleg tilbakemelding innan 01.12.2015.»

Det vart send fleire purringar til Fastlandssamband Halsnøy AS og svar vart motteke 10.3.16. Svaret vart handsama i møte i kontrollutvalet 4.4.16 i sak PS 32/16 der det vart gjort slikt vedtak :

«Kontrollutvalet ber om at **Fastlandssamband Halsnøy AS** kjem med nytt svar på denne selskapskontrollen med frist 30.6.16. I dette svaret ber ein også om å få tilsendt dokumentasjon som viser kva som er gjort for å gjennomføre tilrådingane, eventuelt kva som skal gjerast seinare og i tilfelle når det skal gjerast.»

Svar frå Fastlandssamband Halsnøy AS vart motteke 6.9.2016 og handsama i møte i kontrollutvalet 20.10.16 der det vart gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalet ber om at **Fastlandssamband Halsnøy AS** kjem med ny skriftleg status på forbetningspunkta i denne selskapskontrollen med frist 30.11.16.»

Drøfting:

Det kom ikkje svar frå Fastlandssamband Halsnøy innan den fastsette fristen og purring vart send 02.01. og 20.01.2017. Sekretariatet mottok slikt svar 22.01.2017 frå styreleiar Hans Inge Myrvold:

«Me hadde styremøte i førre veke. Me hadde saka oppe til behandling der. Me er i forhandlingar med tilbydarar av opplæring og evaluering av styret. Når dette er ferdig forhandla, vil me koma med oppfølging.»

På bakgrunn av dette svaret sende sekretariatet slik tilbakemelding til styreleiar:

«Din e-post vert lagt fram for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune i neste møte 13.2.2017. Til dette møtet hadde det også vore fint å få informasjon om når du vil komme med ny tilbakemelding i høve oppfølging av denne selskapskontrollen?»

Denne e-posten har sekretariatet ikkje motteke svar på enno.

Konklusjon:

På bakgrunn av det som går fram av **svaret frå Fastlandssamband Halsnøy AS** vert det tilrådd at kontrollutvalet ber sekretariatet purre på skriftleg status på forbetningspunkta i denne selskapskontrollen med ny frist 06.03.2017.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet ber sekretariatet purre **Fastlandssamband Halsnøy AS** på skriftleg status på forbetningspunkta i denne selskapskontrollen med ny frist 06.03.2017.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Arkivnr: 2014/10535-30

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	16/17	13.02.2017

Oppfølging - Forvaltningsrevisjon HMT og internkontroll

Bakgrunn for saka:

Revisjonsrapport innan HMT og internkontroll i Hordaland fylkeskommune vart handsama i fylkestinget 10.03.2015 og det vart gjort slikt vedtak:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innan "HMT og internkontroll", ber fylkestinget fylkesrådmannen syte for å:

1. Setje i verk naudsynte tiltak i høve dei 15 tilrådingane som går fram av punkt 6 i rapporten.
2. Lage ein handlingsplan innan 1.6.2015 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgje opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»

Punkt 6 i rapporten inneheld desse tilrådingane:

1. Gjere tydeleg at fylkesrådmannen har eit overordna ansvar for arbeidet med kvalitet, HMT og informasjonstryggleik.
2. Vurdere å innføre årlege oppdragsbrev eller tilsvarende systematisering av måltal og krav til dei enkelte leiarar, og forsikre seg om at alle leiarar kjenner til kva fullmakter dei har.
3. Utvikle styrande dokument slik at det går fram meir konkrete krav til internkontrollen og korleis dei ulike prosessane/aktivitetane i internkontrollen er meint å fungere, under dette:
 - a) Setje tydelegare krav til korleis einingsleiarar og fylkesdirektørar skal følgje opp internkontrollen i eigne einingar.
 - b) Setje tydelegare krav til risikovurderingar og kva rolle desse skal spele i kvalitetsarbeidet i fylkeskommunen (ikkje berre innanfor HMT og informasjonstryggleik, men på alle område der det er fastsett mål, reglar og krav til rapportering).
4. Syte for at alle einingar og avdelingar tar i bruk risikovurderingar som eit verktøy i kvalitets- og internkontrollarbeidet for å kartlegge risiko for svakheiter knytt til måloppnåing, regeletterleving og rapportering.

5. Sikre at alle einingar og avdelingar set i verk risikoreduserande tiltak basert på gjennomførte risikovurderingar, og at dei utarbeider tilstrekkeleg med kontrollerande rutinar.
6. Vurdere korleis ein kan bruke innspel frå brukarar og tilsette på ein meir systematisk måte for å forbetre tenestene.
7. Få på plass system for dokumentstyring med rutinar for godkjenning og oppdatering av prosedyrar.
8. Sikre at alle leiarar og tilsette set seg inn i fylkeskommunen sine etiske retningslinjer, og gjere tiltak for å setje rette merksemd mot førebygging av korrupsjon og misleghald.
9. Gi tilstrekkeleg opplæring til leiarar og tilsette i kvalitetsarbeid og bruk av kvalitetssystemet, og som ein del av dette gi alle tilsette tilstrekkeleg informasjon om målet med avvikshandsaminga og korleis ein registrerer og følgjer opp avvik.
10. Vurdere å omtale varslingsrutinane i modulen for avviksregistrering i det elektroniske kvalitetssystemet, slik at det vert lettare for dei tilsette å forstå skilnaden mellom dei to typane meldingar.
11. Fastsetje tydelegare krav til korleis leiarar skal gjennomføre oppfølging av internkontrollen i si verksemd, og som ein del av dette korleis dei skal følgje opp resultatane frå eigenkontrollen.
12. Setje krav til at alle underliggende einingar (til dømes Skyss) rapporterer om arbeidet med HMT og internkontroll.
13. Sikre at alle einingar har system og rutinar på plass i samsvar med krav til internkontroll i arbeidsmiljølova § 3-1 (2). Spesielt må fylkeskommunen sjå til:
 - a) at dei einingane som ikkje har fastsett eigne mål for HMT i eininga gjer det.
 - b) at alle einingar gjennomfører HMT-kartlegging – td. vernerundar, vernemøte mv. og utarbeider handlingsplanar med bakgrunn i funn frå desse kartleggingane.
 - c) at einingsleiarar systematisk følgjer opp internkontrollen i eiga eining.
14. Vurderer om verneområda på nokre av skulane er for store til at verneombodet har full oversikt og kan ivareta sine oppgåver på ein forsvarleg måte.
15. Syte for at det kjem på plass tilstrekkeleg internkontroll knytt til elektronisk behandling av personopplysningar (jf. krav i personopplysningsforskrifta). Under dette m.a.
 - a) At avdelingar og einingar får oversyn over behandlingar av personopplysningar i systema dei arbeider med, og at dette vert samla i ei oversikt for fylkeskommunen.
 - b) At det vert gjennomført risikovurderingar knytt til system som behandlar personopplysningar.

Handlingsplanen vart handsama av kontrollutvalet i møte 17.6.2015 der det vart gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er starta opp i samband med forvaltningsrevisjon innan HMT og internkontroll i Hordaland fylkeskommune. På bakgrunn av at det framleis gjenstår mykje arbeid før det er sett i verk naudsynte tiltak, ber kontrollutvalet om ny status i form av skriftleg tilbakemelding innan 31.12.2015.»

Statusrapport i tråd med vedtaket over vart handsama i møte i kontrollutvalet 5.4.16 der det vart gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalet ber om at fylkesrådmannen kjem med ny status på forvaltningsrevisjon innan HMT og internkontroll når det gjeld punkta 5, 6, 8, 9, 10, 17, 22, 23, 25, 28, 35, 36, 38, 39 og 40 i form av skriftleg tilbakemelding innan 1.9.2016.»

Ny statusrapport i tråd med vedtaket over vart handsama i møte i kontrollutvalet 20.10.16 der det vart gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalet ber om at fylkesrådmannen kjem med ny skriftleg tilbakemelding på status for tiltakspunkta 5, 6, 8, 9, 17, 22, 23, 25, 36, 39 og 40 innan 31.12.2016, inkludert tidspunkt for når det er planlagt at tiltaka er/skal vera ferdig gjennomført.»

Drøfting:

Ny tilbakemelding frå fylkesrådmannen dagsett 19.12.16 er no motteke og ligg ved.

Sekretariatet registrerer at Hordaland fylkeskommune har fått på plass ein god del av dei forbetringane som ikkje var ferdige i samband med forrige statusrapportering når det gjeld forvaltningsrevisjon av HMT og internkontroll. Det gjenstår framleis litt arbeid med å få på plass rutinar når det gjeld tiltakspunkta: 17, 22, 23, 25 og 36. Det går fram av statusrapporten at desse punkta skal vera ferdig gjennomført innan utgangen av 1. kvartal 2017. På bakgrunn av dette bør kontrollutvalet be om ny skriftleg tilbakemelding på status i høve desse tiltakspunkta.

Konklusjon:

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet ber om ny status på tiltakspunkta 17, 22, 23, 25 og 36 innan 18.04.2017.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet ber om at fylkesrådmannen kjem med ny skriftleg tilbakemelding på status for tiltakspunkta 17, 22, 23, 25 og 36 innan 18.04.2017.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Forvaltningsrevisjon HMT og internkontroll - status 15.12.16
- 2 Handlingsplan forvaltningsrevisjon HMS og internkontroll - status 15.12.16

Notat

Dato: 19.12.2016
Arkivsak: 2014/10535-29
Saksbehandlar: fromann

Til: Kontrollutvalet

Frå: Fylkesrådmannen

Forvaltningsrevisjon HMT og internkontroll - status 15.12.16

Det vert vist til partsbrev av 24.10.2016 frå Sekretariat for kontrollutvalet, ref. 2014/10535-28.

Deloitte gjennomførte hausten 2014 ein forvaltning av internkontroll og HMT på oppdrag frå kontrollutvalet. Rapporten frå revisjonen er handsama i Fylkestinget 10.03.15, sak 7/2015.

Kontrollutvalet behandla status for tilhøyrande handlingsplan i møte 20.10.16. Kontrollutvalet gjorde i dette møtet slikt vedtak:

«Kontrollutvalet ber om at fylkesrådmannen kjem med ny skriftleg tilbakemelding på status for tiltakspunkta 5, 6, 8, 9, 17, 22, 23, 25, 36, 39 og 40 innan 31.12.2016, inkludert tidspunkt for når det er planlagt at tiltaka er/skal vera ferdig gjennomført..»

Vedlagt ligg oppdatert handlingsplan pr. 15.12.16 for tiltaka som skal setjast i verk for å følge opp tilrådingane i rapporten.

Vedlegg:

Handlingsplan etter forvaltningsrevisjon HMS og internkontroll – status pr. 15.12.2016

Handlingsplan

jf tilrådingar i forvaltningsrevisjon HMS*) og internkontroll, Deloitte 2014.

Status pr. 15.12.2016

*) Nemninga HMT er nytta i tidlegare dokument. Frå juni 2016 har HFK endra nemninga til HMS – Helse, miljø og sikkerheit.

Planen er ei oppfølging av vedtak i Fylkestinget av 10.03.15, sak 7/2015

Kategori	Nr	Tiltak	Ansvar	Frist	Tilr. nr	Status pr. 15.12.16
Styringssystem	1	Styrande dokument informasjonstryggleik revidert	Informasjons-tryggleiksrådgjevar	01.06.2015	1	OK. Godkjent i fylkesutvalet 19.05.2015 og publisert i Kvalitetsportalen.
	2	Styrande dokument kvalitetsarbeid revidert	Kvalitetskoordinator	01.06.2015	1	OK. Publisert i Kvalitetsportalen.
	3	Styrande dokument HMT revidert	HMT-sjef (frå 010116: HR-dir)	01.06.2015	1, 13	OK. Ny HMS-plan godkjent og publisert hausten 2014. Revidert mai 2016
	4	Fullmaktsreglement revidert	Fylkesrådmannen	30.06.2015		OK. Handsama i administrasjonsutvalet 17.06.2015, publisert i Kvalitetsportalen.
	5a	Etablere rutine for å sikre kontinuerleg oppdatering og årleg revidering av dokumenta i Kvalitetsportalen	Kvalitetskoordinator	31.03.2016	7	Igangsett, vert ferdig innan 31.12.16
Målstyring	5b	Oppdragsbrev til fylkesdirektørane	Fylkesdirektør organisasjon	01.03.2015	2	OK
	6	Innføre risikovurderingar på definerte områder som krav i oppdragsbrev 2016	Fylkesrådmannen	31.01.2016	4	Ligg i nokre av oppdragsbrev, men ikkje alle. Det er gjennomført risikovurderingar på system som behandlar personsensitive data.
	7	Følgje opp at vedtekne planar ligg til grunn for utvikling, og at det vert rapportert på framdrift i leiargruppene	Fylkesrådmannen	31.12.2015	3	OK. Kvar avdeling har utarbeidd målstyringsdokument som ligg i budsjettet for 2016. Det blir utarbeidd handlingsplanar i henhold til desse, og desse blir rapportert på.
Rapportering	8	Innføre krav til rapportering frå større einingar (Skyss, Bybanen utbygging, OT/PPT, Tannhelse).	Fylkesrådmannen	31.03.2016	12	OK
	9	Innføre rapportering på identifiserte risikoområder i toppleiargruppa	Fylkesrådmannen	31.03.2016	5	Fylkestinget behandla i juni 2016 ei sak om nye akseptkriteriar for risikovurdering i Hordaland fylkeskommune. I etterkant av dette vil fylkesrådmannen gjennomføre heilskapleg risiko- og sårbarheitsanalysar i heile

Kategori	Nr	Tiltak	Ansvar	Frist	Tilr. nr	Status pr. 15.12.16
						organisasjonen, både på overordna nivå og på fagavdelingsnivå.
	10	Innføre gjennomgang av statistikk for avviksmeldingar i toppleiargruppa	Fylkesrådmannen	31.03.2016	6	OK.
	11	Innføre krav om at referat frå AMU-møte skal gjerast tilgjengelege i Kvalitetsportalen	Fylkesrådmannen	31.12.2015	14	OK. Krav til referat frå lokale AMU er sendt skriftleg til alle einingar.
Internkontroll	12	Sette oppfølging av Eigenkontroll 2014 på møteplanen for toppleiargruppa og HAMU kvart kvartal	Fylkesdirektør organisasjon	01.10.2015	11	OK
	13	Følgje opp at fylkesdirektørane har oppfølging av eigenkontrollen som tema i sine leiargrupper	Fylkesrådmannen	30.09.2015	11	OK
	14	Stikkprøvekontroll for å kvalitetssikre resultatet i eigenkontroll 2014	Kvalitetskoordinator	31.12.2015	3, 13	OK
Leiarutvikling	15	Etablere jamlege leiarsamlingar med opplæring i aktuelle tema	Fylkesdirektør organisasjon	01.04.2015	2	OK, overført til løpande aktivitet
	16	Lage plan for leiaropplæring for å sikre at leiarfullmaktene og fylkesrådmannen sitt ansvar er klart for alle	Personaldirektør	31.08.2015	1	Utsett, fullmaktsreglementet er under revisjon.
	17	Gjennomføre e-læring om avvikshandsaming for leiingar	Kvalitetskoordinator	31.03.2016	9	Utsett til 1. kv. 2017.
	18	Ha førebygging av korrupsjon og misleghald som tema på ei leiarsamling	Personaldirektør	31.12.2015	8	OK, gjennomført 2. – 3. november 2015
	19	Dokumentet «Beskytt kommunen» frå Kommunenes sentralforbund skal gjennomgåast i alle leiargruppene i løpet av våren 2015	Fylkesrådmannen	30.06.2015	8	OK, gjennomført hausten 2015
Medarbeidar-opplæring	20	Lansere brukarmanualar for Kvalitetsportalen	Kvalitetskoordinator	31.05.2015	9	OK
	21	Gjennomføre opplæring i kvalitetsarbeid og bruk av kvalitetsportalen for leiingar og kvalitetsansvarlege i fylkesadministrasjonen	Kvalitetskoordinator	30.06.2015	9	OK, gjennomført juni 2015.
	22	Lage plan for opplæring i kvalitetsarbeid og kvalitetsportalen for skulane	Kvalitetskoordinator	31.03.2016	9	OK. Samling for yrkesfaglærarar gj.ført 050416. Kvalitetsarbeid vert tema i AMU-konferansen 09.03.17
	23	Lage plan for opplæring i kvalitetsarbeid og kvalitetsportalen for tannklinikane	Kvalitetskoordinator	31.03.2016	9	OK. Opplæring gjennomført i samlingar 2015/16. Vidare opplæringsplanar vert handsama i Kvalitetsforum, og i AMU-konferansen 09.03.17.

Kategori	Nr	Tiltak	Ansvar	Frist	Tilr. nr	Status pr. 15.12.16
	24	Gjennomføre e-læring i etiske retningslinjer for alle tilsette	Fylkesdirektør organisasjon	30.09.2015	8	OK
	25	Gjennomføre e-læring i varslingsrutinar for alle tilsette	Fylkesdirektør organisasjon	31.01.2016	10	Utsett til 1. kv. 2017.
Forankring og medvirkning	26	Sikre at einingane utfører tiltaka som vart identifisert etter MU2014	Fylkesrådmannen	31.10.2015	6	OK
	27	Gjennomføre brukarundersøking for IT-seksjonen, med leiarar, medarbeidarar og systemansvarlege som respondentar	Fylkesdirektør organisasjon	31.05.2015	6	OK
	28	Utrede eventuelle løysingar for forslagskasser for publikum	Kommunikasjonsdirektør	30.06.2016	6	OK
	29	Følgje opp at avviksmeldingar og ros&ris-meldingar vert handsama på ein god måte	Fylkesdirektør organisasjon	31.12.2015	6	OK. Ny gjennomgang av avvikshandtering Q4 2016.
	30	Gjennomføre brukarundersøking for organisasjonsavdelinga	Fylkesdirektør organisasjon	31.05.2015	6	OK
	31	Gjennomføre brukarundersøking for økonomiavdelinga	Fylkesdirektør økonomi	31.05.2015	6	OK
Etterleving av lovkrav	32	Sikre at det vert gjennomført risikovurdering av alle system med personopplysningar i løpet av 2015	Fylkesrådmannen	31.12.2015	15	OK
	33	Gjennomføre haldningskampanje for å sikre at varslingar og avviksmeldingar vert handsama rett i organisasjonen	Fylkesrådmannen	31.12.2015	10	OK. Omtale i leiarnytt og på intranett. Kurs for hovudtillitsvalde i juni 2015.
	34	Få på plass informasjon om varsling i avviksmodulen i Kvalitetsportalen	Kvalitetskoordinator	31.08.2015	10	OK
	35	Vurdering av størrelse og omfang på verneområda, med skriftleg innstilling frå HAMU	Fylkesdirektør organisasjon	31.03.2016	14	OK. Handsama i HAMU 23.10.15. Vert følgt opp av HR-seksjonen.
	36	Ny rutine for AMU-arbeid i HFK	HR-direktøren	31.03.2016	14	Vert ferdigstilt innan 31.01.17, og lagt fram i AMU-konferansen 09.03.17
Risikovurdering som verktøy	37	Etablere krav til risikovurdering på definerte områder, og definere retningslinjer for akseptabel risiko	Fylkesrådmannen	31.12.2015	4	OK I den nye malen for tertialrapportering økonomi er det tatt inn krav om risikovurdering. Nye akseptansekrav for risikovurdering vedtekne i Fylkestinget juni 2016.
	38	Sikre at uformelle risikovurderingar vert sett i system og nyttar eksisterande malar	Fylkesrådmannen	30.06.2016	4	OK

Kategori	Nr	Tiltak	Ansvar	Frist	Tilr. nr	Status pr. 15.12.16
	39	Opplæring i risikovurdering som verktøy i drifta	Informasjons-tryggleiksrådgjevar/HR-direktøren	30.06.2016	4	OK, skjer gjennom grunnopplæring Arbeidsmiljø/HMS. Gjennomført to kurs 2016, plan for framhald med to kurs i 2017.
	40	Følgje opp at det ligg risikovurderingar til grunn for dei tiltaka som vert gjennomført i einingane	Fylkesrådmannen	30.06.2016	5	OK

Arkivnr: 2014/24576-22

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	17/17	13.02.2017

Oppfølging - Forvaltningsrevisjon av "Rusførebyggande arbeid"

Samandrag

Bakgrunn for saka:

Fylkestinget gjorde slikt vedtak i sak PS 90/2015 i møte 9.12.15:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innan "Rusførebyggande arbeid i vidaregåande skular", ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. *Utarbeide retningsliner eller rapporteringskrav for å sikre at skulane kartlegger risiko og utfordringar knytt til rus på sin skule, og følgjer kartlegginga opp som eit ledd i eit systematisk arbeid med arbeid med elevane sitt psykososiale skulemiljø, jf opplæringslova § 9a*
2. *Etablere krav om at skulane utarbeider rusførebyggjande planar, og krav til at desse planane blir følgt opp og revidert med jamne mellomrom, jf opplæringslova § 9a og retningsliner gitt i støttemateriell frå helsedirektoratet om rusførebyggande arbeid i skulen*
3. *Sikre at skulane systematiserer kva tiltak dei nyttar i det rusførebyggande arbeidet og i oppfølging av enkeltelevar*
4. *Sikre at skulane involverer helsesøster i rusførebyggande arbeid i tilstrekkeleg grad både på skulane og på systemnivå jf. rettleiar til forskrift om kommunen sitt helsefremjande og førebyggjande arbeid i helsestasjon og skulehelseteneste*
5. *Å utarbeide retningsliner for samarbeid mellom dei vidaregåande skulane og relevante samarbeidspartnare i det rusførebyggande arbeidet*
6. *Sikre at elevar og føresette blir involvert i det rusførebyggande arbeidet slik det går fram av Helsedirektoratet sitt støttemateriell for rusførebyggande arbeid i skulen*
7. *Laga ein handlingsplan innan 1.2.2016 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.*
8. *Saka vert sendt ungdommens fylkesting for uttale. Ungdommens fylkesting og elevorg. i Hordaland vert inkluderte i arbeidet med handlingsplan.»*

På bakgrunn av punkt 7 i vedtaket over handsama kontrollutvalet handlingsplanen i møte 5.4.16 der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er starta opp i samband med forvaltningsrevisjon av rusførebyggande arbeid i vidaregåande skular.*
2. *På bakgrunn av at forslag til nye retningslinjer for rusførebyggande arbeid skal vera ferdig politisk handsama i løpet av juni ber kontrollutvalet om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 1.9.2016.*

Kontrollutvalet handsama tilbakemelding frå fylkesrådmannen i tråd med punkt 2 over i møte 20.10.2016 der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er gjennomført i samband med forvaltningsrevisjon av rusførebyggande arbeid i vidaregåande skular.*
2. *På bakgrunn av at det framleis er noko arbeid som er planlagt ferdig i løpet av hausten 2016 ber kontrollutvalet om å få ny skriftleg statusrapport på punkta 3 og 4 innan 31.12.2016.*

Drøfting:

Sekretariatet har motteke notat frå fylkesrådmannen dagsett 23.1.2017 med ny status på forbetningsarbeidet i denne forvaltningsrevisjonen.

Av tilbakemeldinga går det fram at det er fylkesrådmannen si vurdering at arbeidet med forankring av nye retningslinjer ikkje har nådd måla for 2016. Arbeidet med forankring vil halde fram på samlingar for skuleleiarar våren 2017 og i skulebesøk med utvalde skular våren 2017. Vidare går det fram at fleire av aktivitetane i forbetningsarbeidet skal skje vår/tidleg haust 2017. På bakgrunn av dette bør kontrollutvalet be om å få ny skriftleg statusrapport innan 9.10.2017.

Konklusjon

På bakgrunn av at det som går fram over vert det tilrådd at kontrollutvalet ber om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 9.10.2017.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet registrerer at det er fylkesrådmannen si vurdering at arbeidet med forankring av nye retningslinjer ikkje har nådd måla for 2016. Arbeidet med forankring vil halde fram på samlingar for skuleleiarar våren 2017 og i skulebesøk med utvalde skular våren 2017.
2. På bakgrunn at det som går fram over vert det tilrådd at kontrollutvalet ber om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 9.10.2017.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Forvaltningsrevisjon av rusførebyggande arbeid i vidaregåande skular – ny status

Notat

Dato: 23.01.2017
Arkivsak: 2016/2643-4
Saksbehandlar: adelan

Til: Kontrollutvalet

Frå: Fylkesrådmannen

Forvaltningsrevisjon av rusførebyggjande arbeid i vidaregåande skular – ny status

Fylkesrådmannen viser til vedtak i kontrollutvalet - 20.10.2016

Vedtak 1.

Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er gjennomført i samband med forvaltningsrevisjon av rusførebyggjande arbeid i vidaregåande skular.

Vedtak 2

På bakgrunn av at det framleis er noko arbeid som er planlagt ferdig i løpet av hausten 2016, ber kontrollutvalet om å få ny skriftleg statusrapport på punkta 3 og 4 innan 31.12.2016.

Fylkesrådmannen viser til innsendt handlingsplan arkivsak 2016/2643-1, der tilrådingane i forvaltningsrevisjonen er delt inn i åtte punkt. Status pr. 23.01.17 er fylt inn med raud skrift.

I retningslinjene for rusførebyggjande arbeid som vart lagt fram for kontrollutvalet i september, går det fram av punkt 3 at

«Rektor har ansvar for å legge til rette for å involvere tilsette og elevar i det rusførebyggjande arbeidet. Det kan til dømes vere :

- a. skulehelseteneste
- b. elevar
- c. foreldre og/eller andre føresette
- d. kjentmann ved skulen

Det er rektor sitt ansvar å gjere alle tilsette, elevar og foreldre og andre føresette kjent med det rusførebyggjande arbeidet.»

Det er fylkesrådmannen si vurdering at arbeidet med forankring av nye retningslinjer ikkje har nådd måla for 2016. Arbeidet med forankring vil halde fram på samlingar for skuleleiarar våren 2017 og i skulebesøk med utvalde skular våren 2017.

Fylkesrådmannen vil også prioritere å ferdigstille ein rettleiar som skal støtte og gi idear til korleis skulane kan sikre at det rusførebyggjande arbeidet er kunnskapsbasert og korleis det kan gå inn som ein naturleg del av det overordna arbeidet med å skape helsefremjande skulemiljø med høg trivsel. Det er godt dokumentert, mellom anna med erfaringar frå Island, at eit rusførebyggjande arbeid som legg vekt på å skape gode rammer rundt ungdommane, har gitt gode resultat.

Tilrådingar i forvaltningsrevisjonen	Tiltak v/ Hordaland fylkeskommune	Start/slutt	Ansvarleg	Status
<p>På bakgrunn av forvaltningsrevisjons-rapport innan «Rusførebyggjande arbeid i vidaregåande skular», ber fylkestinget fylkesrådmannen å syte for å:</p> <p>1. Utarbeide retningslinjer eller rapporteringskrav for å sikre at skulane kartlegg risiko og utfordringar knytt til rus på sin skule, og følgjer kartlegginga opp som eit ledd i eit systematisk arbeid med elevane sitt psykososiale skulemiljø, jf. opplæringslova § 9a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fylkesrådmannen skal utarbeide overordna retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet i dei vidaregåande skulane som skal gjelde frå hausten 2016. Retningslinjene skal omfatte punkt 1-6 i Fylkestinget sitt vedtak. - Det skal settast ned ei referansegruppe beståande av representantar frå Opplæringsavdelinga, skuleleiinga, tillitsvalde, elevorganisasjonen, Bergen kommune, og Korus. Referansegruppa skal ha ein rådgivande funksjon i arbeidet med nye retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet. 	Mars-juni 2016	Fylkesdirektør opplæring	<p>Oppstart mars 2016</p> <p>Fylkesrådmannen har utarbeidd utkast til retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet i dei vidaregåande skulane. Retningslinjene skal på høring til medlemmene i referansegruppa i september 2016.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Nye retningslinjer skal leggjast fram for Ungdommens fylkesutval i mai, OPHE i juni, og kontrollutvalet i juni. 			
<p>2. Etablere krav om at skulane utarbeider rusførebyggande planar, og krav til at desse planane blir følgt opp og revidert med jamne mellomrom, jf. opplæringslova § 9a og retningslinjer gitt i støttmateriell frå Helsedirektoratet om rusførebyggande arbeid i skulen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pålegg om utarbeiding av rusførebyggande planar går inn som tema i arbeidet med nye retningslinjer for rusførebyggjande arbeid i vidaregåande skular. Sjå punkt 1 	Mars-juni	Fylkesdirektør opplæring	<p>Skulane er ikkje pålagt å lage planar i inneverande skuleår, men i Deloitte sin rapport frå oktober 2015 svarar 48,3 % av rektorane at dei hadde rusførebyggande handlingsplanar.</p> <p>Krav om rusførebygging inngår i Handlingplan for oppfølging av eleven sitt psykososiale miljø (vedlegg: Eksempelskole) Retningslinjene har vore drøfta med utvalde rektorar og skal forankrast på leiarsamlingar våren 2017.</p>
<p>3. Sikre at skulane systematiserer kva tiltak dei nyttar i det rusførebyggande arbeidet og i oppfølging av enkeltelevar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skulane sine handlingsplanar vil vere eit viktig verkty for å styrke det systematiske arbeidet. Slike planar må sjåast i samheng med krav om internkontroll jf. 	Mars -juni	<p>Fylkesdirektør opplæring</p> <p>Fylkesdirektør opplæring har ansvar for å etterspørje systematikk og tiltak gjennom det</p>	<p>Dette kravet vil gå inn som ein del av nye retningslinjer for rusførebyggjande arbeid frå hausten 2016, jf. Punkt 1, og gå inn som ein del av skulane sine handlingsplanar.</p>

	<p>oppl. §9a. Det er og viktig å sikre oppdatert kompetanse i utarbeiding av planane.</p> <p>Kjentmann er eit tiltak som går ut på å sikre at skular har personale som har gjennomgått kurs/kompetanse heving for å sikre ein mest mogleg kompetent handtering av konkrete situasjonar og kompetanse i det førebyggjande arbeidet. Alle skular i HFK skal ha ein kjentmann og kjentmannen skal bidra i utarbeiding av skulane sine handlingsplanar.</p>		<p>verksemdbaserte vurderingsarbeid, jf. §9a.</p>	<p>'Kjentmann'-ordninga er etablert i alle skulane. 18 skular har fullført kursa, 17 skular starta opp haust 2016.</p> <p>Ny prosjektkoordinator i Antidoping Norge tilbyr kompetanseheving til alle skulane på feltet doping og rus</p> <p>Fylkesrådmannen vil i 2017 gjennomføre risikobaserte tilsyn hausten 2017 der gjennomgang av skulane sine handlingsplanar og oppfølging av internkontroll i tråd med § 9a i oppl.</p>
<p>4. Sikre at skulane involverer helsesøster og dei kommunale helsetenestene i rusførebyggjande arbeid i tilstrekkeleg grad både på skulane og på systemnivå jf. rettleiar til forskrift om kommunen sitt helsefremjande og førebyggjande arbeid i helsestasjon og skulehelseteneste.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide retningslinjer for skulane sitt arbeid med handlingsplanar som sikrar involvering av helsesøster og kommunale helsetenester, - jf. Tiltak punkt 1. 	<p>Mars - juni</p>	<p>Fylkesdirektør opplæring</p>	<p>Dette kravet vil gå inn som ein del av nye retningslinjer for rusførebyggjande arbeid frå hausten 2016, jf. Punkt 1, og gå inn som ein del av skulane sine handlingsplanar for å sikre gode skulemiljø.</p> <p>Fylkesrådmannen vil sette tema på dagsorden på skulemiljøkonferansen i september 2017 der rektorar og elevinspektørar møter.</p> <p>Der kan skulane dele erfaringar.</p> <p>(vedlegg)</p>

<p>5. Utarbeide retningslinjer for samarbeid mellom dei vidaregåande skulane og relevante samarbeidspartnarar i det rusførebyggande arbeidet.</p>	<p>Pålegge skulane å gjennomføre Kjentmannprogrammet innan 2016, og krav om å delta i nettverk saman med andre skular i fylkeskommunen som oppfølging av kursrekkja.</p> <p>Halde fram forpliktande samarbeid i SLT nettverket</p> <p>Utarbeide rettleiar for samarbeid mellom dei vidaregåande skulane og andre relevante samarbeidspartnarar</p>	<p>2015-2016</p> <p>Des.2016</p> <p>Ny frist August/2017</p>	<p>Fylkesdirektør opplæring</p>	<p>Per januar 2016 er det 26 deltakarar frå 18 av dei vidaregåande skulane er i gang med skolering av kjentmann på skulen. Dette kravet vil gå inn som del av nye retningslinjer frå hausten 2016.</p> <p>Ny innkalling/invitasjon til kjentmannskolering sendt til skulane i januar 2017 med påminning om at dette er siste frist for påmelding for skular som ikkje har ein kjentmann som har gjennomgått obligatorisk skolering.</p> <p>Fylkesdirektør opplæring er representert i styringsgruppa for SLT og skulane deltek i SLT arbeid i bydelane.</p> <p>Fylkesdirektør opplæring deltok med 4 representantar på SLT sin samling der tema var å sikre tidlig kartlegging av barn og ungdom som treng ekstra oppfølging.</p> <p>Fylkesrådmannen vil invitere inn igjen eksterne</p>
---	--	--	---------------------------------	--

				<p>samarbeidspartnarar våren 2017 for utarbeide ein rettleiar for skulane i det daglege arbeidet med rusførebygging. Ein ny rettleiar skal leggest i kvalitetsportalen. Formålet med ein rettleiar er at det skal støtte skulane i deira arbeid med å oppfylle krav i retningslinjene. Oppgåva med ny rettleiar skal ha prioritet i 2017 og skal etter planen vere ferdig seinast medio august 2017. Arbeidet med rettleiaren skal sjåast i samanheng med andre tiltak knytt til folkehelse.</p>
6. Sikre at elevar og føresette blir involvert i det rusførebyggande arbeidet slik det går fram av Helsedirektoratet sitt støttemateriell for rusførebyggande arbeid i skulen.	Denne tilrådinga vil gå inn som del av Nye retningslinjer for rusførebyggjande arbeid i dei vidaregåande skulane, jf. punkt 1.	Mars- juni 2016	Fylkesdirektør opplæring	<p>Oppstart mars 2016</p> <p>Jf. Retningslinjer, vedlegg</p>
7. Laga handlingsplan innan 01.03.2016 som viser kva tiltak	Utarbeide oversikt til kontrollutvalet som viser tiltak og status for oppfølging av tilrådingar i		Fylkesdirektør opplæring	Leverert 01.03.16

<p>som skal setjast i verk for å følgje opptilrådingane i rappoerten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.</p>	<p>revisjonsrapport.</p>			
<p>8. Saka vert sendt ungdommens fylkesting for uttale. Ungdommens fylkesting og elevorganisasjonen i Hordaland vert inkluderte i arbeidet med handlingsplanen</p>	<p>Etablere referansegruppe for utarbeiding av retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet i dei vidaregåande skulane i HFK. Representantar frå Ungdommens fylkesting og Elevorganisasjonen i Hordaland vert invitert til å delta i referansegruppa som skal ha ein rådgjevande funksjon.</p>	<p>Mars 2016</p>	<p>Fylkesdirektør opplæring</p>	<p>Politisk sak om retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet i dei vidaregåande skulane skal meldast til Ungdommens fylkesutval 13.05. Saka skal til handsaming i OPHE i juni og til kontrollutvalet 21.06.16</p>

Arkivnr: 2015/8847-14

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	18/17	13.02.2017

Oppfølging - Forvaltningsrevisjon av regionale utviklingsmidlar

Bakgrunn for saka:

Forvaltningsrevisjonsrapport innan regionale utviklingsmidlar vart handsama i fylkestinget 14.6.2016 der det vart gjort slikt vedtak:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan «Regionale utviklingsmidlar» ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. Sikre at enkeltvedtak om fordeling av tilskot blir fatta i samsvar med gjeldande delegasjonar, og at eventuell vidaredelegering av vedtaksmynde blir formalisert.
2. Sikre at distrikts- og regionalpolitiske verkemidlar blir nytta i samsvar med forskrift og retningsliner frå KMD, under dette at midlane ikkje blir nytta til drift av næringsverksemd eller organisasjonar.
3. Sikre at tilgjengeleg informasjon om tilskotsordningane inneheld informasjon om tildelingskriterium, saksgang og saksbehandling, samt at det blir gjennomført systematiske evalueringar av informasjonsformidling og kunngjering for å sikre at informasjonen når heile målgruppa.
4. Sikre at det blir etablert tydelege tildelingskriterium for alle etablerte tilskotsordningar.
5. Vurderer å tydeleggjere og formalisere sakshandsamingsrutinane ytterlegare, samt etablere kontrollmekanismer i sakshandsaminga for å sikre at krav i regelverk og interne rutinar blir etterlevd i praksis
6. Sikre at all kommunikasjon med søkjarar, som har betydning for saka, blir arkivert i samsvar med forskrift om offentleg arkiv § 3-18 første ledd, og fvl. § 11d.
7. Laga ein prioritert handlingsplan innan 1.10.2016 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»

Handlingsplan i tråd med punkt 7 i vedtaket over vart handsama i fylkestinget 4.10.16 og innstillinga frå fylkesrådmannen vart samrøystes vedteke.

Kontrollutvalet har eit særskilt ansvar for å følgje opp at fylkestinget sine vedtak i samband med handsaming av rapportar om forvaltningsrevisjon vert følgd opp. Det vert vist til «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner» § 12 «Oppfølging av forvaltningsrevisjoner» der det står dette:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.»

På bakgrunn av dette vart handlingsplanen handsama i møte i kontrollutvalet 20.10.16 der det vart gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er starta opp i samband med forvaltningsrevisjon av regionale utviklingsmidlar i Hordaland fylkeskommune.
2. På bakgrunn av at det meste av forbetningsarbeidet skal vera ferdig innan utgangen av januar 2017, ber kontrollutvalet om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 31.1.2017.

Drøfting:

Vi har no motteke svar frå fylkesrådmannen dagsett 30.1.17 i tråd med punkt 2 over. Svaret ligg ved.

Sekretariatet ser positivt på den motekne statusrapporten i høve forbetningsarbeidet når det gjeld forvaltningsrevisjon innan regionale utviklingsmidlar i Hordaland fylkeskommune. Av tilbakemeldinga går det fram at fleire av forbetningspunktene er ferdig gjennomført, men at det samstundes gjenstår ein del arbeid før alt er på plass. Vi har m.a. merka oss at politisk sak om partnerskapsmidlar til næringsretta utviklingsaktørar skal handsamast i fylkesutvalet 22.2.17. På bakgrunn av dette bør kontrollutvalet be om ny status i forbetningsarbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 31.8.2017.

Konklusjon:

På bakgrunn av at det som går fram over vert det tilrådd at kontrollutvalet ber om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 31.8.2017.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ser positivt på den motekne statusrapporten i høve forbetningsarbeidet når det gjeld forvaltningsrevisjon innan regionale utviklingsmidlar i Hordaland fylkeskommune. Av tilbakemeldinga går det fram at fleire av forbetningspunktene er ferdig gjennomført, men at det samstundes gjenstår ein del arbeid før alt er på plass. Utvalet har m.a. merka oss at politisk sak om partnerskapsmidlar til næringsretta utviklingsaktørar skal handsamast i fylkesutvalet 22.2.17.
2. På bakgrunn av det som går fram over, vert det tilrådd at kontrollutvalet ber om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 31.8.2017.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

- 1 Status på oppfølging av forvaltningsrevisjon, regionale utviklingsmidlar
- 2 Tildelingsbrev frå KMD - Programkategori 13.50

NotatDato: 30.01.2017
Arkivsak: 2016/8763-2
Saksbehandlar: josfare

Til:	Kontrollutvalet
Frå:	Fylkesrådmannen

Status på oppfølging av forvaltingsrevisjon, regionale utviklingsmidlar

Kontrollutvalet har bedt om status på oppfølginga av handlingsplanen som vart utarbeidd på bakgrunn av forvaltingsrevisjonen for Regionale utviklingsmidlar.

Regionalavdelinga ved Seksjon for næring- og lokalsamfunnsutvikling har arbeidd målretta med oppfølginga, men grunna at tildelingsbrevet frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet(KMD) for 2017 vart mottatt seinare enn vanleg, er ein ikkje kome like langt på alle oppfølgingspunkta.

Tildelingsbrevet frå Kommunal og moderniseringsdepartementet vart mottatt 24. januar 2017(vedlagt), men endringar i målstruktur og virkeområde vart gjort kjend for fylkeskommunen i samband med framlegget av Statsbudsjettet i oktober. Endringane frå departementet får innverknad på forvaltninga av midlar, og for framdrifta for oppfølginga av forvaltingsrevisjonen.

Me gjev her status på dei ulike punkta i handlingsplanen så langt, og kan eventuelt kome tilbake til Kontrollutvalet ved eit seinare høve når avdelinga er i mål med alle oppfølgingspunkta.

Handlingsplanen ligg til slutt i denne saka.

1. Fylkestinget vedtok i tingsetet 13.12.2016, politisk FT sak 114/2016 nytt Delegasjonsreglement for Hordaland fylkeskommune. Arbeidsgruppa for nytt Delegasjonsreglement, beståande av gruppeleiarane i Fylkestinget og leia av fylkesvaraordførar, fekk i sitt arbeid skriftleg innspel med bakgrunn i ovannemnde forvaltningsrevisjon. Knytt til delegasjon på økonomiområdet gjorde fylkestinget, med utgangspunkt i fylkesrådmannen si saksutgreiing og i pkt. C i reglementet: Delegasjon til fylkesrådmannen - økonomi , følgande protokollmerknad som vart samrøystes vedteke oversendt på vegner av forslagsstillaren utan realitetsbehandling : «Fylkestinget ønskjer at arbeidsgruppa (gruppeleiarane) også gjennomgår delegasjonsreglementet til rådmannen vedk. økonomi.»
2. a) KMD-reglement: På seksjonsmøte i november 2016 vart «forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler» gjennomgått, og trykt opp til alle sakshandsamarane. Denne forskrifta er revidert og har kome med mindre justeringar gjeldande frå 1. januar 2017. Desse endringane vil verte gjennomgått på eit nytt seksjonsmøte slik at alle er oppdatert på denne.

- b) Fylkesutvalet vil handsame politisk sak om tildeling av partnerskapsmidlar til næringsretta utviklingsaktørar 22. februar 2017. Den politiske saka om aktørar som er med i nasjonale næringsutviklingsprogram vart trekt frå handsaming i Fylkesutvalet, då den nye målstrukturen til KMD vart gjort kjend. Denne saka vert no del av partnerskapsaka slik den har vore tidlegare.
3. HFK ved Seksjon for næring- og lokalsamfunnsutvikling har sett ned ei intern gruppe som skal styrke seksjonen på kommunikasjon. Vidare vil seksjonen oppdatere teksten på nettsidene knytt til støtteordningane, slik at denne samsvarar med dei nye måla for dei Regionale utviklingsmidlane og Handlingsprogram for næringsutvikling 2017 som Fylkesutvalet skal handsame 22. februar. Ein vil vidare freiste å nytte mellom anna fylkeskommunen sine kanalar i sosiale mediar for å nå breitt ut til alle relevante søkarar.
I samband med kunngjeringa av dei ulike støtteordningane vil ein òg freiste å samordne fleire støtteordningar, slik at fylkeskommunen sine tilbod vert via større plass i regionale mediar.
4. Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland 2017 vert det viktigaste verktøyet for tildelingskriterium. Vidare vil den nye målstrukturen til KMD legge føringar for kva prosjekt som skal støttast. Klima og folkehelse vert for 2017 innarbeidd i handlingsprogrammet, slik at dette vil verte ein del av vurderingsgrunnlaget for prosjekta.
I november 2016 lyste fylkeskommunen ut midlar til regionsenter- og tettstadutvikling, med klare føringar for at det var kommunar som skulle søke, og kva prosjekt som skulle støttast, og med ein satt søknadsfrist. Det kom inn 13 søknadar til fristen. Denne utlysinga gav gode erfaringar som ein vil ta med seg i forvaltninga av midlar i 2017.
5. a) Dokumentet «Sakshandsaming i RF 13.50 – interne rutinar» er oppdatert 13. november, slik at mellom anna oppskrift på «Svar ut» i Ephorte er kome med. Dokumentet er også forsøkt forenkla noko, og er gjort tilgjengeleg for alle sakshandsamarar. Dokumentet er særleg nyttig i opplæring av nyttilsette.
b) Hordaland fylkeskommune har kontinuerleg dialog med KMD gjeldande sakshandsamingsverktøyet RF13.50, og vil aktivt arbeide vidare for å få inn vurdering av habilitet i verktøyet.
6. 17. januar var leiar på Dokumentsenteret i Hordaland fylkeskommune, Evy Bakke, til stades på seksjonsmøte i fagseksjonen for å gje kompetansepåfyll gjeldande arkivverdig informasjon og bruk av ephorte. Viktige paragrafar i Arkivlova vart gjennomgått, og det vart vist til gode grep for å arkivere telefonsamtalar og møter i ephorte.
Som oppfølging ønskjer seksjonen å invitere inn juridisk kompetanse på huset for å få kompetansepåfyll kring mellom anna offentlegheitslova og forvaltingslova.
7. Den prioriterte handlingsplan følgjer under:

Oppfølgingspunkt	Handling	Ansvar	Frist
1.Delegasjonsreglement	Kontrollere/oppdatere fylkeskommunen sitt delegasjonsreglement	Organisasjonsavdelinga	Fylkestinget desember
2. KMD- reglement: Sikre at distrikts- og regionalpolitiske	a) Syte for at alle sakshandsamarar har god kjennskap til «forskrift for	Regionalavdelinga ved Seksjon for næring og	a) 1.oktober

<p>verkemidler blir nytta i samsvar med forskrift og retningsliner frå KMD, inkludert driftstøtte.</p>	<p>distrikts- og regionalpolitiske verkemidler», gjennom å setje det som tema på seksjonsmøte.</p> <p>b) Det vert lagt fram eigne saker til fylkesutvalet om støtte til aktørar som er med i nasjonale næringsutviklingsprogram, og om organisasjonar som fylkeskommunen gjer driftstøtte til. Begge desse sakene vil vurdere tilhøve til forskrift og retningsliner frå KMD.</p>	<p>lokalsamfunnsutvikling</p>	<p>b) FUV 20.oktober og januar 2017</p>
<p>3. Sikre at den tilgjengelege informasjonen om støtteordningane er tilstrekkeleg.</p>	<p>Evaluerer kommunikasjonsstrategi og presisere/tydeleggjere innhald i utlysningane.</p>	<p>Regionalavdelinga ved Seksjon for næring og lokalsamfunnsutvikling</p>	<p>1.februar (Innan utlysing av tilskotsmidlar 2017)</p>
<p>4. Sikre tydelege tildelingskriterium for alle tilskotsordningar</p>	<p>a) Tydeleggjere og presisere tildelingskriterium i samband med utlysing av midlar 2017.</p> <p>b) Det skal utarbeidast vurderingsskjema der alle søknadar vert vurdert opp mot folkehelse og klima.</p>	<p>Regionalavdelinga ved Seksjon for næring og lokalsamfunnsutvikling</p>	<p>a) 1. Februar (Innan utlysing av midlar 2017).</p> <p>b) 1. oktober 2016</p>
<p>5. Vurdere å tydeleggjere sakshandsamingsrutinane ytterlegare og sikre kontrollmekanismer i sakshandsaminga</p>	<p>a) Oppdatere dokumentet «Sakshandsaming i RF 13.50 – interne rutinar», som skildrar sakshandsamingsrutinane frå innkomen søknad til avslutta prosjekt, inkludert</p>	<p>Regionalavdelinga ved Seksjon for næring og lokalsamfunnsutvikling</p>	<p>a) 1. oktober</p>

	<p>kontakt med søkjar, revisjonsplikt og vurdering av arkivverdig informasjon.</p> <p>b) Dialog med KMD for å styrke sakshandsamingsverktøyet «Regionalforvaltning.no» med omsyn til mellom anna habilitetsvurdering.</p>		<p>b) Kontinuerleg (Hordaland fylkeskommune er representert i KMD sitt brukarråd for RF.13.50)</p>
6. Arkivering av all relevant kommunikasjon	Styrke arkiv- og ephorte opplæringa for alle tilsette på næring og lokalsamfunnsseksjonen.	Regionalavdelinga ved Seksjon for næring og lokalsamfunnsutvikling, i samarbeid med KIA (dokumentsenteret).	1. november.
8. Lage ein prioritert handlingsplan for å følgje opp tilrådingane i rapporten	Dette dokumentet	Regionalavdelinga ved Seksjon for næring og lokalsamfunnsutvikling	1. september, og dei gjevne fristane for oppfølging

Vedlegg

- 1 Tildelingsbrev frå KMD - Programkategori 13.50

DET KONGELEGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900
5020 BERGEN

Dykkar ref

Vår ref

Dato

17/220-1

23.01.2017

Oppdragsbrev for statsbudsjettet 2017 - tilskot til Hordaland fylkeskommune under programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk - ramma er fastsett til 58,1 mill. kroner

Tilsegn nr.: 505 011

1 Innleiing

Vi viser til Prop. 1 S (2016–2017) for *Kommunal- og moderniseringsdepartementet* og Innst. 16 S (2016–2017). Departementet følgjer opp budsjettvedtaket frå Stortinget for 2017 av 15. desember 2016 gjennom dette oppdragsbrevet.

2 Ramme

Den samla løyvinga til fylkeskommunane for 2017 er på 1 205,2 mill. kroner. Løyvinga blir fordelt til, og stilt til disposisjon for kvar enkelt fylkeskommune. Sjå vedlegg 1 for oversikt over fordelinga av midlane.

Departementet har endra måla for programkategori 13.50. Programkategorien får no to hovudmål, eitt for distriktsretta innsats og eitt for regional utvikling. Budsjettpostane er organiserte etter dei nye måla. Løyvinga til Hordaland er fordelt på desse måla og følgjande postar:

Postadresse
NO-
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
<http://www.kmd.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 858

Sakshandsamar
Grethe Lunde

Tabell 1 Mål, kap./post og løyving for 2017 til Hordaland fylkeskommune

Hovudmål	Delmål	Kap./post	Nemning	Løyving (i 1 000 kr)
1 Omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distrikta	1.1 Eit verdiskapande næringsliv i område med spreidd busetjing og store avstandar	550.62	Bedriftsretta låne- og tilskotsordningar i distrikta	23 560
	1.2 Inkluderande og vekstkraftige lokalsamfunn i område med særlege distriktsutfordringar	550.64	Inkluderande og vekstkraftige lokalsamfunn	18 540
2 Omstillingsdyktige regionar	2.1 Velfungerande næringsmiljø og tilgang til relevant kompetanse	553.60	Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og tilgang til kompetanse	7 000
	2.3 Nye arbeidsplassar i område som er ramma av vesentleg reduksjon i sysselsetjinga	553.65	Omstillingsprogram ved akutte endringar i arbeidsmarknaden	9 000
Sum				58 100

Ramma til Hordaland fylkeskommune er fastsett til 58,1 mill. kroner.

Fylkeskommunane har høve til å omdisponere mellom kap. 550, post 62 og post 64, og mellom kap. 553, post 60, og 65. Det er ikkje høve til å omdisponere mellom kapitla.

Midlane blir tildelte som tilskot utan krav om tilbakebetaling. Det vil seie at fylkeskommunane kan disponere midlane uavhengig av når dei er løyvde.

3 Regional- og distriktpolitiske mål

Dei overordna måla i regional- og distriktpolitikken er å føre vidare hovudtrekka i busetjingsmønsteret, å ta i bruk dei menneskelege og naturgjevne ressursane i heile landet for at vi skal ha ei størst mogleg nasjonal verdiskaping, og å sikre likeverdige levekår. Dei nye måla under programkategori 13.50 legg vekt på å gjere omstilling for bedrifter lettare på kort sikt og å byggje evne til omstilling i bedrifter, næringsmiljø og lokalsamfunn på lang sikt.

4 Den regional- og distriktpolitiske rolla til fylkeskommunane

Fylkeskommunane har ei sentral rolle i arbeidet med å realisere måla i tabell 1, og å fremje verdiskaping og regional utvikling i sine fylke. Fylkeskommunane har ansvar for at forvaltninga og bruken av verkemidla skjer i tråd med forskrift og retningslinjer for postane – sjå punkt 7. Fylkeskommunane skal prioritere bruken av midlane i

forpliktande partnerskap med næringslivet og regionale og lokale aktørar. Departementet forventar at fylkeskommunane tek initiativ til samarbeid med verkemiddelaktørane (Siva, Innovasjon Noreg (IN) og Forskingsrådet). Departementet har ovanfor Siva, IN, Forskingsrådet og Distriktssenteret understreka verdien av eit godt samarbeid og samspel mellom aktørane og fylkeskommunane. Eit konstruktivt samarbeid bidreg til at dei regional- og distriktpolitiske måla blir nådde i større grad.

Utfordringar og moglegheiter varierer frå fylke til fylke. Regionale planar med mål og strategiar skal difor utviklast i samarbeid, og innsatsen til aktørane må vere slik at dei byggjer opp under kvarandre. Fylkeskommunane har leiaransvaret for strategisk samordning regionalt og skal vere ein mobiliserande og koordinerande aktør overfor kommunane, regionale aktørar, næringsliv og anna samfunnsliv i sitt fylke. I tillegg er det viktig at det internasjonale arbeidet, via Interreg-samarbeidet, er ein integrert del av arbeidet med å fremje omstillingsdyktige regionar.

5 Oppdrag til fylkeskommunane

Nedanfor blir oppdraget til fylkeskommunane omtalt. Med utgangspunkt i dei nye måla for programkategori 13.50 og ny budsjettstruktur vil departementet vidareutvikle dialogen med fylkeskommunane på ulike arenaer. Dialogen skal bidra til styring/resultatoppnåing, læring og samordning for både departementet og fylkeskommunane. Representantar for fylkeskommunane vil bli trekt inn i arbeidet med å vidareutvikle dialogarenaene.

5.1 Hovudmål 1: Omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distrikta

Delmål 1.1 Eit verdiskapande næringsliv i områder med spreidd busetting og store avstandar

Kap. 550, post 62 *Bedriftsretta låne- og tilskotsordningar i distrikta*

Den samla løyvinga på posten er 519,2 mill. kroner. Posten omfattar investeringstilskot, bedriftsutviklingstilskot, distriktsretta risikolån og garantiar og distriktsretta tilskot til etablerarar. I dei regionale partnerskapa skal Innovasjon Noreg (IN) og fylkeskommunane samarbeide om å setje mål og leggje strategiar for utviklinga av næringslivet i fylket. På bakgrunn av vedtekne fylkeskommunale planar og strategiar skal fylkeskommunane gje oppdrag til IN om å forvalte ordningane. Fylkeskommunane kan i oppdraget gje ein profil på bedriftsutviklingstilskotet som til dømes satsing på kvinner, gründerar, kompetanse eller mobilisering til vekst og internasjonalisering. IN får frå 2017 ikkje lenger nasjonale midlar til slike satsingar frå departementet.

Målet for alle ordningane er å bidra til eit verdiskapande næringsliv i områder med spreidd busetting og store avstandar. Målgruppa er bedrifter og entreprenørar i

virkeområdet for distriktsretta investeringsstøtte¹. For alle ordningane er dei viktigaste kriteria for måloppnåing verdiskaping, sysselsetjing, nyskaping og omstilling. Det blir lagt vekt på at innsatsen skal gje positive ringverknader for lokalsamfunnet og næringsmiljøet. Midlar frå IN skal avlaste risiko og vere utløysande for at prosjekt blir gjennomførte. Fylkeskommunane skal be IN vurdere søknadene frå bedriftene etter kvalitet. Minst 40 prosent av dei direkte bedriftsretta verkemidla skal nå fram til bedrifter med kvinneleg leiar eller eigar.

Fylkeskommunane skal sende oppdragsbrev til IN seinast 1. mars. KMD ber om å få kopi av oppdragsbrevet til IN. Det er utarbeidd ein mal for korleis oppdragsbrev fra fylkeskommunane kan sjå ut (sjå vedlegg 8). Vi ber om at denne malen blir lagd til grunn for oppdragsbrev, og årleg rapport frå IN til fylkeskommunane.

Fylkeskommunane skal dekkje administrasjons- og gjennomføringskostnader for oppdrag dei gjev til IN. Etter avtale med KS og IN blir midlane overførte direkte frå departementet til IN. For 2017 stiller departementet 51 mill. kroner til disposisjon for IN på post 62 på vegner av fylkeskommunane. I tillegg får IN 5 mill. kroner til dekkje kostnader ved nedbemanning/omstilling som følgje av samla reduksjon i dei nasjonale rammene under programkategori 13.50.

1. januar 2017 blei *lov om Innovasjon Norge* endra slik at eigarane (NFD og fylkeskommunane) ikkje lenger er ansvarlege for alle forpliktingane til IN. Samtidig trer ei ny avgjerd i kraft, som seier at den enkelte oppdragsgjeveren er ansvarleg for at IN kan følgje opp forpliktingar som er knytte til dei låne- og garantiordningane som oppdragsgjeveren har lagt til selskapet. I tråd med dette blir ansvaret til fylkeskommunane ført vidare for forpliktingar som gjeld dei låne- og garantiordningane som IN forvaltar på oppdrag frå fylkeskommunane.

Delmål 1.2 Inkluderande og vekstkraftige lokalsamfunn i områder med særlege distriktsutfordringar

Kap. 550, post 64 *Inkluderande og vekstkraftige lokalsamfunn*

Den samla løyvinga på posten er 373 mill. kroner. Midlane blir fordelt til fylkeskommunane. Innanfor ramma på posten er det sett av 10 mill. kroner til ordninga *Verdiskaping og næringsutvikling i fjellområda*.

Målet med posten er å fremje inkluderande og vekstkraftige lokalsamfunn i område med særlege distriktsutfordringar. Midlane skal nyttast til å auke attraktiviteten for befolkning og næringsliv. Fylkeskommunane vurderer kva for område som har særlege

¹ Regjeringen.no – Virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte 1. juli 2014–31. desember 2020

distriktsutfordringar i sitt fylke, jf. distriktsindeksen². Desse områda kan vere utanfor verkeområdet for distriktsretta investeringsstøtte.

Departementet og fylkeskommunane har hatt dialog om konkretiseringa av kriteria for måloppnåing på posten. Verkemiddelbruken skal rettast mot lokale utfordringar og mål. Arbeid for å auke attraktiviteten er mangfaldig. Prosjekt og tiltak innafor denne posten vil difor vere ulike. I mange samanhengar utløyser midlane lokalt og regionalt samarbeid i større prosjekt.

Tiltaka skal bidra til attraktive lokalsamfunn, som legg til rette for næringsutvikling og å inkludere tilflyttarar. Kriteria for måloppnåing er nye arbeidsplassar, søkjarar til ledige stillingar, at lokalsamfunna beheld tilflyttarar og grad av deltaking i frivillige organisasjonar. Det skal i vurderingane av dei ulike prosjekta leggjast vekt på klare mål, konkret vurdering av resultat og læring for vidare arbeid, samt

- god lokal forankring, det vil seie at prosjekta skal følgje opp strategiar og planar med konkrete tiltak
- tverrsektorielt samarbeid, der ein samlar ressursar for å oppnå størst mogleg samfunnseffekt
- tiltak som bidreg til å byggje kunnskap og informasjonsdeling lokalt, regionalt og/eller nasjonalt.

Departementet vil bidra til læring mellom fylkeskommunane gjennom faglege arenaer. Gode resultat av arbeidet avheng av klare mål og god resultatoppfølging i dei enkelte prosjekta. Rapportering og dokumentasjon av resultat vil måtte bli tilpassa innretninga og storleiken på prosjekta. I mindre prosjekt vil rapporteringa vere knytt til aktivitetar. I prosjekt med finansiering frå fleire aktørar, der det kjem meir enn 500 000 kroner frå post 64, vil departementet be fylkeskommunane om å rapportere på resultat og effektar. Når eit prosjekt er avslutta, skal fylkeskommunane sende rapport om effektar og resultat i tråd med kriteria for måloppnåing til departementet for nasjonal kunnskapsbyggjing. Fylkeskommunane må vurdere om det skal gjerast gjennom evalueringar eller andre former for systematisering av kunnskap.

For alle prosjekt skal fylkeskommunane rapportere kor mykje midlar som blir utløyste frå andre finansieringskjelder med bidraget frå posten. Rapporteringa skal skje gjennom regionalforvaltning.no.

Fylkeskommunane avgjer sjølve korleis dei vil organisere arbeidet. Det kan skje gjennom eiga verksemd, kommunar og regionråd, statlege verksemdar eller ved utlysing. Fylkeskommunane er ansvarlege for at det blir fastsett kriterium for tildeling som er tilpassa lokale og regionale utfordringar og strategiar.

² Regjeringen.no – Distriktsindeksen 2016

Midlane til ordninga *Verdiskaping og næringsutvikling i fjellområda* skal styrkje grunnlaget for næringsutvikling og verdiskaping i fjellområda gjennom å byggje kompetanse, nettverk, entreprenørskap og innovasjon i næringslivet. Kriteria for måloppnåing er økonomisk verdiskaping og næringsutvikling. Større regionale prosjekt skal prioriterast. Midlane skal nyttast til innsats på tvers av fylkeskommunane.

Oppland fylkeskommune har det overordna ansvaret for forvaltninga av midlane. Midlane kan ikkje omprioriterast til andre føremål. 2017 er det siste året for dette femårige programmet. Oppland fylkeskommune skal rapportere om bruken av midlane på same måten som anna statistikkrapportering. I tillegg skal Oppland levere ein årleg skildrande rapport seinast 1. mars.

5.2 Hovudmål 2: Omstillingsdyktige regionar

Delmål 2.1 Velfungerande næringsmiljø og tilgang til relevant kompetanse

Kap. 553, post 60 Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljø og tilgang til kompetanse

Løyvinga på 133 mill. kroner skal vere med på å skape omstillingsdyktige regionar gjennom å leggje til rette for velfungerande næringsmiljø og tilgang til relevant kompetanse. Målet er å mobilisere til samarbeid mellom bedrifter i næringsmiljø og til koplingar mellom bedrifter og relevante utdanningsmiljø for å møte kompetansebehovet i næringslivet. Midlane blir fordelte likt mellom alle fylkeskommunane, med 7 mill. kroner til kvart fylke.

Dei viktigaste kriteria for måloppnåing er styrkt innovasjonsevne og betre tilgang til relevant kompetanse i bedriftene. KMD legg opp til at dette blir målt etter ei viss tid gjennom periodiske vurderingar, og vil gå i dialog med fylka om korleis dette skal gjennomførast.

Fylkeskommunane, eller den dei delegerer forvaltninga til, skal registrere alle tilsegn i regionalforvaltning.no. Departementet vil årleg hente ut rapport på følgjande kriterium for måloppnåing:

- Tal på mobiliseringstiltak for kompetanseheving og for samarbeid i næringsmiljø
- Tal på næringsmiljø med nytt eller styrkja samarbeid
- Tal på utviklingsprosjekt for kompetanseheving og tal for samarbeid i næringsmiljø

Ved utbetaling av midlar skal det rapporterast på følgjande kriterium for måloppnåing i regionalforvaltning.no:

- Tal på etablerte kompetansetilbod og tal på deltakarar/planlagde deltakarar fordelt på a) poenggjevande og b) ikkje-poenggjevande tilbod

- Tal på samarbeidsprosjekt i næringsmiljø av ulik karakter

Fylkeskommunane avgjer sjølve korleis dei vil organisere arbeidet og innsatsen i sin region. Det kan skje gjennom eiga verksemd, bruk av andre offentlige aktørar som IN, Siva og Forskingsrådet, eller ved kjøp av tenester. Organiseringa og innhaldet i arbeidet skal vere forankra i regionale nærings- og kompetansestrategiar i regionale partnerskap. Innsatsen skal nå mange bedrifter samtidig.

Departementet viser til at programmet for *Kompetanseutvikling i regionale næringsmiljø* i regi av IN ikkje får nasjonal finansiering i 2017. Erfaring frå dette programmet kan ha verdi for bruk av midlane på posten.

Delmål 2.2 Økonomisk vekst og samarbeid i byregionar og over landegrensene

Kap. 553, post 63 *Grenseregionale Interreg-program*

Det er sett av 50 mill. kroner til fylkeskommunane til den statlege finansieringsdelen for norsk deltaking i Interreg-programma Sverige–Noreg, Botnia-Atlantica, Øresund–Kattegat–Skagerrak (ØKS), Nord og Kolarctic. Noreg deltek i Interreg for å fremje ei ønskt regional utvikling i Noreg gjennom samarbeid om grenseregionale utfordringar. Målet med Interreg er smart, berekraftig og inkluderande vekst, og sosial integrasjon gjennom samarbeid over landegrensene. Programdokumenta regulerer satsingsområde, tildelingskriterium, kriterium for måloppnåing, aktivitetar og resultatoppnåing, evaluering og krav til innhald i årsrapport.

I 2017 er innsatsen i Nord-Noreg og i det distriktpolitiske verkeområdet prioritert. Programma Øresund–Kattegat–Skagerrak (ØKS), Botnia–Atlantica og Sverige–Noreg får difor ein reduksjon i nasjonal finansiering på høvesvis 17 mill. kroner, 1,4 mill. kroner og 3 mill. kroner.

Midlane til kvart enkelt program/delprogram vil bli overførte til dei fylkeskommunane som er sekretariat. Dette vil seie at den utbetalte ramma vil avvike frå den tildelte ramma, som vist i vedlegg 1. Ei oversikt over fylkeskommunane og sekretariata er å finne i vedlegg 2.

Delmål 2.3 Nye arbeidsplassar i område som er ramma av vesentleg reduksjon i sysselsetjinga

Kap. 553, post 65 *Omstillingsprogram ved akutte endringar i arbeidsmarknaden*

Den samla løyving på posten er 130 mill. kroner. Løyvinga skal styrkje næringsgrunnlaget og bidra til etablering av nye arbeidsplassar i kommunar/regionar som opplever ein vesentleg reduksjon i sysselsetjinga.

I 2017 er det sett av 95 mill. kroner til omstilling. Tildelinga er basert på innspel frå fylkeskommunane om særlege omstillingsbehov i regionar og lokalsamfunn, og ei vurdering av både kortsiktige og langsiktige omstillingsbehov.

Det viktigaste kriteriet for måloppnåing er talet på arbeidsplassar som blir etablerte som følgje av omstillingsarbeidet. IN rapporterer dette til departementet for 2016. Andre kriterium for måloppnåing er i kor stor grad omstillingsarbeidet har medverka til å styrkje næringsgrunnlaget. Eit tredje kriterium er om løyvinga har ført til styrkt utviklingsevne i kommunen. Dei to siste kriteria blir handsama gjennom evalueringar i regi av IN. Departementet vil leggje til rette for at fylkeskommunane frå og med 2017 skal kunne rapportere talet på arbeidsplassar gjennom regionalforvaltning.no. IN har sett i gang eit prosjekt for å hente inn tal på etablerte arbeidsplassar. Prosjektet skal vere ferdig til sommaren 2017.

IN vil i 2017 få 15 mill. kroner over posten til omstillingsarbeid, direkte utbetalt frå departementet. Midlane skal sikre at selskapet kan vere eit nasjonalt kompetanseorgan innanfor omstilling for fylkeskommunane og kommunane. Løyvinga skal òg dekkje gjennomføringskostnader.

Midlane på posten skal i tillegg dekkje 20 mill. kroner i ekstraordinære statlege omstillingsmidlar til Sør-Varanger kommune i Finnmark.

5.3 Andre endringar under programkategori 13.50

Kravet om medfinansiering frå fylkeskommunane til Næringshageprogrammet gjeld ikkje frå og med 2017. Departementet har overfor Siva peika på at det er viktig at dei har ein god dialog med fylkeskommunane, særleg om styring av næringshagane og om endringar i deltakinga i det nasjonale næringshageprogrammet.

Dersom fylkeskommunane likevel gjev støtte direkte til næringshagar som er del av Næringshageprogrammet til Siva, treng fylkeskommunane ikkje å melde denne støtta til ESA. Det er ein føresetnad at fylkeskommunane sender kopi av tilskotsbrevet til kvar enkelt næringshage til Siva, slik at Siva kan rapportere inn støtta til ESA på vegner av fylkeskommunane. Frist for å sende kopi av tilskotsbrev til Siva er 1. desember 2017 til firmapost@siva.no. Dersom fylkeskommunane gjev støtte til næringshagar som ikkje er del av programma til Siva, må fylkeskommunane sjølve vurdere om støtta er omfatta av reglane for offentleg støtte, og følgje opp med nødvendige tiltak overfor ESA.

Kravet om medfinansiering frå fylkeskommunane til regional satsing for forskingsbasert innovasjon (Regionsatsing, tidlegare VRI) gjeld heller ikkje frå og med 2017. Fylkeskommunane har høve til å støtte ordninga med eigne midlar.

5.4 Kap. 551, post 61 *Næringsretta midlar til regional utvikling, kompensasjon for auka arbeidsgjevaravgift*

Nokre fylkeskommunar får løyving på kap. 551, post 61 *Næringsretta midlar til regional utvikling, kompensasjon for auka arbeidsgjevaravgift*. Løyvinga for 2017 er på 50 mill. kroner, som skal dekkje ei tilsegnsmakt frå 2016. I vedtaket frå Stortinget om statsbudsjettet for 2017 er det bestemt at ordninga skal avviklast etter 2017, etter å ha vart i 14 år. Dette er eitt år tidlegare enn varsla i Prop. 1 S (2015–2016). Vi viser elles til omtalen i Prop. 1 S (2016–2017) *Kommunal og moderniseringsdepartementet* og Innst. 16 S (2016–2017). Midlane blir overførte til fylkeskommunane i 1. kvartal 2017.

6 Informasjon om andre ordningar under Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Under dette punktet har departementet lista opp informasjon om program og aktørar som er knytte til programkategori 13.50, som vi meiner er relevante for fylkeskommunane. Fylkeskommunane har ei rolle i å støtte opp om arbeidet på desse områda.

Utviklingsprogrammet for byregionar

Programmet skal vere med på å styrkje vekstkrafta for byregionane som er med i programmet, og auke kunnskapen om det økonomiske samspelet mellom by og omland. Fase 2 av programmet starta opp hausten 2015 med 37 byregionar og 216 kommunar. Arbeidet i byregionane bør sjåast i samanheng med arbeidet for regional utvikling i regi av fylkeskommunane som regional utviklingsaktør. Vi oppmodar difor fylkeskommunane om å bidra til god samordning mellom arbeid i programmet og anna utviklingsarbeid i fylket, og om å gje fagleg støtte til arbeidet innanfor ramma av arbeidet med regional utvikling. 2017 er siste år med løyving til programmet.

Forenkling av utmarksforvaltninga – forsøksordning

I 2016 sette departementet i gang ei femårig forsøksordning for kommunar som ønskjer å forenkle utmarksforvaltninga. Ordninga skal styrkje førstelinjetenesta i kommunane og forvaltninga deira av utmarka. Prosjekta skal gje auka verdiskaping basert på ressursgrunnlaget i utmarka og bidra til erfaringar som gjev grunnlag for varige tiltak for å forenkle forvaltninga av utmarka. Alle kommunar kan søkje om tilskot, men kommunar som har vedteke kommunesamanslåing, vil bli prioriterte. Fylkeskommunen har ikkje eit formelt ansvar for forsøksordninga, men det er likevel relevant for fylkeskommunane, som regional utviklingsaktør og planstyresmakt, å kjenne til ordninga.

Transnasjonale og interregionale Interreg-program

Departementet finansierer, i tillegg til dei grenseregionale Interreg-programma, norsk deltaking i dei transnasjonale Interreg-programma Østersjøen, Nordsjøen og Nordlig Periferi og Arktis, og dei alleuropeiske programma Interreg Europe, ESPON og

INTERACT. Disse programma har same overordna mål som dei grenseregionale programma, men er opne for alle fylke³. Vi oppmodar fylkeskommunane om å samarbeide med dei nasjonale kontaktpunkta⁴ om mobilisering av aktørar i eige fylke.

Merkur-programmet

Målet med Merkur-programmet er å sikre innbyggjarane i distrikta tilgang til ein daglegvarebutikk av god kvalitet i nærområdet. I 2017 blir det innført ei ny økonomisk støtte gjennom Merkur for å styrkje dei aller minste butikkane og sikre vidare drift over tid. Merkur vil òg leggje vekt på tiltak som styrkjer butikken som sosial arena. Fylkeskommunane har ikkje ansvar for Merkur-programmet, men det er relevant å kjenne til programmet.

Kompetansesenter for distriktsutvikling (Distriktssenteret)

Innsatsen til Distriktssenteret skal i 2017 i hovudsak rettast inn mot å skape inkluderande og vekstkraftige lokalsamfunn i område med særlege distriktsutfordringar. Distriktssenteret har mål om å tilføre kommunar med slike utfordringar kunnskap som set dei betre i stand til å utnytte den lokale og regionale utviklingskapasiteten. Distriktssenteret skal vere eit knutepunkt for kunnskapsutvikling og formidling om lokal samfunnsutvikling i brei forstand, og ein skal bruke faglege nettverk til å hente ut, vurdere og formidle ny kunnskap om lokal samfunnsutvikling. Vi oppmodar fylkeskommunane om å samarbeide med Distriktssenteret, mellom anna på området lokal samfunnsutvikling.

7 Økonomiforvaltning

7.1 Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler og retningslinjer

Fylkeskommunane har ansvar for at forvaltninga og bruken av verkemidla skjer i tråd med *forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler* av 1. januar 2017 og retningslinjer for kap. 550, postane 62 og 64, og kap. 553, postane 60, 63 og 65 (jf. vedlegg 6 og 7). Disse dokumenta er oppdaterte i tråd med ny mål- og poststruktur for dei nemnde postane. Vi ber om at fylkeskommunane gjer forskrifta og retningslinjene kjende for alle tilskotsforvaltarane.

Alle tilskotsforvaltarar skal gjere ei konkret vurdering av om reglane om offentleg støtte kjem til bruk på tilskotet, før dei gjer vedtak om tildeling. Slik støtte over 500 000 euro skal registrerast i Brønnøysundregistra etter dei reglane som gjeld– sjå punkt 7.3 i retningslinjene.

³ Med unntak av Nordlig Periferi og Arktis.

⁴ Sjå informasjon om kontaktpersonar på www.interreg.no

7.2 Regionalforvaltning.no

Departementet oppmodar alle fylkeskommunane om å ta i bruk modulen for sakshandsaming i regionalforvaltning.no. Det vil gje større utbytte av systemet og ei meir effektiv sakshandsaming.

Fylkeskommunane og dei de delegerer tilskotsforvaltning til (med unntak for IN) må kunngjere alle tilskotsordningar på regionalforvaltning.no. Det skal stilles krav om at søkjarar må nytte nettstaden for å sende inn søknader. Fylkeskommunane må sjå til at alle prosjekta blir registrert i regionalforvaltning.no, jf. punkt 8.1. Alle forvaltarane skal rapportere om bruken av midlane på kap. 550, post 64, og kap. 553, postane 60, 63 og 65 gjennom regionalforvaltning.no. Regionalforvaltning.no vil bli tilpassa det nye systemet slik at aktivitetsindikatorar og dei kriteria for måloppnåing som skal rapporterast årleg frå fylkeskommunane på den enkelte post, ligg inne. Fylkeskommunane skal gje støtte til kommunar og eventuelle andre forvaltarar i bruk av regionalforvaltning.no, og sørge for god kvalitet i rapporteringa til departementet.

For Interreg er det sekretariatsfylka som har ansvar for å registrere den statlege norske finansieringsdelen i regionalforvaltning.no. Dersom fylkeskommunane har nytta midlar frå delegert ramme utover den statlege finansieringsdelen, må kvar enkelt fylkeskommune rapportere inn desse midlane på regionalforvaltning.no.

7.3 Når fylkeskommunane delegerer forvaltninga til andre

Fylkeskommunen kan delegere tilskotsforvaltninga til andre tilskotsforvaltarar, jf. forskrifta § 4. Etter at ramma til andre tilskotsforvaltarar er vedteken, skal fylkeskommunane utarbeide eit oppdragsbrev eller ein avtale/kontrakt i samsvar med retningslinjene kap. 3 Delegering av forvaltninga.

7.4 Overføring av midlar

Midlane til fylkeskommunane blir overførte tre gonger i året: 1. februar, 1. juni og 1. oktober. Midlane blir overførte til dei same kontoane som i 2016 dersom ikkje fylkeskommunane gjev beskjed om noko anna.

7.5 Kontroll

Riksrevisjonen og Kommunal- og moderniseringsdepartementet har høve til å kontrollere at midlane blir forvalta og brukte i tråd med dette oppdragsbrevet, *forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler* og retningslinjene for kap. 550, postane 62 og 64, og kap. 553, postane 60, 63 og 65.

7.6 Bruk av midlar frå kap. 551, postane 60 og 61

Midlar som etter 2016 står att på kap. 551, postane 60 og 61, skal nyttast i høve til dei måla og vilkåra som blei stilte då midlane blei løyvde. Bruk av midlar som står att, skal rapporterast på regionalforvaltning.no på same måten som tidlegare.

8 Rapportering, evaluering og fristar

Departementet gjev skriftleg tilbakemelding på rapporteringa for 2016 frå fylkeskommunane. Vi vil kome tilbake til korleis vi skal gje tilbakemelding på rapporteringa for 2017.

8.1 Rapportering på tilsegner og rammer for 2017

Fylkeskommunar, kommunar, regionråd og eventuelle andre forvaltningsorgan skal rapportere alle prosjekt finansiert over kap. 550, post 64, og kap. 553, postane 60, 63 og 65 gjennom regionalforvaltning.no. IN rapporterer direkte til departementet på kap. 550, post 62 og kap. 553, post 65. Vedlegg 4 er ei rettleiing om bruken av kategoriene det skal rapporterast på.

Fylkeskommunane skal frå og med 2017 ikkje lenger rapportere om planlagd bruk (halvårsrapportering), og heller ikkje levere ein skildrande årsrapport.

8.2 Rapportering på bruk av stikkordet "kan nyttas under"

Seinast 1. februar 2018 skal den endelege ramma for kvar enkelt post vere lagde inn i regionalforvaltning.no. Vi oppmodar fylkeskommunane om å ha oppdaterte rammer gjennom året i regionalforvaltning.no. Vi ber òg om ein skildrande tekst som grunngir eventuelle endringar mellom postane. Departementet vil leggje til rette for at ein kan nytte regionalforvaltning.no til dette.

8.3 Evalueringar og fylkesrevisjonar

Vi ber om at fylkeskommunane framleis melder inn evalueringar av dei regionale utviklingsmidlane som i 2017 er planlagde, i gang eller avslutta. I tillegg ber vi om å bli informerte dersom fylkesrevisjonane har hatt vesentlege merknader/funn som gjeld forvaltninga av midlane. Dette skal sendast til postmottak@kmd.dep.no seinast 1. februar 2018.

8.4 Fristar i 2017 og 2018

1. februar 2017	Frist for innsending av rapport for 2016 i regionalforvaltning.no
1. mars 2017	Frist for å sende oppdragsbrev for 2017 til Innovasjon Noreg med kopi til departementet
1. mars 2017	Frist for Oppland fylkeskommune, årleg rapport <i>Verdiskaping og næringsutvikling i fjellområda</i>
1. mars 2017	Frist for Finnmark, Nordland og Nord-Trøndelag fylkeskommunar til å sende årleg rapport omstillingsarbeid i Sør-Varanger, Meløy og Lierne
21. mars 2017	Frist for skildrande årsrapport for 2016
9. mai 2017	Frist for rapportering av transportstøtte for 2016
15. august 2017	Frist for innspel om omstillingsbehov i 2018

1. februar 2018	Frist for innsending av rapportar i regionalforvaltning.no for 2017, evalueringar og ev. revisjonsmerknader i 2017 og endelege rammer per 31.12.2017.
1. mars 2018	Frist for Oppland fylkeskommune, årleg rapport <i>Verdiskaping og næringsutvikling i fjellområda</i>
1. mars 2018	Frist for Finnmark og Nord-Trøndelag fylkeskommunar å sende årleg rapport omstillingsarbeid i Sør-Varanger og Lierne
9. mai 2018	Frist for rapportering av transportstøtte for 2017

9 Avslutning

Vi ber om at fylkeskommunane orienterer deltakarane i partnerskapet om innhaldet i dette brevet, og ønskjer fylkeskommunane og partnerskapa lykke til med utviklingsarbeidet i 2017.

Oppdragsbrevet med vedlegg blir lagt ut på nettsidene til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Med helsing

Hallgeir Aalbu (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Lunde
seniorrådgjevar

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og blir sendt utan signatur

VEDLEGG

- Vedlegg 1 Statsbudsjettet 2017: Fordeling av løyving mellom fylkeskommunane
- Vedlegg 2 Statlege midlar til grenseregionalt samarbeid Interreg og ENI (Kolarctic)
- Vedlegg 3 Mål for programkategori 13.50 2017
- Vedlegg 4 Krav og veileder til aktivitetsrapportering
- Vedlegg 5 Fordeling av løyving på programkategori 13.50 2017
- Vedlegg 6 Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler
- Vedlegg 7 Retningslinjer for distrikts- og regionalpolitiske verkemiddel
- Vedlegg 8 Mal for oppdragsbrev til Innovasjon Noreg

Kopi til:

Distriktssenteret	Ogndalsvegen 2	7713	STEINKJER
Innovasjon Norge Hovedkontoret	Postboks 448 Sentrum	0104	OSLO
Innovasjon Norge Hordaland	Postboks 7322	5020	BERGEN
Kulturdepartementet	Postboks 8030 Dep	0030	OSLO
Kunnskapsdepartementet	Postboks 8119 Dep	0032	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Norges Forskningsråd	Postboks 564	1327	LYSAKER
Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
Riksrevisjonen	Postboks 8130 Dep	0032	OSLO
Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
SIVA – Selskapet for industrivekst SF	Postboks 1253 Sluppen	7462	TRONDHEIM

Arkivnr: 2016/4239-20
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	19/17	13.02.2017

Rekneskapsresultat for kontrollutvalet for 2016

Samandrag

Bakgrunn for saka

Det er tradisjon at rekneskapsrapportar hittil i år for kontrollutvalet, ekstern revisor og sekretariat for kontrollutvalet vert lagt fram i dei fleste møte.

Drøfting:

I dette møtet vil sekretariatet leggje fram rekneskapsrapportar for heile 2016.

Konklusjon:

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet tar rekneskapsrapportane til orientering.

Forslag til vedtak

Rekneskapsresultatet for 2016 for kontrollutvalet, ekstern revisor og sekretariat for kontrollutvalet vert teke til orientering.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Arkivnr: 2015/11023-15

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	20/17	13.02.2017

Gjennomgang av møteprotokollar

Samandrag

I denne saka er tanken at kontrollutvalet skal gjera ei vurdering av saker i møtebøker frå andre politiske utval i Hordaland fylkeskommune. Kontrollutvalet kan be om nærare informasjon om enkeltsaker og drøfte ulike problemstillingar som ein finn av særlig interesse i protokollane. Møtebøkene kan lastas ned frå heimesida til fylkeskommune, <http://einnsyn.hfk.no/einnsyn/Dmb/AlIDmb>

Kontrollutvalet vart i møte 9.11.og 18.12.15 samde om å dela jobben med å lesa gjennom møtebøkene før møta i utvalet slik:

Politisk organ:	Kontrollutvalsmedlem:
Fylkestinget	Inge Reidar Kallevåg
Fylkesutvalet	Sara Berge Økland
Utval for kultur, idrett og regional utvikling	Kristian Helland
Utval for opplæring og helse	Åse Gunn Husebø
Utval for miljø og samferdsel	Terje Kollbotn

Følgjande møteprotokollar er aktuelle å gjennomgå i dette møtet:

- Fylkestinget 27.01.2017
- Fylkesutvalet 26.01.2017
- Utval for kultur, idrett og regional utvikling 18.01.2017
- Utval for opplæring og helse 10.01.2017
- Utval for miljø og samferdsel 11.01.2017

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar møteprotokollane til orientering.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

PS 21/17 Referatsaker

OVERSYN OVER SKATTEINNGANG

2016	INNBET		INNBET		INNBET		BUDSJETT		INNBET		
	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	2016	%	
JANUAR	337 210 254	12,2	353 366 700	12,3	362 489 275	12,2	380 156 100	12,3	367 916 412	11,9	-12 239 688
FEBRUAR	24 597 719	0,9	28 729 000	1,0	21 363 785	0,7	24 725 600	0,8	21 064 845	0,7	-3 660 755
MARS	453 207 423	16,3	468 282 700	16,3	490 550 789	16,5	513 056 200	16,6	507 932 198	16,4	-5 124 002
APRIL	31 167 695	1,1	31 601 900	1,1	30 947 374	1,0	30 907 000	1,0	30 699 998	1,0	-207 002
MAI	526 702 424	19,0	545 851 000	19,0	544 536 381	18,4	577 960 900	18,7	620 960 112	20,1	42 999 212
JUNI	12 652 385	0,5	17 237 400	0,6	30 761 018	1,0	27 816 300	0,9	22 277 110	0,7	-5 539 190
JULI	323 825 375	11,7	333 256 400	11,6	342 393 532	11,6	364 702 600	11,8	349 983 216	11,3	-14 719 384
AUGUST	29 757 971	1,1	28 729 000	1,0	38 266 326	1,3	37 088 400	1,2	48 052 206	1,6	10 963 806
SEPTEMBER	473 207 732	17,1	488 393 000	17,0	514 338 021	17,4	537 781 800	17,4	535 144 362	17,3	-2 637 438
OKTOBER	25 510 389	0,9	20 110 300	0,7	16 717 944	0,6	21 634 900	0,7	19 736 923	0,6	-1 897 977
NOVEMBER	516 303 602	18,6	534 359 400	18,6	544 216 460	18,4	553 235 300	17,9	591 966 910	19,2	38 731 610
DESEMBER	17 627 023	0,6	22 983 200	0,8	25 752 779	0,9	21 634 900	0,7	21 513 327	0,7	-121 573
	2 771 769 992	100,0	2 825 912 868	100,0	2 962 333 684	100,0	3 090 700 000	100,0	3 137 247 619	101,5	46 547 619

OVERSYN OVER SKATTEINNGANG

PS 22/17 Eventuelt

Arkivnr: 2014/10505-16

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet	23/17	13.02.2017
Fylkestinget		

Konkurransetsetting av revisjonstenestene for Hordaland fylkeskommune - Val av revisor

Bakrunn for saka:

Fylkestinget Hordaland fylkeskommune gjorde slikt vedtak i sak 61/15 i møte 13.10.2015:

1. Fylkestinget vedtek å nytta eit av to opsjonsår, jmf. avtale om revisjonstenester mellom Hordaland fylkeskommune og Deloitte AS. Det inneber at Deloitte sitt oppdrag vert lenga tom. 30.06.2017.
2. Kontrollutvalet får fullmakt til å gjennomføra ny konkurranse. Tidsramma må leggjast slik at den som vert valt ut frå konkurransen, er revisor fom. 01.07.2017. Fullmakta omfattar gjennomføring av heile prosessen, herunder:
 - Utarbeiding og godkjenning av tilbodsokument
 - Knytta til seg naudsynt hjelp.
 - Vurdera mottekne tilbod og innstilla overfor fylkestinget på val av revisor.

Kontrollutvalet gjorde slikt vedtak i sak PS 77/16 i møte 21.06.2016:

1. Det skal gjennomførast ny konkurranse av revisjonstenester for Hordaland fylkeskommune med sikte på at ny kontraktsperiode skal gjelda frå 01.07.2017.
2. Kontrollutvalet ber om at sekretariatet, saman med innkjøpsfagleg kompetanse utlånt frå innkjøpsseksjonen i fylkeskommunen, bistår seg i prosessen med innkjøp av revisjonstenester for ny periode.
3. Bistanden omfattar:
 - utarbeiding av forslag til tilbodsokument
 - kunngjering, protokollføring
 - evaluering av innkomne tilbod
 - varsel om tildeling
 - utarbeiding av utkast til kontrakt og deltaking i naudsynte samrådsmøter

- samt aktuelle møter i kontrollutvalet og fylkestinget
 - ev. klagebehandling
4. Forslag til konkurransegrunnlag skal leggjast fram for kontrollutvalet til godkjenning i møte 31.8.2016.

I møte i kontrollutvalet 08.09.2016 i sak PS 100/2016 presenterte sekretariatet forslag til konkurransegrunnlag for utvalet som då gjorde slikt vedtak:

1. Framlagt konkurransegrunnlag, med dei endringar som framkom i møtet, vert vedteke.
2. Sekretariatet får fullmakt til å gjera naudsynte redaksjonelle og strukturelle endringar i konkurransegrunnlaget før det vert sendt ut.

Konkurransegrunnlaget vart lyst ut som open anbodskonkurranse 11.10.2016 på www.doffin.no, og nokre dagar seinare vart det kunngjort innan heile EØS-området. Svarfristen vart sett til 23.11.2016 kl. 12.00. Når det vert brukt open anbodskonkurranse er det ikkje høve til å forhandle med tilbydarane.

I konkurransegrunnlaget gjekk det fram at tilbodet m.a. skal innehalde tilbod om levering av rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og andre timebaserte oppdrag i perioden 01.07.2017 til 30.06.2021.

Vidare går det fram av konkurransegrunnlaget at det vert lagt til grunn at særskilte kvalifikasjonskriterium må vera oppfylte for at tilbydar skal verta vurdert som eigna.

Konkurransegrunnlaget legg også til grunn at tildeling av kontrakt vil skje på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbodet, der ein tek omsyn til følgjande kriteria:

- 40 % Pris (fastpris og timeprisar)
- 35 % Løysing og forståing av oppdraget
- 25 % Kompetanse og erfaring

Drøfting:

Ved utløpet av fristen var det kome inn tilbod frå 1 tilbydar. Tilbydaren er kvalifisert og evaluering av tilbodet starta umiddelbart. Sekretariatet har gjennomgått og evaluert det innkomne tilbodet. I dette arbeidet har sekretariatet nytta innkjøpsseksjonen i Hordaland fylkeskommune som rådgjevarar. På bakgrunn av sekretariatet si evaluering vart det gjennomført eit arbeidsmøte med kontrollutvalet 20.12.16. I dette arbeidsmøtet presenterte sekretariatet forslag til evaluering av det innkomne tilbodet og kontrollutvalet tok presentasjonen til orientering.

Sekretariatet har no førebudd sak til kontrollutvalet der utvalet skal innstilla overfor fylkestinget på val av revisor for Hordaland fylkeskommune frå 01.07.2017. Det er fylkestinget som skal gjera det endelege vedtaket. Sidan det berre er ein tilbydar vil tilrådinga vera at kontrollutvalet innstiller til fylkestinget på val av denne tilbydaren som revisor for ny periode.

Konklusjon:

På bakgrunn av det som kjem fram i dette saksframlegget, og ut frå det som vert presentert i møtet, vert kontrollutvalet tilrådd å kome med innstilling til val av revisor for Hordaland fylkeskommune frå 01.07.2017 til 30.06.2021.

Forslag til innstilling

Fylkestinget i Hordaland fylkeskommune vel som revisor frå 01.07.2016 til 30.06.2021.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.